

RAPORT

O STANIE GMINY KWILCZ

KWILCZ, MAJ 2019

Spis treści

Wstęp	3
Struktura demograficzna	4
Bezrobocie i rynek pracy	16
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	23
Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna	34
Finanse gminy za rok 2018	41
Oświata i wychowanie	60
Gospodarka	76
Pomoc społeczna i rodzina	83
Drogi i transport	93
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	99
Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna	104
Kultura, sport i rekreacja	112
Najważniejsze inwestycje realizowane w 2018 roku	120
Informacja o realizacji uchwał Rady Gminy Kwilecz	122
Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów i strategii	137
Budżet obywatelski	149

Szanowni Państwo,

Przekazuję w Państwa ręce „**Raport o stanie gminy Kwilcz**” za 2018 rok.

Raport o stanie gminy przygotowany został po raz pierwszy, zgodnie z nowymi założeniami art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), wprowadzonego ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* (Dz. U. poz. 130 z późn. zm.). Raport przygotowuje organ wykonawczy, czyli Wójt Gminy Kwilcz i przedkłada organowy wykonawczemu, czyli Radzie Gminy Kwilcz w terminie do 31 maja.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*, obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku 2018, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, jak również realizację uchwał Rady Gminy. Co roku mieszkańcom gminy Kwilcz będą przedstawiane szczegółowe dane o funkcjonowaniu Urzędu Gminy, które – mam nadzieję – będą zauważane i docenione przez naszych mieszkańców.

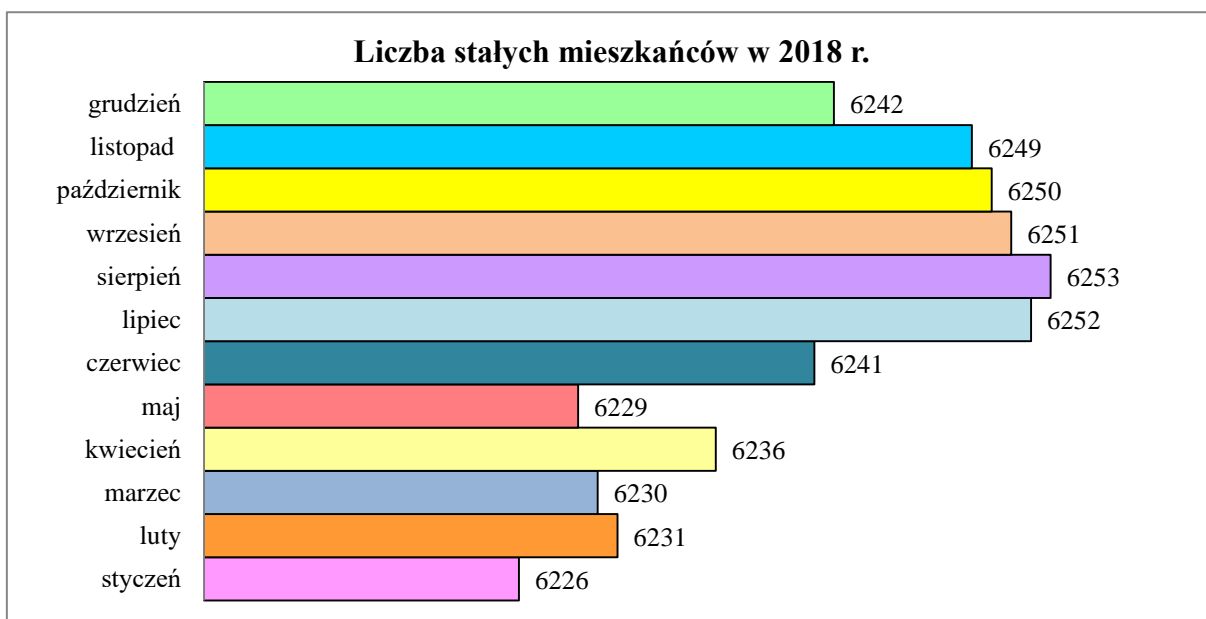
Raport zawiera także analizę następujących obszarów działalności Gminy: sprawy społeczne, demografia, oświata, finanse (opis sytuacji finansowej oraz analiza finansowa budżetu gminy), bezpieczeństwo i porządek publiczny, elementy warunków życia mieszkańców (w m.in. drogi i transport, gospodarka komunalna i przestrzenna) czy kultura i sport. Najważniejszym z założeń przygotowanego Raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia Gminy w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje, pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu. Podkreślić należy fakt, iż Raport nie jest monografią, opisującą w szczególności każdą z dziedzin aktywności Gminy, ale zbiorem informacji, które przede wszystkim posłużą do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu, a także być może staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości Gminy.

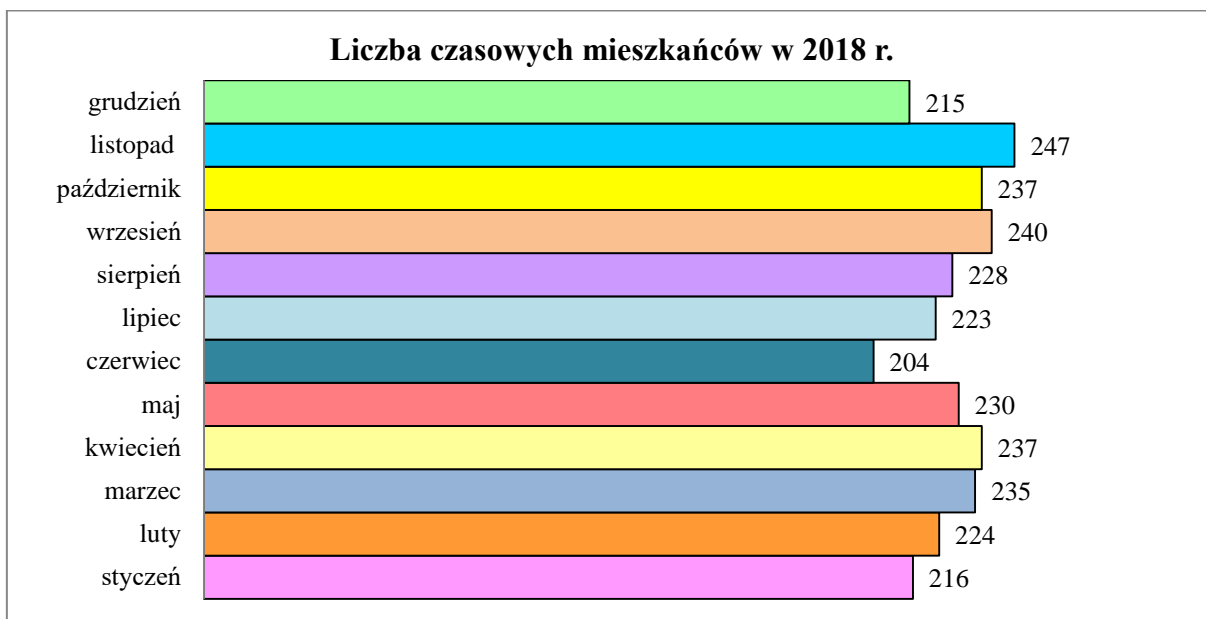
Stanisław Mannek
Wójt Gminy Kwilcz

Struktura demograficzna

Na terenie gminy Kwilcz na dzień 31.12.2018 r. zamieszkiwało 6.457 osób (w tym stałych mieszkańców: 6.242, czasowych mieszkańców: 215).

Stan na dzień	Stali mieszkańcy gminy Kwilcz	Czasowi mieszkańcy gminy Kwilcz	Razem mieszkańcy gminy Kwilcz
31.01.2018	6226	216	6442
28.02.2018	6231	224	6455
31.03.2018	6230	235	6465
30.04.2018	6236	237	6473
31.05.2018	6229	230	6459
30.06.2018	6241	204	6445
31.07.2018	6252	223	6475
31.08.2018	6253	228	6481
30.09.2018	6251	240	6491
31.10.2018	6250	237	6487
30.11.2018	6249	247	6496
31.12.2018	6242	215	6457

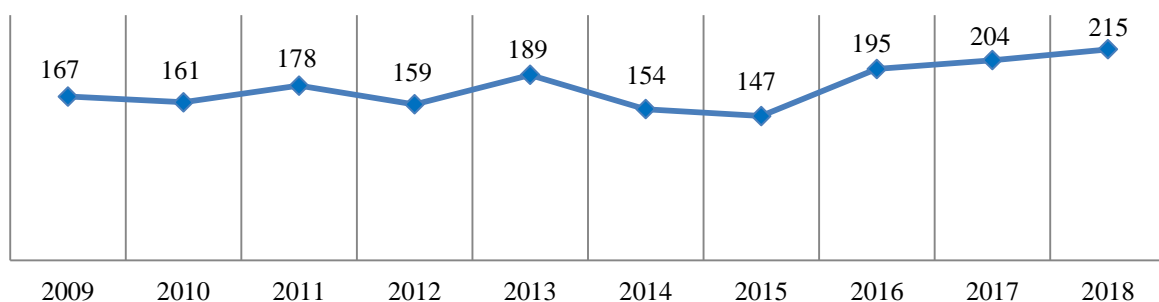

Liczba stałych mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat systematycznie się zmieniała – w latach 2013 – 2016 zauważalny był widoczny wzrost, duży spadek nastąpił w roku 2017, jednakże w 2018 zarysował się trend wznoszący.

Od 2015 roku zauważalny jest systematyczny wzrost liczby mieszkańców gminy zameldowanych na pobyt czasowy.

Liczba czasowych mieszkańców w poszczególnych latach

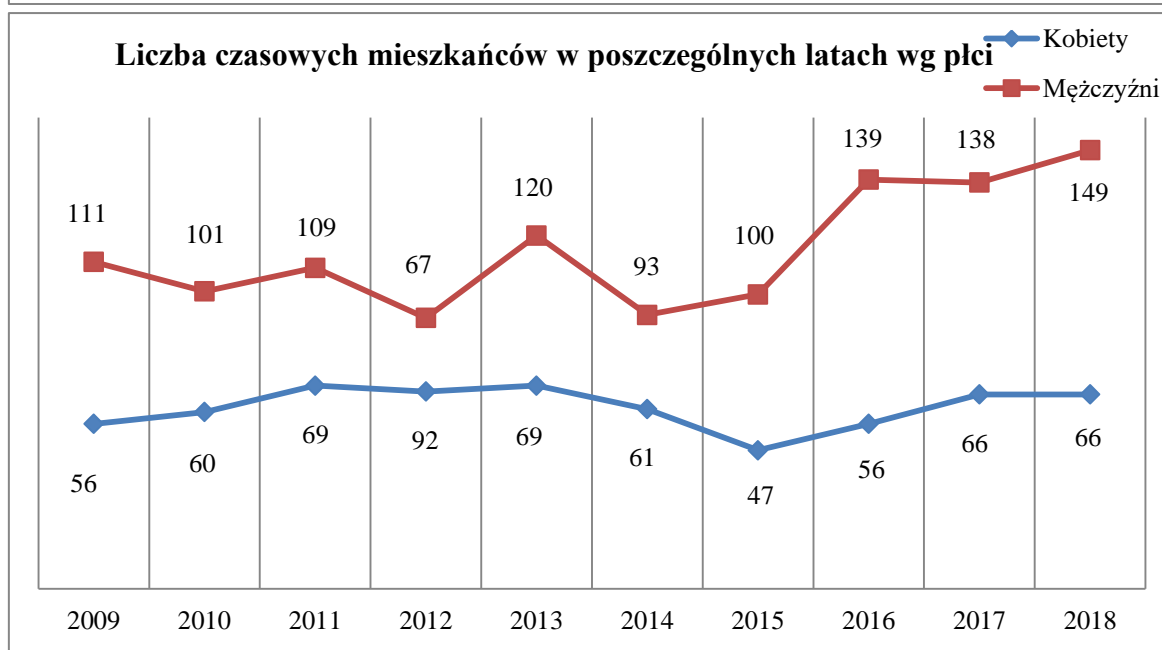
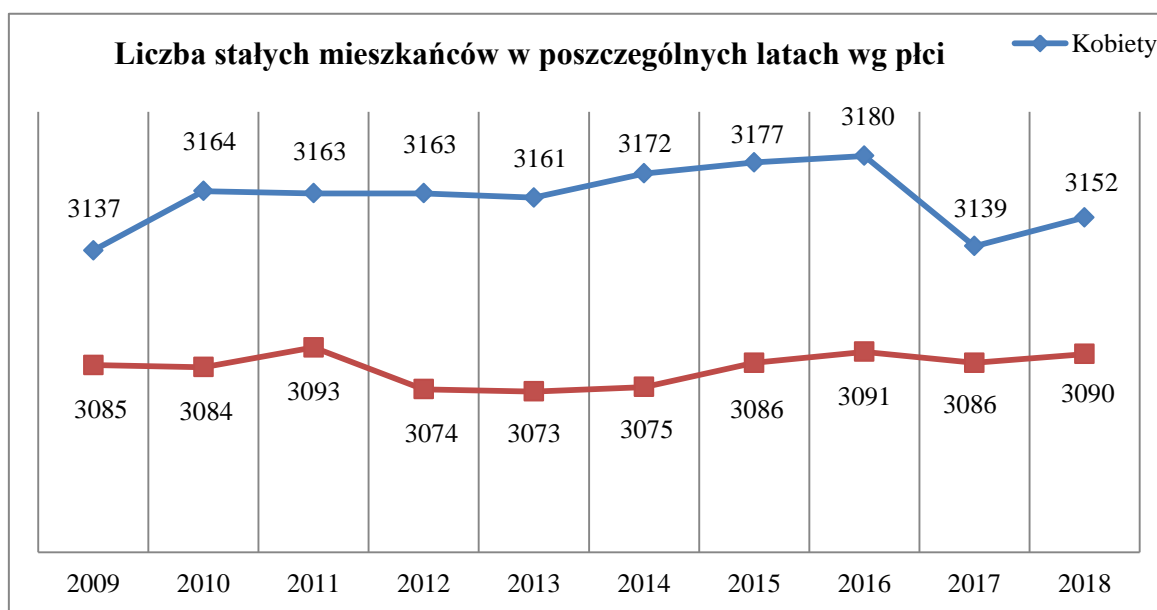
Stali mieszkańcy gminy Kwilcz wg sołectw (stan na dzień 31.12.2018 r.)

Sołectwo:	Miejscowości	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Augustowo		69	32	37
Chorzewo		106		
	Chorzewo	71	31	40
	Karolewice	35	20	15
Chudobczyce		138	70	68
Daleszynek		364	181	183
Kubowo		104		
	Kubowo	70	31	39
	Stara Dąbrowa	34	19	15
Kurnatowice		332	155	177
Kwilcz		2611	1347	1264
Orzeszkowo		267		
	Dąbrowa	14	7	7
	Kozubówka	6	3	3
	Leśnik	27	14	13
	Nowa Dąbrowa	37	14	23
	Nowy Młyn	5	3	2
	Orzeszkowo	163	81	82
	Pólko	15	8	7
Lubosz		833	423	410
Mechnacz		185		
	Mechnacz	178	90	88
	Urbanówko	7	5	2
Miłostowo		171	83	88
Mościewo		282	141	141
Niemierzewo		201		
	Niemierzewo	163	79	84
	Józefowo	38	17	21
Prusim		129	66	63

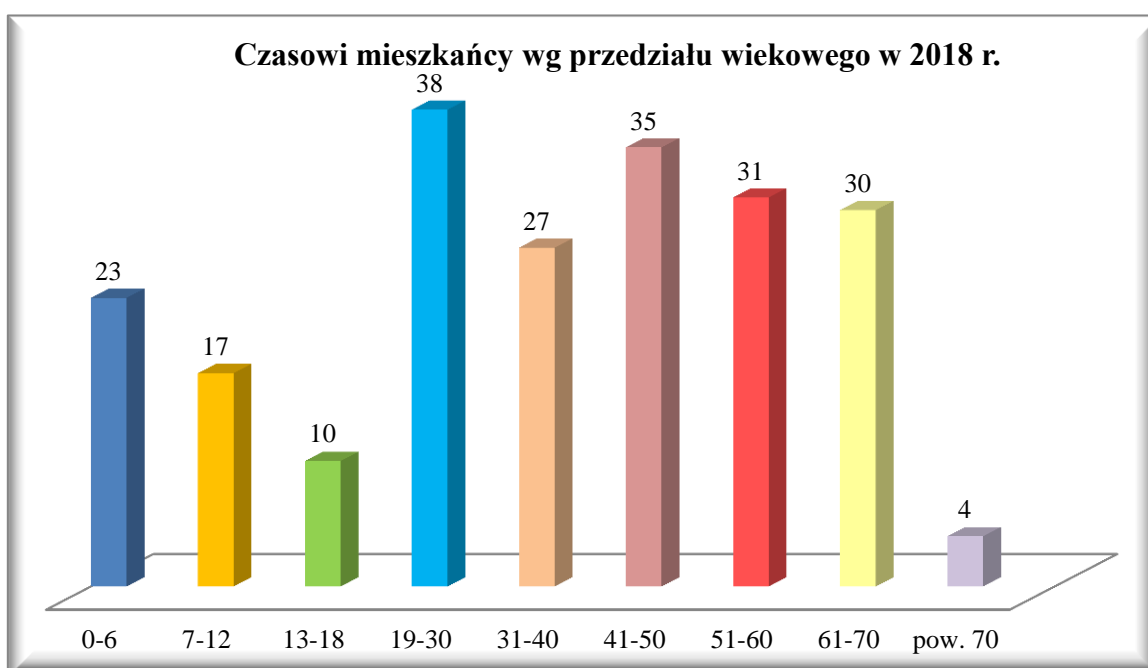
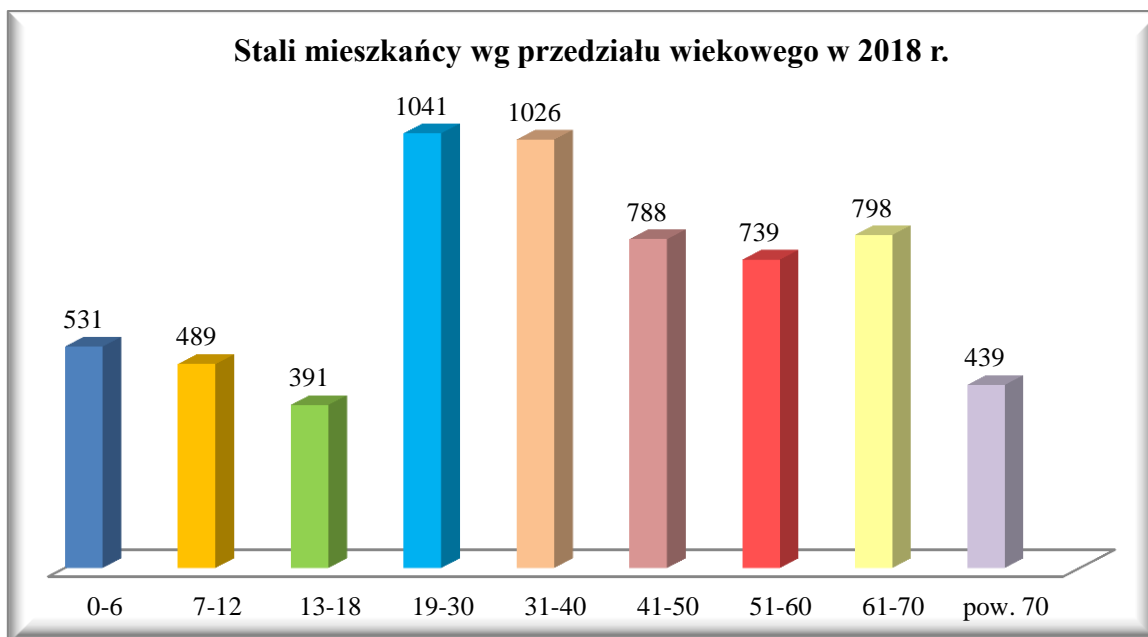
Rozbitek		215	102	113
Upartowo		133	72	61
Wituchowo		102	58	44
	RAZEM	6242	3152	3090

Struktura ludności Gminy w ujęciu ekonomicznym, liczbowo i procentowo, została przedstawiona na poniższych wykresach.

W strukturze stałych mieszkańców dostrzegalna jest niewielka przewaga kobiet nad mężczyznami, co jest relacją tożsamą z powszechnie występującą strukturą w kraju. Spośród czasowych mieszkańców gminy przeważają natomiast mężczyźni.

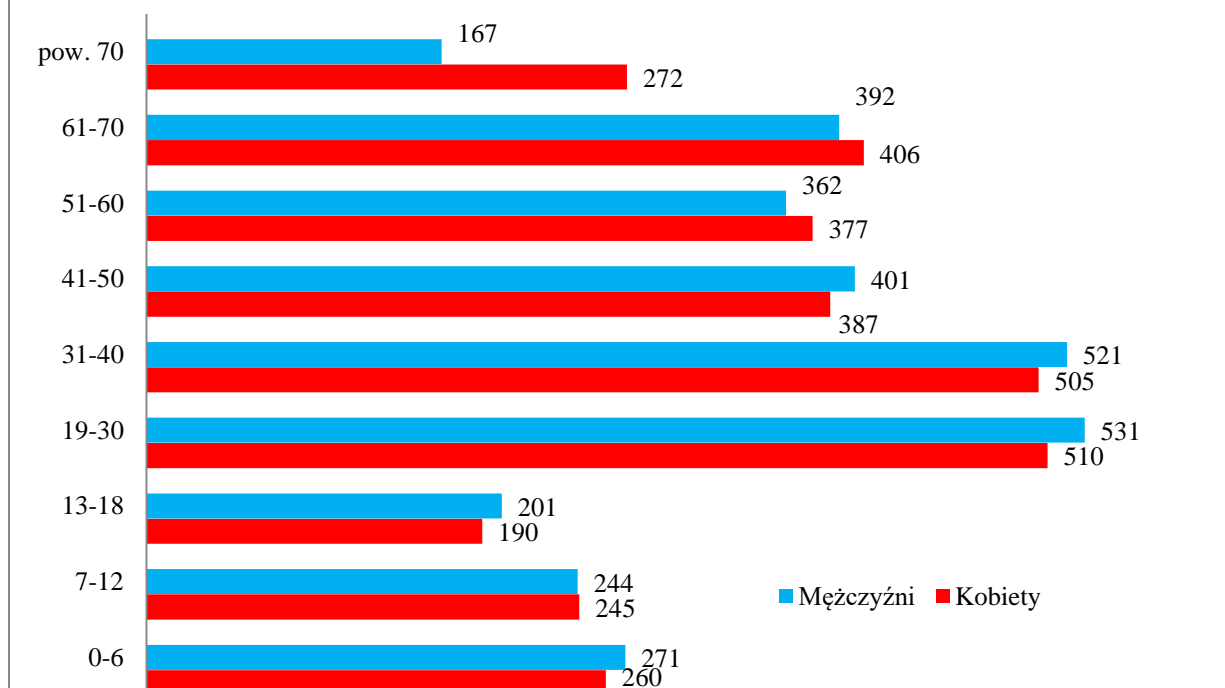
Spośród stałych mieszkańców gminy największą grupę stanowią osoby w przedziale 19-30 lat (16,7%) oraz 31-40 lat (16,4%).

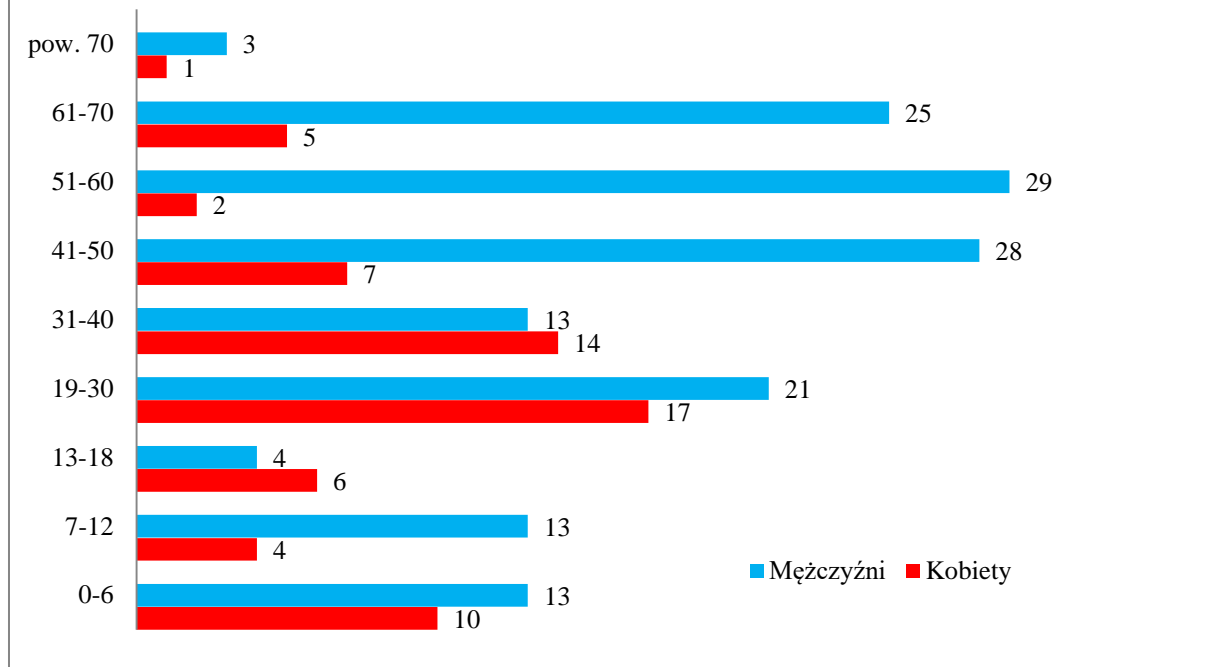
Udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej strukturze mieszkańców przedstawiono także w podziale na płeć w kolejnej tabeli. Widoczna jest przewaga mężczyzn w grupach do 50 lat. Kobiety stanowią większość w przedziałach starszych (od 51 lat).

Liczba stałych mieszkańców wg płci w grupach wiekowych

Liczba czasowych mieszkańców wg płci w grupach wiekowych

Struktura ekonomiczna mieszkańców

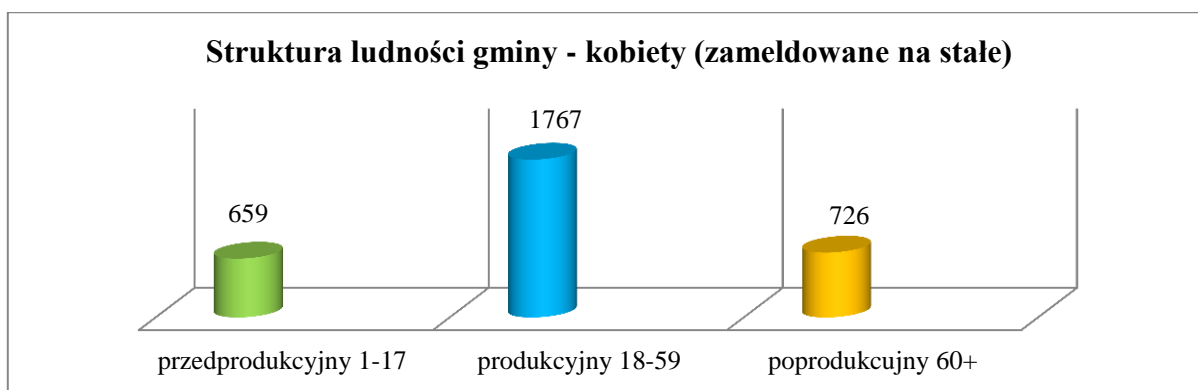
Struktura ludności Gminy w ujęciu ekonomicznym, liczbowo i procentowo, została przedstawiona w poniższych tabelach i wykresach.

Stali mieszkańcy:

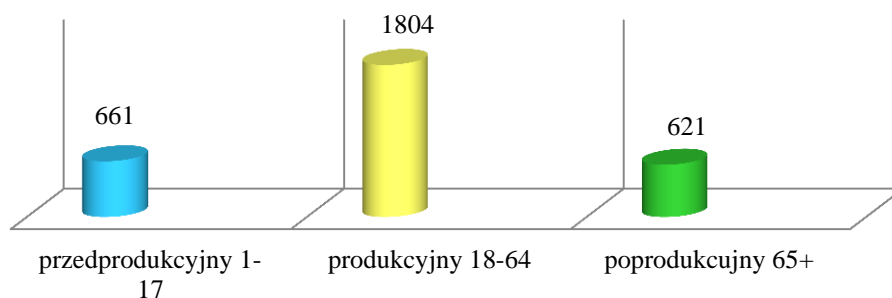
	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	659	661	10,56%	10,60%
Osoby w wieku produkcyjnym (K: 18-59, M: 18-64)	1767	1804	28,33%	28,92%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	726	621	11,64%	9,96%
Razem:	3152	3086	50,53%	49,47%

Mieszkańcy zameldowany na pobyt czasowy:

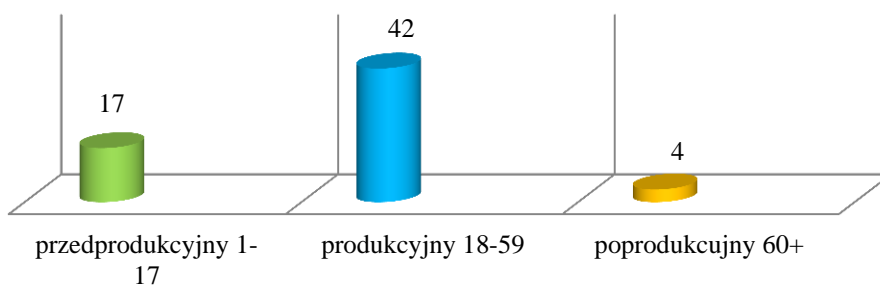
	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	17	25	8,33%	12,25%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	42	86	20,59%	42,16%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	4	30	1,96%	14,71%
Razem:	63	141	30,88%	69,12%

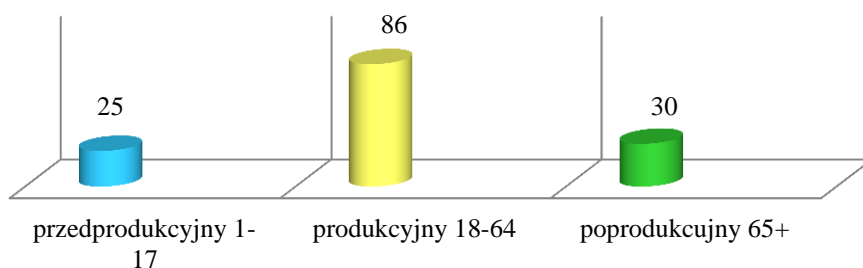
Struktura ludności gminy - mężczyźni (zameldowani na stałe)

Struktura ludności gminy - kobiety (zameldowane czasowo)

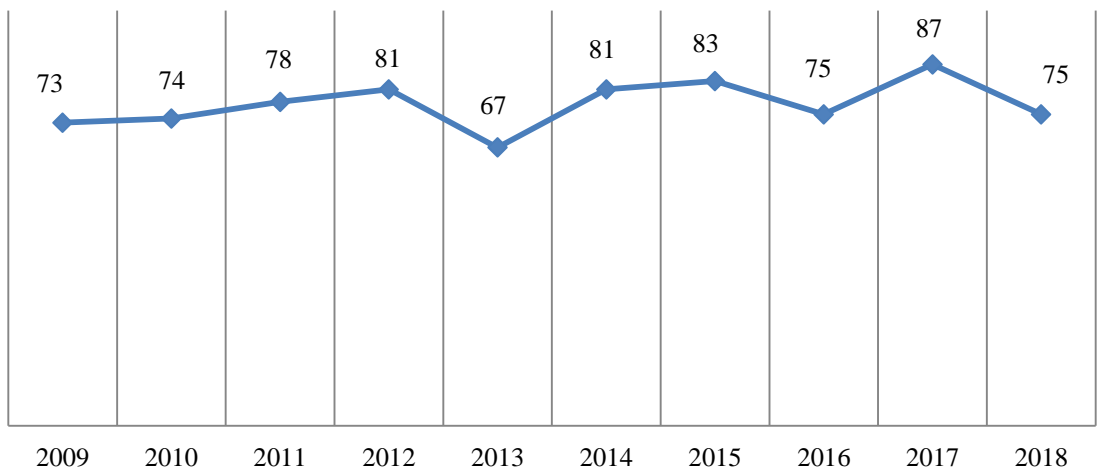

Struktura ludności gminy - mężczyźni (zameldowani czasowo)

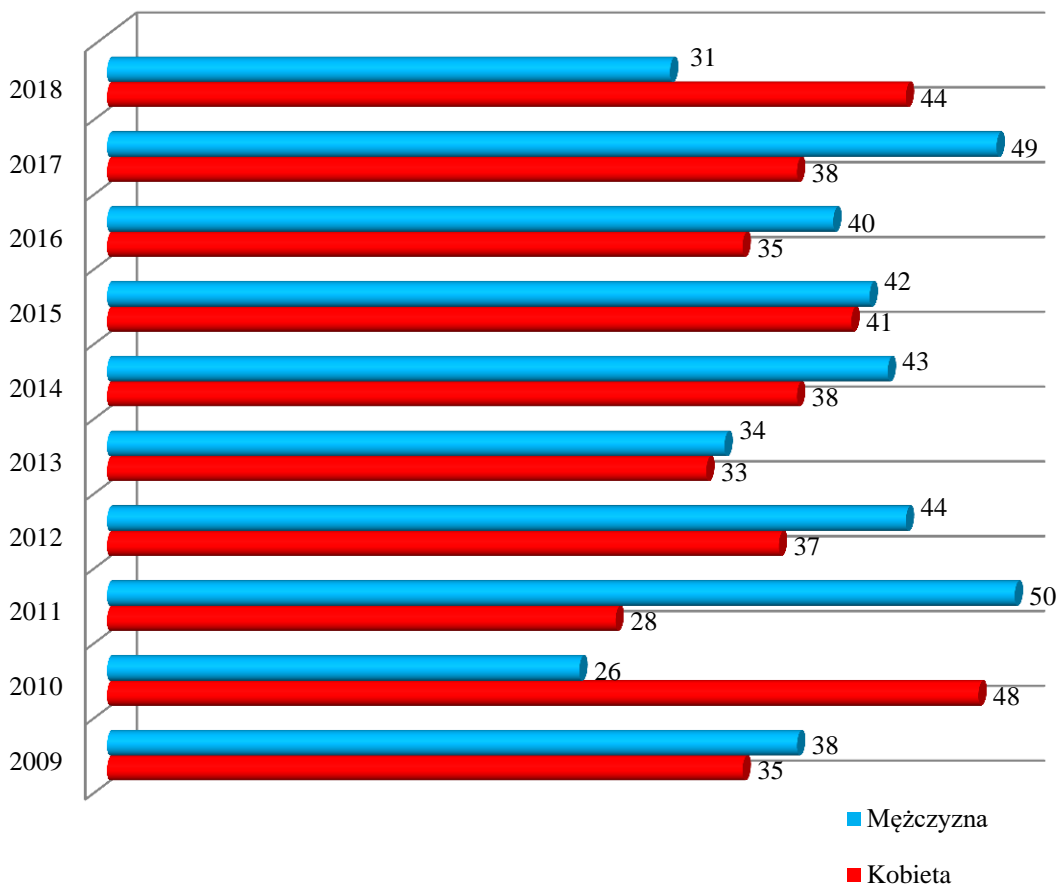

Przyrost naturalny w Gminie utrzymuje stan dodatni, nie wskazując jednak na stałą tendencję (kolejny wykres). Liczba zgonów odnotowywanych w Gminie wykazuje tendencję malejącą, a liczba urodzeń, mimo dwóch lat wzrostu, odnotowała w ostatnim roku niewielki spadek.

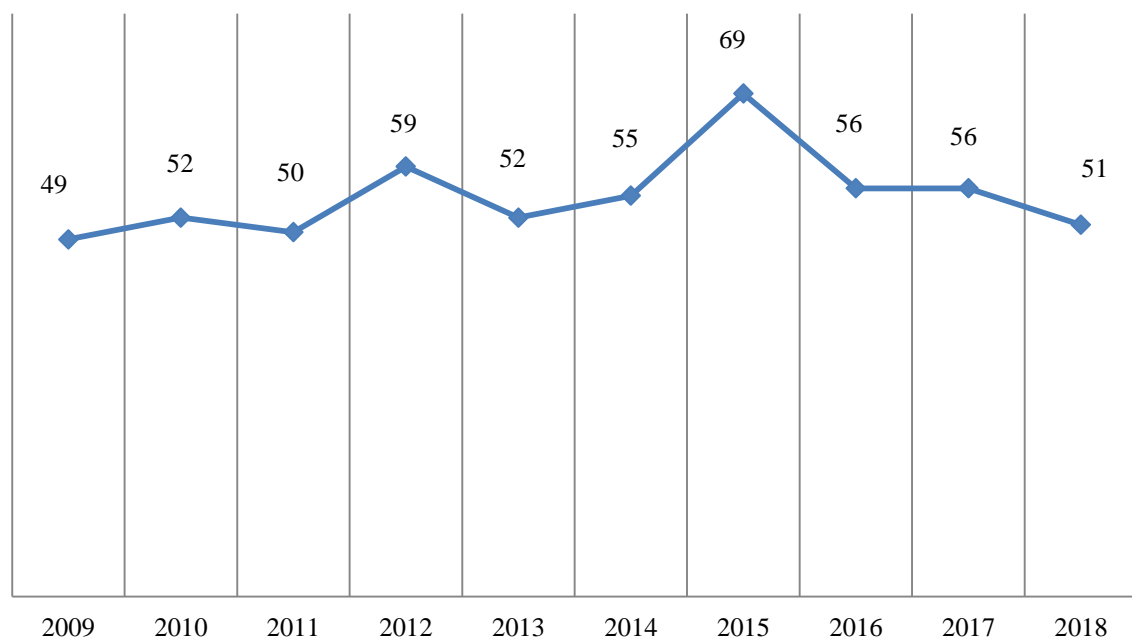
Urodzenia w latach 2009-2018

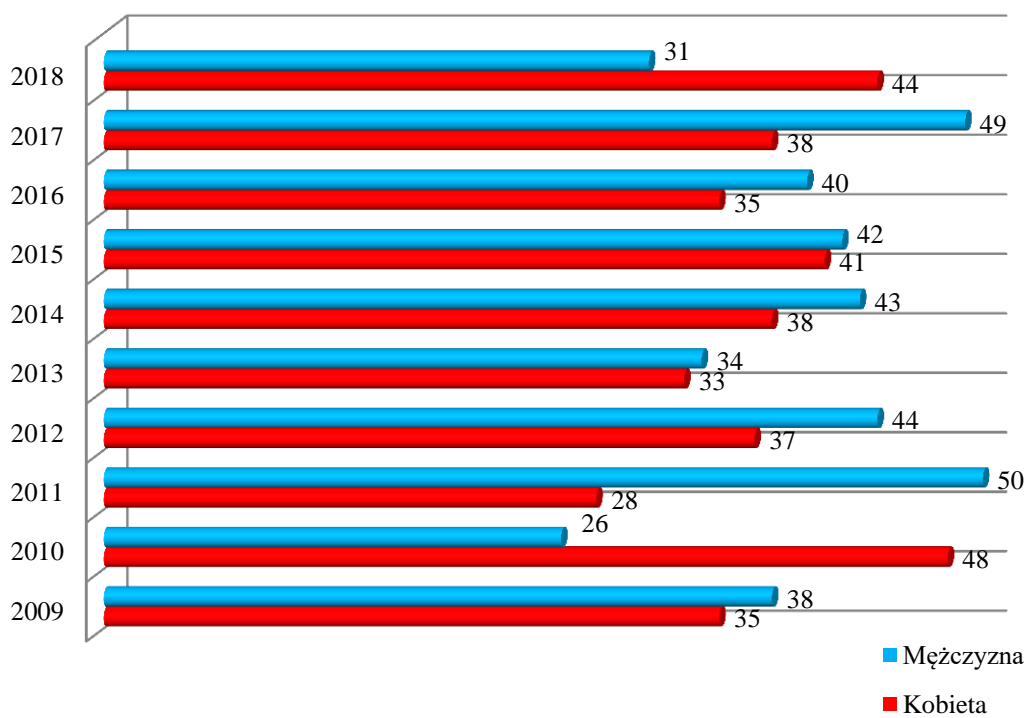
Urodzenia w poszczególnych latach wg płci:

Zgony w latach 2009-2018

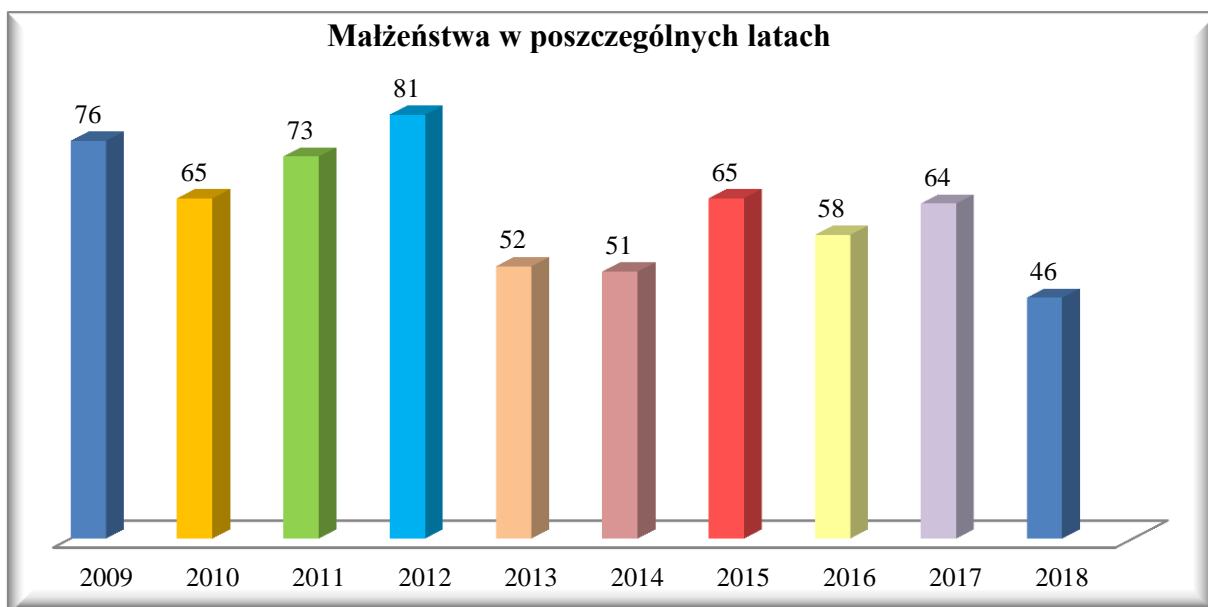

Zgony w poszczególnych latach wg płci:

W 2018 roku odnotowano 46 małżeństw i jest to najmniejsza liczba w ciągu ostatnich 10 lat.

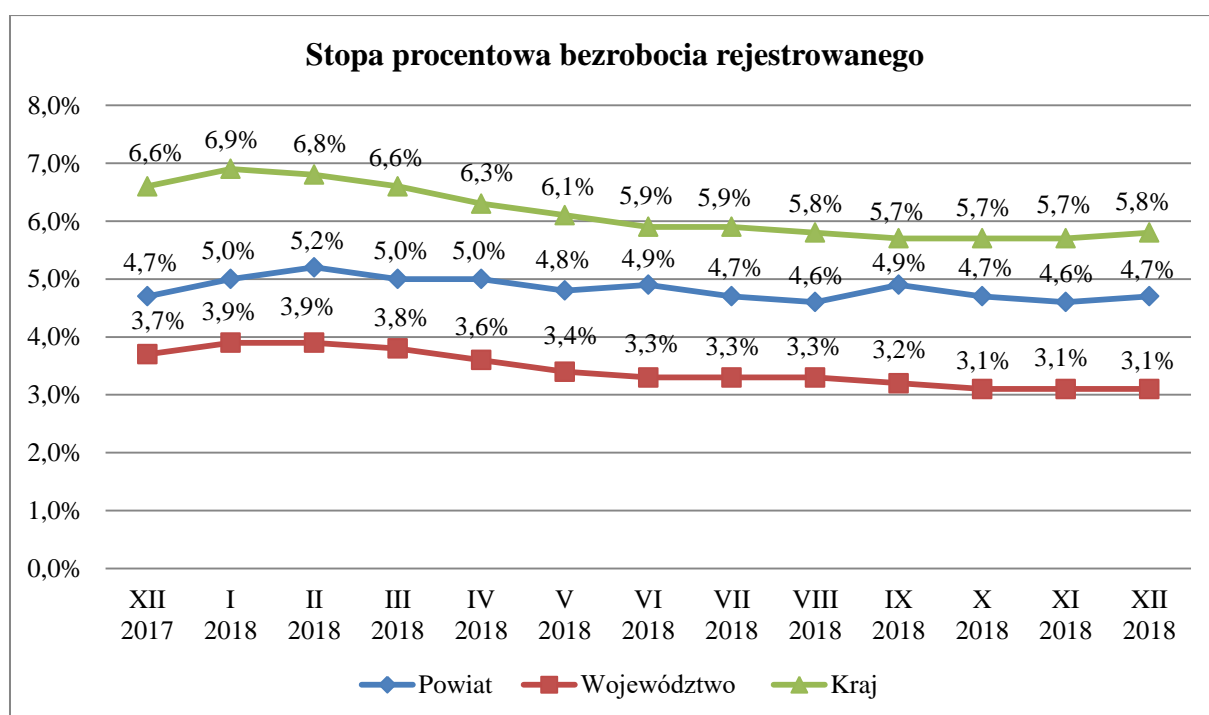
Gmina Kwilcz notuje dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji wewnętrznej (stosunek zameldowań do wymeldowań), co jest korzystne dla rozwoju gminy. W analizowanym okresie więcej jest osób przybywających do Gminy niż z niej wyjeżdżających. W 2018 roku odnotowano 237 meldunków (w tym najwięcej: Kwilcz – 122 osoby, Lubosz – 32 osoby) oraz 220 wymeldowań (w tym najwięcej: Kwilcz – 110 osób, Lubosz- 17 osób). Może być to dłuższa tendencja, gdyż dane CBOS wykazują, iż od 2000

roku nastąpił spadek liczby migracji z obszarów wiejskich do miast. Napływ nowych mieszkańców na te tereny może wynikać z przyrodniczej atrakcyjności regionu oraz spokojnej okolicy przy relatywnej bliskości miast, przede wszystkim Poznania. Natomiast na odpływ (także na migracje zagraniczne) wpływ mają przede wszystkim zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia oraz trudności na lokalnym rynku pracy.

Bezrobocie i rynek pracy

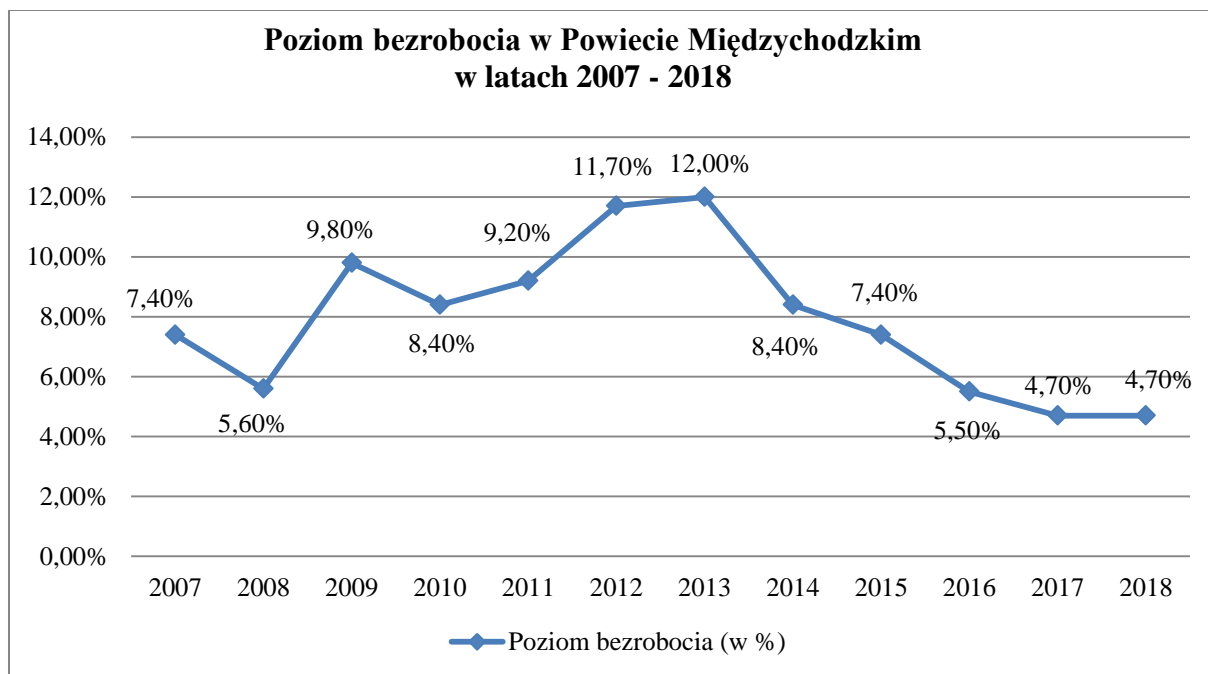
Źródłem informacji na temat rynku pracy w gminie Kwilcz jest Powiatowy Urząd Pracy (P.U.P.) – jednostka organizacyjna Powiatu Międzychodzkiego, wchodząca w skład powiatowej administracji zespolonej. Siedzibą P.U.P. jest miasto Międzychód, a terenem działania powiat międzychodzki. P.U.P. realizuje zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz innych osób poszukujących pracy zamieszkałych na terenie czterech gmin powiatu. Drugim istotnym źródłem informacji na temat rynku pracy są opracowania przygotowywane przez Główny Urząd Statystyczny (organ administracji rządowej), do którego zadań należy zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie danych statystycznych do badań prowadzonych przez Urząd, specyficznych dla potrzeb województwa, powiatów i gmin województwa oraz ogłaszanie, udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań statystycznych jako oficjalnych danych statystycznych.

Bezrobocie rejestrowane najczęściej definiuje się jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Zgodnie z raportem na temat stanu rynku pracy w Polsce, opublikowanym w 2017 r. przez Narodowy Bank Polski, wzrost popytu na pracę należy wiązać m.in. z przyspieszeniem tempa wzrostu gospodarczego, silnym wzrostem udziału osób pracujących najemnie oraz liczby pracujących w usługach i przemyśle. Dodatkowe znaczenie ma widoczny udział w polskim rynku pracy krótkoterminowych imigrantów, głównie z Ukrainy (zgodnie z ww. raportem imigranci stanowili w 2017 r. ok. 4 - 5 % ogółu osób pracujących). Te zjawiska przekładają się także na skalę lokalną, przy czym można się spodziewać kontynuacji powolnej tendencji wzrostowej zatrudnienia, przy stopniowym obniżaniu dotychczasowego tempa wzrostu.

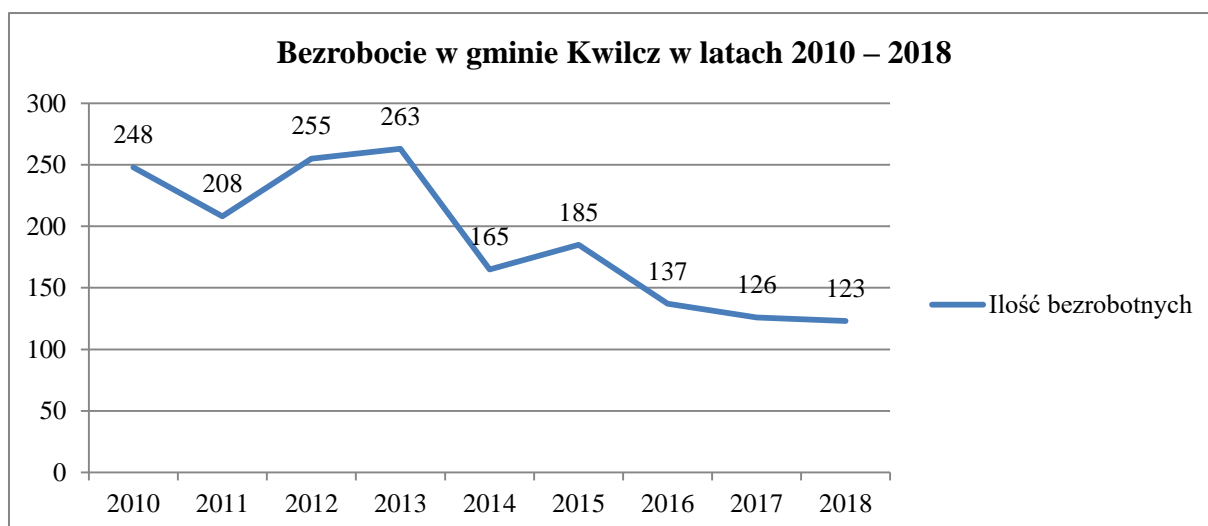
Na przestrzeni ostatnich lat odnotowywany jest systematyczny spadek poziomu bezrobocia na terenie powiatu międzychodzkiego. Na koniec 2018 roku wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Urzędu Pracy w Międzychodzie osiągnął 4,7% i był wyższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (3,1%) oraz niższy niż w Polsce (5,8%).

W 2018 r. poziom bezrobocia w powiecie zmniejszył się o 0,3% w stosunku do grudnia 2017 r. - z 577 do 575 osób (o 2 osoby mniej). Na terenie gminy Kwilcz odnotowano spadek poziomu bezrobocia i Kwilcz (-3 osoby). Zważywszy, iż stopa bezrobocia ustalana jest dla powiatu, województwa i kraju nie można określić stopy bezrobocia w gminie Kwilcz.

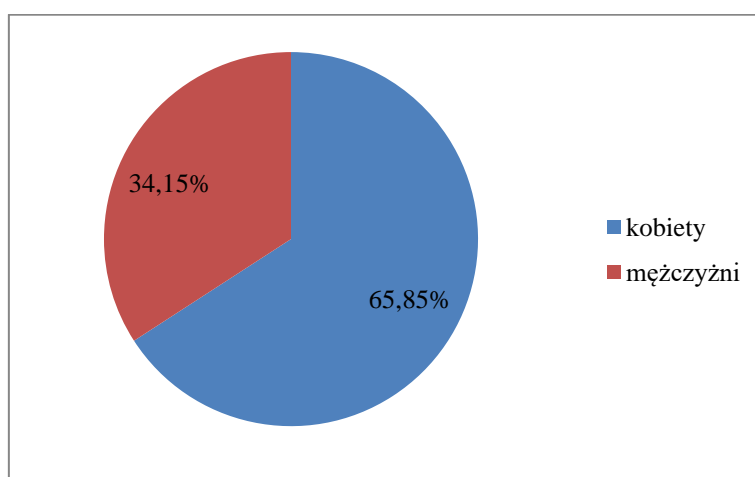
Bezrobocie w gminie Kwilcz w latach 2010 – 2018

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość	248	208	255	263	165	185	137	126	123

Na dzień 31.12.2018 r. bezrobotnych było 123 osoby.

Bezrobotni ogółem	123
- w tym kobiety	81
- w tym mężczyźni	42
- w tym osoby do 25 lat	15
- w tym osoby w wieku 25-50 lat	30
- w tym osoby powyżej 50 lat	30
- osoby długotrwale bezrobotne	62

Wśród 123 osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzychodzie 81 osób stanowią kobiety. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 20 osób (tj. 16% ogółu bezrobotnych z gminy), w tym 9 kobiet.

Osoby młode (tj. w wieku do 25 lat) stanowią ok. 12% bezrobotnych, natomiast niestety ponad 50 % stanowią osoby długotrwale bezrobotne.

Widoczny wzrost osób bezrobotnych nastąpił w miesiącach luty i marzec. Z końcem pierwszego kwartału odnotowano natomiast tendencję spadkową w liczbie osób zarejestrowanych, co ma związek z nasilającymi się w tym okresie pracami sezonowymi, do których należą prace głównie w rolnictwie i budownictwie. W tym okresie rozpoczyna się również najwięcej form aktywizacyjnych współfinansowanych z Funduszu Pracy lub środków EFS.

W 2018 r. zarejestrowało się 249 osób z terenu gminy Kwilcz w tym 121 kobiet.

Wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych według przyczyn:

Podjęcie pracy	117
Brak gotowości	39
Odmowa podjęcia pracy lub udziału w proponowanej formie	2
Dobrowolna rezygnacja	51
Inne przyczyny	14

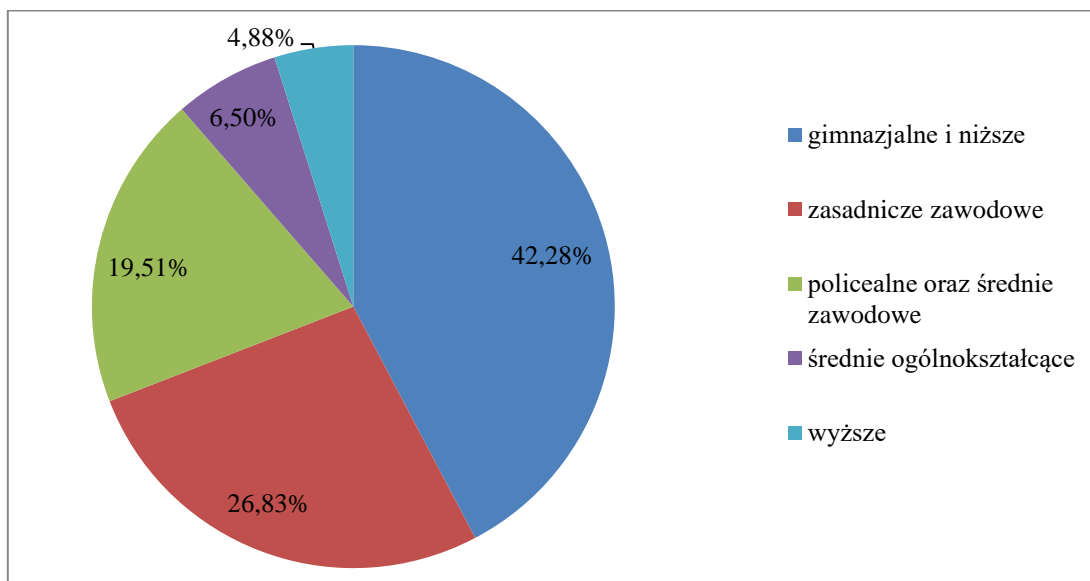
Bezrobotni z terenu gminy Kwilcz według grup ryzyka:

korzystający ze świadczeń OPS	31
osoby 50+	39
posiadające dziecko do 6 roku życia	31
niepełnosprawni	21
bez doświadczenia zawodowego	64
bez kwalifikacji zawodowych	84
długotrwale bezrobotni	51
osoby do 30 roku życia	103

Poziom wykształcenia osób bezrobotnych w gminie Kwilcz przedstawia poniższa tabela:

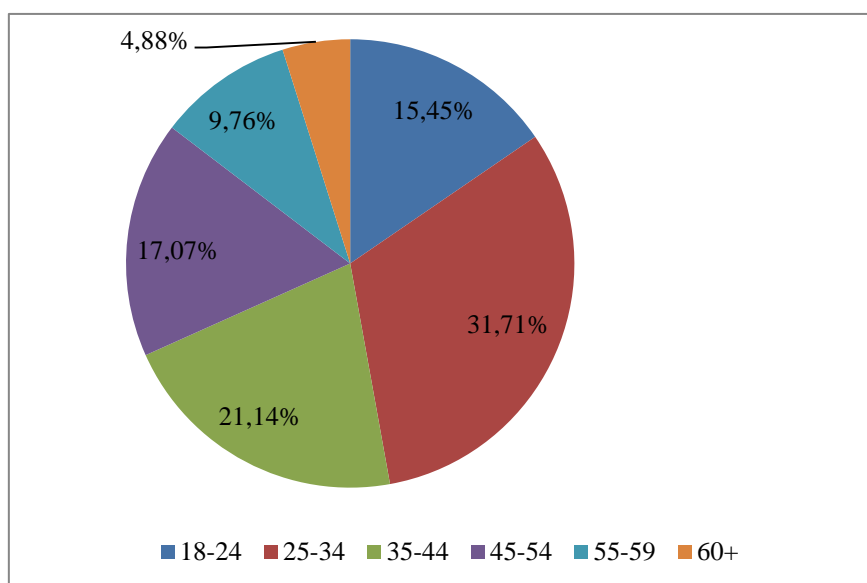
gimnazjalne i niższe	52
zasadnicze zawodowe	33
policealne oraz średnie zawodowe	24
średnie ogólnokształcące	8
wyższe	6

Spośród osób bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (ponad 42%) oraz z wykształceniem zawodowym (ponad 26%).

Struktura bezrobotnych z gminy Kwilcz ze względu na wiek:

Wiek (w latach)	Ilość osób bezrobotnych
18-24	19
25-34	39
35-44	26
45-54	21
55-59	12
60+	6

W strukturze osób bezrobotnych przeważały osoby młode, w przedziałach 18-24 lata oraz 25-34 lat. Ogółem osoby młode (w wieku do 35 lat) stanowiły 47,15%.

Bezrobotni z gminy Kwilcz według czasu pozostawania bez pracy na dzień 31.12.2018 r.

Czas pozostawania bez pracy	Ilość osób bezrobotnych
do 1 miesiąca	18
1-3 miesięcy	15
3-6 miesięcy	16
6-12 miesięcy	28
12-24 miesięcy	21
pow. 24 miesięcy	25

Na koniec 2018 r. status osoby długotrwale bezrobotnej posiadało 45% ogółu zarejestrowanych z terenu gminy. W ogólnej liczbie osób długotrwale bezrobotnych 80% stanowią kobiety. Powszechnie dostrzegalna jest tendencja, że im dłuższy okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, tym niższa motywacja do poszukiwania pracy i jej podejmowania.

Powiatowy Urząd Pracy w Międzychodzie wdraża instrumenty, które mają aktywizować zawodowo osoby znajdujące się obecnie poza rynkiem pracy. Do działań tych należą przede wszystkim: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, bon zatrudnieniowy, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, finansowanie szkoleń i staży.

Udział mieszkańców gminy Kwilcz w tego rodzaju wsparciu przedstawia tabela:

Nazwa formy	Gmina Kwilcz	Powiat (ogółem)
Prace interwencyjne	1	8
Staż	40	200
Szkolenia	1	9
Dotacje-bezrobotni	4	19
Dotacje-pracodawcy	1	4
Prace społecznie użyteczne	0	61

Program Aktywizacja i Integracja	0	0
Bon stażowy	0	0
Bon zatrudnieniowy	2	15
Bon zasiedleniowy	1	3
Bon szkoleniowy	0	0
Zatrudnienie osób 50+	1	6
Ogółem wsparć	51	325

Dominującą formą wsparcia dla osób bezrobotnych zarówno z terenu gminy Kwilcz (78,43%) jak i całego Powiatu Międzychodzkiego (61,54%) były w 2018 roku staże.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Bezpieczeństwo obok porządku, życia i zdrowia, jest jedną z nadrzędnych wartości w skali oczekiwań społecznych i osobistych społeczeństwa. Na jego bazie człowiek buduje przyszłość dla siebie i swojej rodziny. Jest również naczelną potrzebą państw i systemów międzynarodowych. Jest dobrem podstawowym, gwarantującym prawidłowy rozwój życia indywidualnego każdej jednostki, jak również stabilizację i rozwój życia politycznego, ekonomicznego i społecznego. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), do zadań własnych gminy, wykonywanych we własnym imieniu, na własną odpowiedzialność i finansowanych własnymi środkami należą między innymi: zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli; ochrona przeciwpożarowa oraz ochrona przeciwpowodziowa.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gmin oraz niski stopień przestępczości są jednym z czynników świadczących o rozwoju i atrakcyjności gmin. Nierzadko poziom bezpieczeństwa w danej gminie jest brany pod uwagę przez potencjalnych inwestorów. Podstawowym organem państwa powołanym do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja. Zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 161 z późn. zm.), policja jest umundurowaną i uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy oraz ochrona porządku publicznego, jest jednym z podstawowych zadań samorządu gminnego, a ponieważ nie posiada on takich środków władczych jak organy administracji rządowej (np. Policji), to do skutecznego zwalczania zaistniałych zagrożeń stosować może środki prewencyjne, które zapobiegają naruszaniu porządku lub dają gwarancję bezpieczeństwa mieszkańcom. Jednym z podstawowych organów powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego jest Policja. Organ ten zgodnie z art. 1 ustawy *o Policji* to umundurowana i uzbrojona formacja służąca społeczeństwu i przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Policja zajmuje się w szczególności rozpoznawaniem zagrożeń i przeciwdziałaniem przyczynom ich powstawania; inicjowaniem i organizowaniem działań społeczności lokalnych, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym; wykonywaniem czynności administracyjno-porządkowych oraz innych niecierpiących zwłoki czynności związanych z zawiadomieniem o przestępstwie i zabezpieczeniem miejsca zdarzenia.

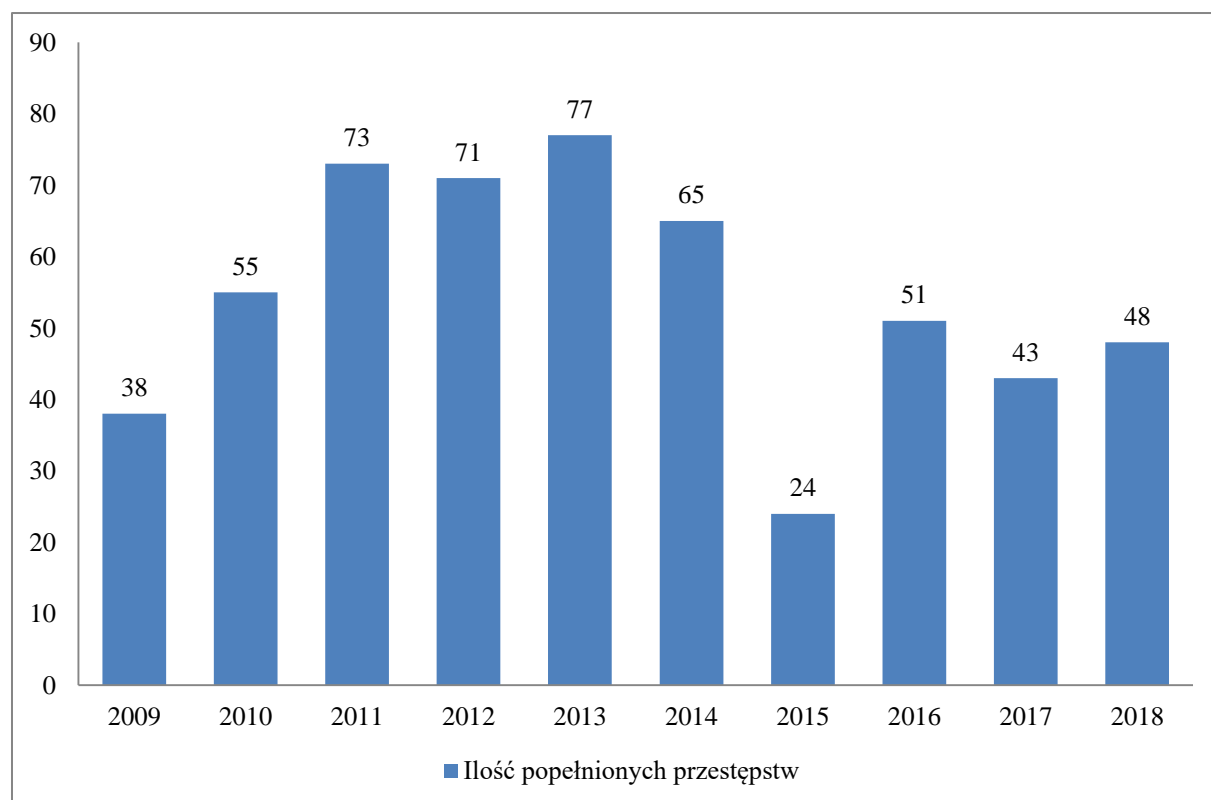
Zagrożenie przestępczością oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

Zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego nie należy oczywiście rozpatrywać wyłącznie poprzez pryzmat polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych przez Policję, jednakże policyjne statystyki stanowią obraz wskazujący na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedstawiane corocznie przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie statystyki dotyczą popełnianych przestępstw i wykroczeń.

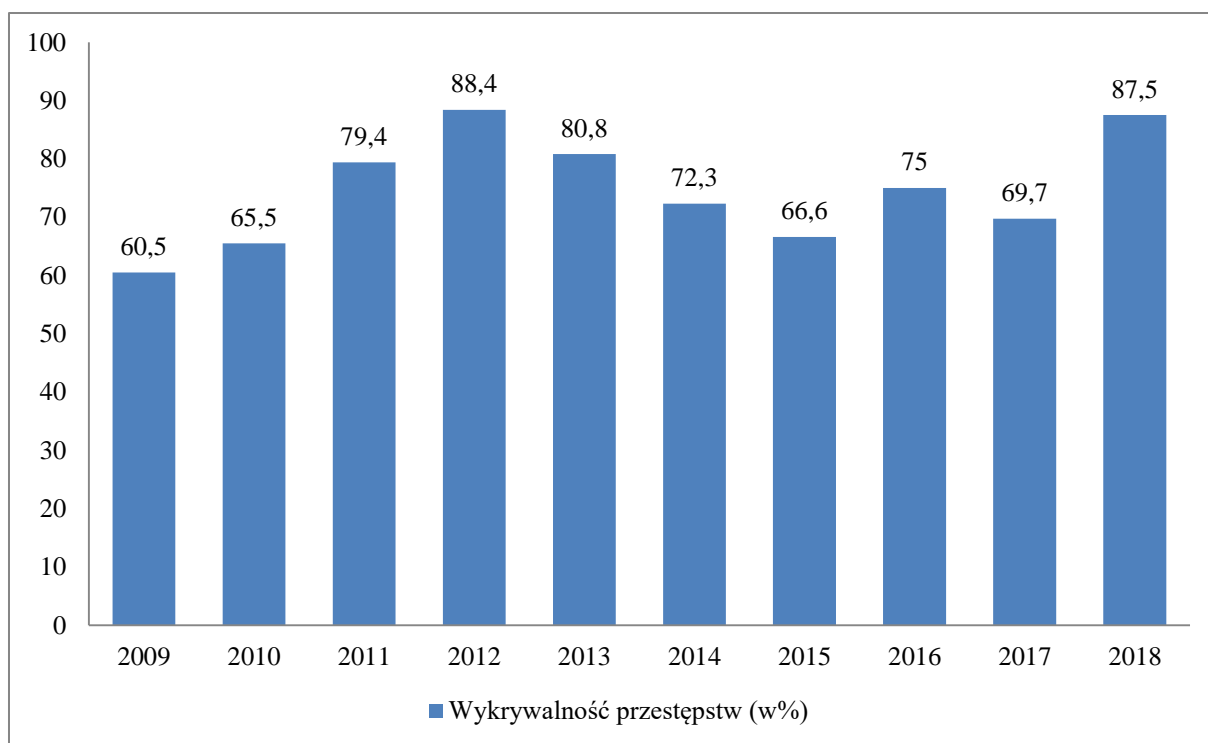
Przywołane terminy mają charakter słów kluczy dla przedstawianych statystyk. Kwestię przestępstwa reguluje ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.). W przeciwieństwie do przestępstwa, wykroczenie uregulowane jest w innym akcie prawnym – Ustawie z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 618 z późn. zm.). Przestępstwo to czyn społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy, o ustawowych znamionach, bezprawny, zawiniony i karalny. Wykroczenie to czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary. Fundamentalną różnicą jest zatem stopień szkodliwości społecznej. Przestępstwa od wykroczeń odróżnia również intensywność karania. Zgodnie z art. 7 *Kodeksu karnego* przestępstwo jest zbrodnią lub występkiem. To co je odróżnia to wymiar kary. Zbrodnia jest czynem zabronionym, zagrożonym karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą. Występek natomiast jest czynem zagrożonym grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc. W polskim prawie karnym mamy następujące rodzaje kar: grzywnę, ograniczenie wolności (najkrócej 3 miesiące i najdłużej 12 miesięcy); karę pozbawienia wolności (najkrócej miesiąc najdłużej 15 lat); 25 lat pozbawienia wolności i dożywotnie pozbawienie wolności.

W 2018 roku odnotowano 48 przestępstw, co w odniesieniu do roku 2009 stanowiło wzrost o 5. Jednocześnie o 17,8% wzrosła wykrywalność wszystkich przestępstw do poziomu 87,5%.

Ilość przestępstw stwierdzonych w latach 2009 – 2018 na terenie gminy Kwilcz oraz ich wykrywalność:

W 2018 roku stwierdzono 21 przestępstw kryminalnych (wzrost o 1 w odniesieniu do roku 2017, spadek o 4 w odniesieniu do roku 2016), których wykrywalność wzrosła o 6,6 % do roku 2017 (60%). W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2018 roku odnotowano jeden przypadek (sprawcę wykryto). Spadła ilość przestępstw stwierdzonych przeciwko mieniu z 15 (rok 2017) do 13 czynów stwierdzonych w 2018 rok. Jednocześnie znacząco wzrosła wykrywalność przestępstw przeciwko mieniu (53%). W ramach przestępstw przeciwko mieniu spadła ilość czynów z 5 do 4 w kategorii kradzież z włamaniem (najniższy poziom – jak w roku 2009), jednakże wykrywalność wynosi 25%. W 2018 roku nie odnotowano przypadków kradzież i kradzież poprzez włamanie samochodu. W kategorii „kradzieży cudzej rzeczy” liczba stwierdzonych czynów wzrosła o 1 do roku 2017 i w 2018 roku odnotowano 9 przypadków (wykrywalność 66,6%). Nie odnotowano w 2018 roku przestępstw z kategorii uszkodzenia mienia, natomiast zanotowano sześć czynów

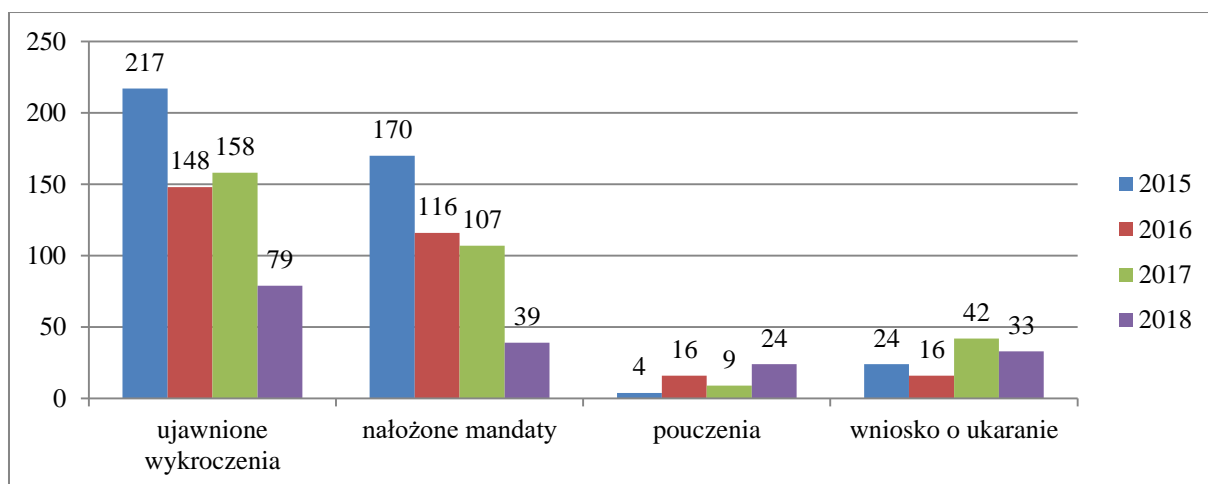
z kategorii przestępczość narkotykowa (spadek o 2 czyny w odniesieniu do roku 2017).

W ramach przestępczości nieletnich odnotowano 1 czyn karalny obejmujący 2 sprawców.

Skuteczność w zakresie reagowania na zaistniałe wykroczenia

W 2018 roku prowadzono 79 postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia, w wyniku czego: nałożono 39 mandatów, zastosowano 24 pouczenia oraz skierowano 33 wnioski o ukaranie

Statystyka postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia w latach 2015 – 2018:

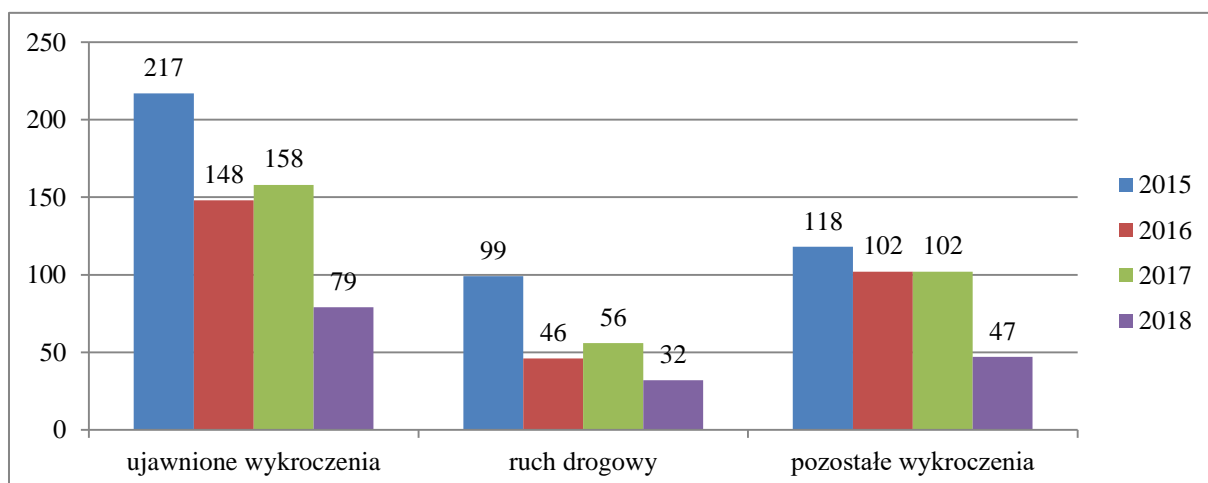
Ujawnione czyny w rozbiciu na wybrane wykroczenia tzw. porządkowe w 2018 roku:

- Wykroczenia przeciwko spokojowi lub porządkowi publicznemu (art. 51 i 58 *Kodeksu wykroczeń*): 4
- Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej (art. 140-142 *Kodeksu wykroczeń*): 6
- Wykroczenia przeciwko urządzeniom użyteczności publicznej (art. 143, 145 *Kodeksu wykroczeń*): 7
- Wykroczenia przeciwko wychowaniu w trzeźwości: 7

Ujawnione czyny w rozbiciu na wykroczenia z zakresu ruchu drogowego i pozostałe w 2018 roku:

- Wykroczenia ujawnione: 79
- Wykroczenia w ruchu drogowym: 31
- Wykroczenia pozostałe: 48

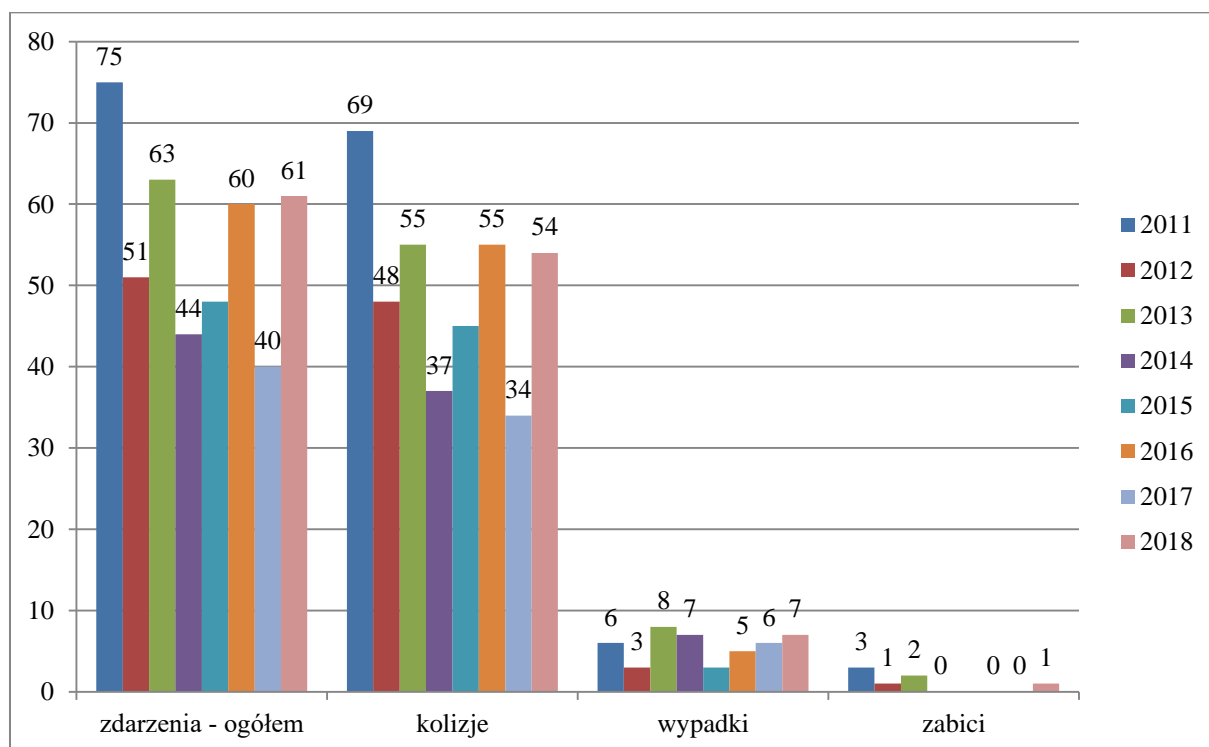
Statystyka ujawnionych wykroczeń w latach 2015 – 2018:

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W 2018 roku odnotowano 61 zdarzeń drogowych (54 kolizje oraz 7 wypadków), w których zginęła 1 osoba.

Statystyka zdarzeń na drogach w latach 2011 – 2018:

Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie skupiają się na ograniczaniu przestępczości przeciwko mieniu czyli zjawiska najbardziej dokuczliwe dla społeczeństwa a co za tym idzie do poprawy bezpieczeństwa gminy Kwilcz. Bardzo ważnym elementem służby w Komisariacie Policji w Sierakowie jest służba obchodowa realizowana przez dzielnicowych, w tym dyżury w Urzędzie Gminy Kwilcz. Bezpośredni kontakt dzielnicowego z mieszkańcami, który niewątpliwie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców w swoim miejscu zamieszkania. Mając na uwadze prospołeczne działania Policji uruchomiono na terenie kraju w tym także Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie aplikację „Moja Komenda” oraz realizowany jest program „Dzielnicowy bliżej Nas”.

Sfera ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie przestępczości i innym patologiom na poziomie lokalnym, przypisana jest przede wszystkim wyspecjalizowanym do tego służbom, jednakże ważną rolę w tej dziedzinie odgrywa społeczna postawa, zarówno jednostki jak i całej grupy społecznej zamieszkującej dany obszar, która obok działalności wspomnianych instytucji może w znacznym stopniu przyczynić się do przeciwdziałania przestępczości. Najlepsze efekty w każdej dziedzinie życia, w tym także w budowaniu stabilnego i bezpiecznego społeczeństwa ma wspólna troska i wspólne działanie tak instytucji państwowych, organizacji społecznych jak i każdej jednostki określonej społeczności. Pozytywna współpraca społeczeństwa i organów

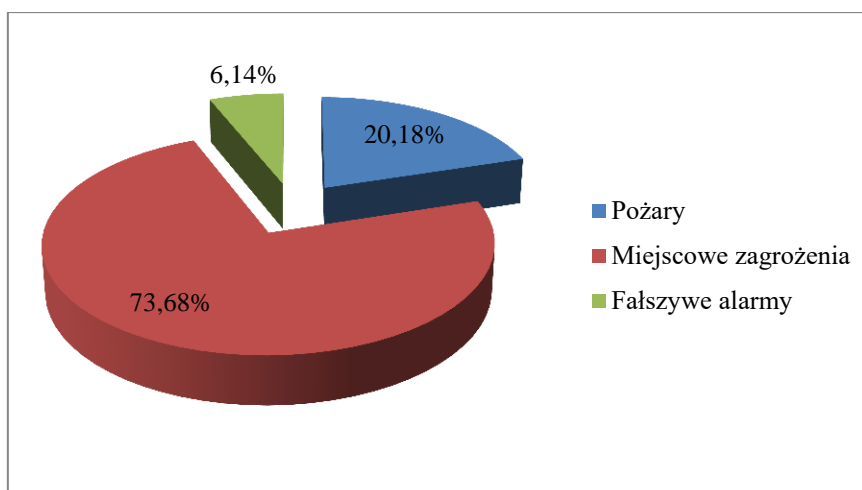
ustawowo powołanych do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego jest bardziej skuteczna, a korzyści z niej wynikające zauważane są po obydwu stronach takiej działalności. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB). KMZB to interaktywne narzędzie, dzięki któremu można zapoznać się z najważniejszymi informacjami dotyczącymi bezpieczeństwa i zagrożeń w danej lokalizacji. Mapa pomaga również wskazać miejsca, na które lokalne służby powinny zwrócić szczególną uwagę. Policja weryfikuje sygnały o zagrożeniach, a jeśli informacje okażą się prawdziwe, podejmuje odpowiednie działania. Obywatele najczęściej zgłaszają zagrożenia, które są najbardziej uciążliwe w ich miejscu zamieszkania. Są to m.in.: nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie dozwolonej prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niewłaściwa infrastruktura drogowa, używanie środków odurzających czy zła organizacja ruchu drogowego. Policjanci po potwierdzeniu zgłoszenia, realnie pomagają w rozwiązaniu problemu. Na przykład w sytuacji stwierdzenia złej organizacji ruchu, która zagraża bezpieczeństwu występują do zarządcy drogi o zmianę organizacji ruchu w tym miejscu.

Požary i miejscowe zagrożenia

Gmina Kwilcz, jak każdy obszar, a w szczególności tereny rolnicze, zagrożona jest wystąpieniem sytuacji kryzysowych. W związku z tym istnieje system ratownictwa dla tego terenu. Miejszem koordynacji wszystkich sytuacji kryzysowych jest Urząd Gminy w Kwilczu. Na administrowanym przez niego terenie znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin.

Na terenie gminy Kwilcz w roku 2018 powstało ogólnie 114 zdarzeń, z czego: 23 pożary (w roku 2017 – 25 pożarów), 84 miejscowe zagrożenia (m in. wypadki drogowe, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo, a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów; w 2017 roku – 125 miejscowych zagrożeń), w 7 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy (w 2017 roku – 2). W odniesieniu do roku 2017, w 2018 roku nastąpił spadek o 38 interwencji).

Procentowy udział poszczególnych zdarzeń:

Ilość i wielkość zdarzeń:

	Małe	Średnie	Duże	B. duże	Lokalne
Pożar	21	2	0	0	74
Miejscowe zagrożenie	3	7	0	0	

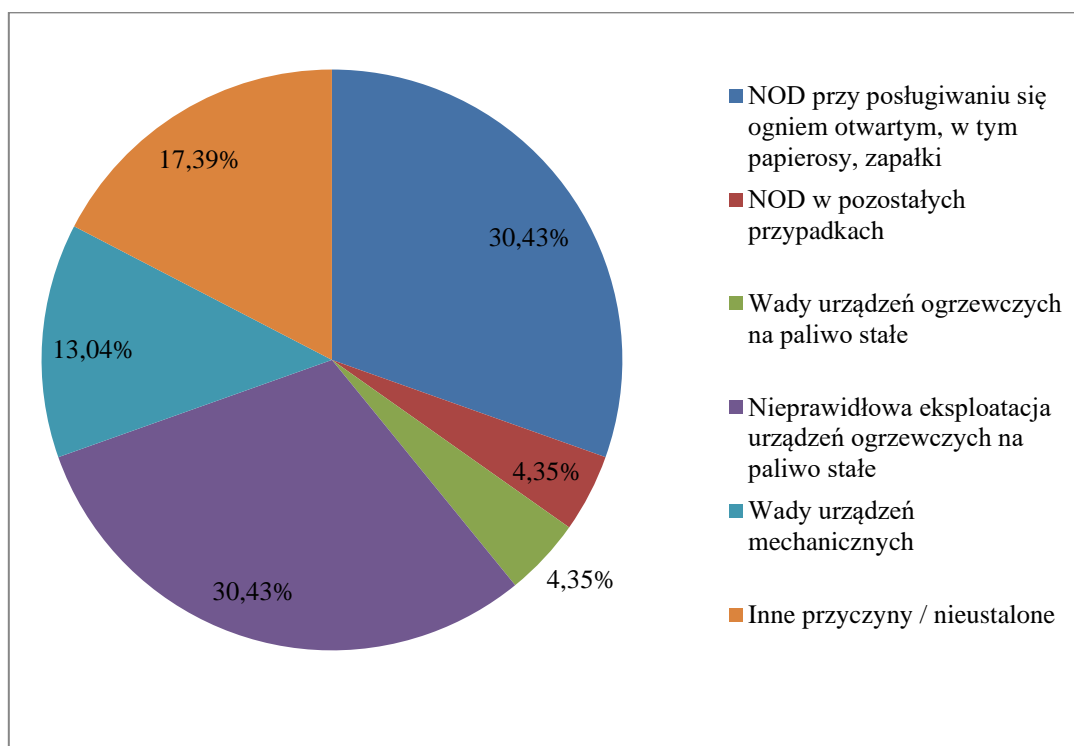
W 114 zdarzeniach na terenie gminy Kwilcz w akcjach uczestniczyło ogółem 314 zastępów strażaków (1432 osoby).

Osoby śmiertelne i ranne w zdarzeniach powstałych na terenie gminy Kwilcz:

	Ofiary śmiertelne	Ranni
Pożar	0	1
Miejscowe zagrożenie	1	18

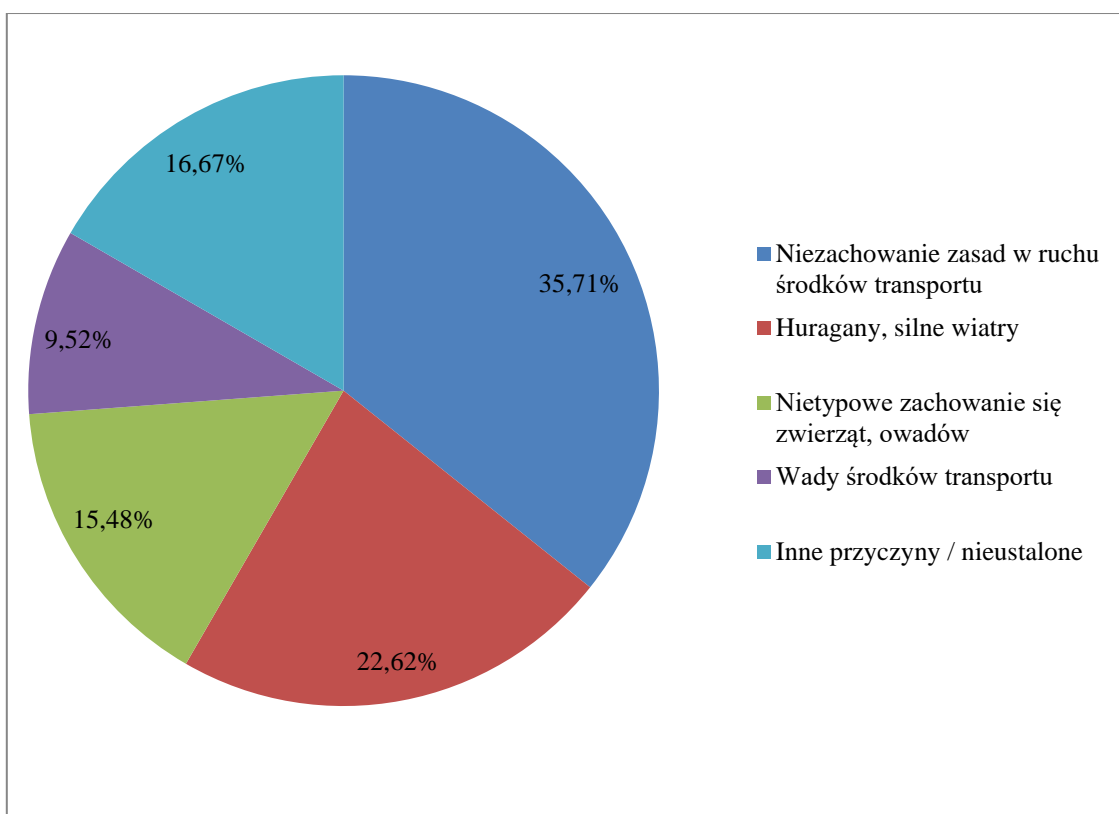
Przyczyny pożarów powstałych na terenie gminy Kwilcz:

Przyczyna	Ilość
NOD przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalniczki	7
NOD w pozostałych przypadkach	1
Wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe	1
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe	7
Wady urządzeń mechanicznych	3
Inne przyczyny / nieustalone	4
Razem:	23

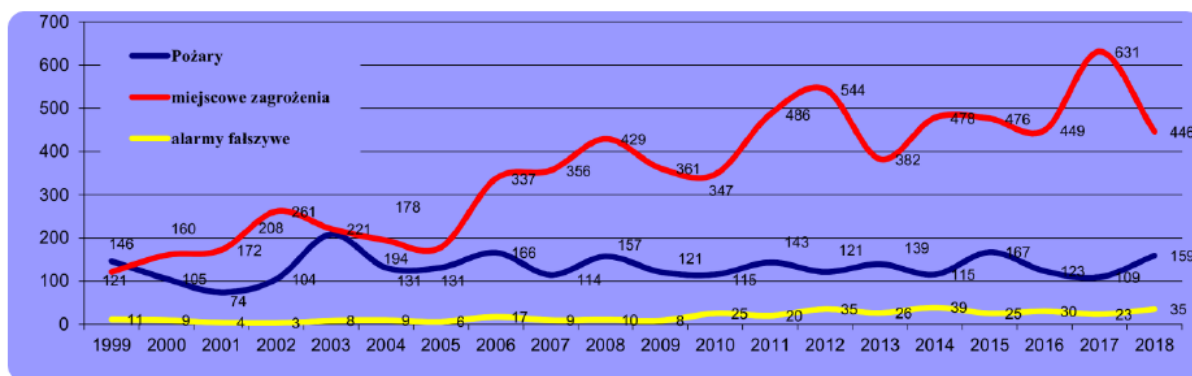

Przyczyny zagrożeń miejscowych powstałych na terenie gminy Kwilcz

Przyczyna	Ilość
Niezachowanie zasad w ruchu środków transportu	30
Huragany, silne wiatry	19
Nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów	13
Wady środków transportu	8
Inne przyczyny / nieustalone	14
Razem:	84

Sytuacja ogólna na terenie Powiatu Międzychodzkiego w latach 1999-2018:

W ruchu kołowym największe zagrożenia stanowi droga krajowa nr 24 łącząca miasta wojewódzkie Poznań i Gorzów Wlkp. na odcinku Karolewice – Prusim, gdzie rocznie notuje się kilka wypadków komunikacyjnych. Zagrożenia ekologiczne mogą stanowić w głównej mierze Rurociąg Naftowy „Przyjaźń” oraz Gazociąg Tranzytowy DN 1400 – tranzyt przez gm. Międzychód i gm. Kwilcz.

Na terenie tych gminy znajdują się 3 jednostki OSP wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (Kwilcz, Lubosz oraz Kurnatowice) oraz 7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych spoza systemu (Niemierzewo, Mościejewo, Miłostowo, Daleszynek, Kurnatowice, Upartowo, Mechnacz).

Gmina działa w sferze ochrony przeciwpożarowej dbając o przeszkolenie członków OSP i dokładając wszelkich starań w celu doposażenia jednostek w sprzęt ratowniczy. Gmina Kwilcz zadanie to wypełnia poprzez wspieranie działalności statutowej Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej finansowana jest z budżetu Gminy oraz ze środków własnych Ochotniczych Straży Pożarnych. W tym miejscu należy podkreślić, że członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, by spełniać warunki umożliwiające udział w działaniach ratowniczo gaśniczych systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje i uzyskują uprawnienia uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach i ćwiczeniach organizowanych zarówno przez KP PSP w Międzychodzie, lecz również z własnych inicjatyw. By akcje ratowniczo gaśnicze przebiegały w sposób sprawny i szybki strażacy muszą nie tylko posiadać odpowiednie kwalifikacje, umiejętności i uprawnienia, ale także dysponować odpowiednim i niezawodnym sprzętem. Dbając o skuteczność akcji ratowniczo gaśniczych oraz akcji z zakresu prewencji społecznej podejmowane są również działania mające na celu doposażenie jednostek w sprzęt.

W 2018 roku dokonano zakupu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wyposażenia i sprzętu ratownictwa ze środków Funduszu Sprawiedliwości - Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Gmina Kwilcz zakupiła sprzęt i wyposażenie za łączną kwotę 54.280,00 zł na którą składała się otrzymana dotacja z Funduszu Sprawiedliwości w wysokości 53.737,20 zł oraz wkład własny gminy.

W ramach powyższych zakupów poszczególne jednostki otrzymały następujący sprzęt:

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Chorzewie**: Agregat prądotwórczy – 1 szt., latarka akumulatorowa - szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 1 szt., pilarka Stihl MS 181 CBE – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Daleszynku**: Agregat prądotwórczy – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 2 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Kurnatowicach**: Zabezpieczenie poduszki powietrznej kierownicy i pasażera – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 2 szt., detektor wielogazowy – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Kwilczu**: Defibrylator AED – 1 szt., parawan do osłony miejsca wypadku i zasłaniania ofiar wypadków – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Luboszu**: Zestaw Ratownictwa medycznego R1 (torba R1 z wyposażeniem, nosze typu deska, szyny typu Kramera) – 1 szt., butla kompozytowa do poduszek powietrznych – 6,8 l – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Mechnaczu**: Pilarka do drewna Stihl 251 – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 2 szt., plandeka wielofunkcyjna do rozłożenia na ziemi narzędzi – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Milostowie**: Piła łańcuchowa Stihl MS291 – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 2 szt., agregat prądowórczy – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Mościejewie**: Agregat prądowórczy – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 1 szt., pilarka Stihl MS 181 CBE – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Niemierzewie**: Pilarka Stihl MS 181 CBE – 1 szt. Agregat prądowórczy – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Upartowie**: Agregat prądowórczy – 1 szt., latarka akumulatorowa szperacz ładowany 10W CREE LED AC230V/DC12V – 1 szt., pilarka Stihl MS 181 CBE – 1 szt., maszt oświetleniowy z najaśnicami LED 4X50W – 1 szt.

W ramach dotacji z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zakupiono pilarkę Stihl dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w **Daleszynku** oraz pompę szlamową (do brudnej wody) dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w **Chorzewie**.

Ponadto jednostki wchodzące w skład K.S.R.-G. dokonały następujących zakupów sprzętu z dotacji KSRG oraz przeprowadziły remonty strażnic:

- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Kurnatowicach** – kominiarka niepalna 6 szt., obuwie strażackie gumowe 5 par, wodery gumowe 3 pary, kamizelka asekuracyjna z uprzężą i sygnalizatorem świetlnym 4 szt.,
- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Kwilczu** – środki przeznaczone na remont strażnicy,
- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w **Luboszu** – rękawice specjalne 11 par, suchy skafander ratowniczy w komplecie z kapturem i rękawicami 1 kpl.,

Dla mieszkańców funkcjonuje **system powiadamiania SMS** o mogących wystąpić niebezpiecznych zjawiskach (**aplikacja Blisko**). System powiadamiania SMS został wdrożony, przede wszystkim, po to aby informować mieszkańców o zagrożeniach, które mogą wystąpić na terenie gminy.

We współpracy z Wojskową Komendą Uzpełnień w Nowym Tomysłu organizowana jest kwalifikacja wojskowa (rocznie do kwalifikacji wojskowej staje kilkanaście) osób z terenu gminy Kwilcz.

Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywanie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Kwilcz. Także Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w zakresie obronności – w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań obrony cywilnej, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania. Nie nastąpiły zapowiadane zmiany aktów prawnych dot. obrony cywilnej umożliwiające nowoczesne wykonanie zadań związanych z ochroną ludności i zasobów materialnych. Samorząd dysponuje opracowanymi planami na wypadek sytuacji kryzysowych, do których może zaangażować instytucje, zakłady, itp. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowych Gmina koordynuje i prowadzi działania ratownicze, angażując do współpracy wszystkie dostępne na swoim terenie jednostki i instytucje, a w razie potrzeby współdziała z jednostkami i instytucjami spoza swojego terenu.

Powodzie, wichury, śnieżyce, pożary przestrzenne i inne - to katastrofy, które mogą się wydarzyć w naszej gminie. Katastrofy mogą wystąpić w różnych postaciach i rozmiarach. Większość jest powodowana przez zmienne warunki pogodowe. Część z nich jest przewidywalna, - ale większość ciągle nas zaskakuje. Chociaż katastrofy naturalne nie są zjawiskiem, o którym chętnie się czyta, to jednak wskazane jest wiedzieć więcej na ich temat. Wiedza ta pomoże zrozumieć zagrożenia i przygotować się na wypadek ich wystąpienia. Na samorządowym portalu informacyjnym gminy Kwilcz www.kwilcz.pl, w podstronie „Mieszkaniec”, w zakładkach „Zarządzanie kryzysowe” opublikowano broszury które zawierają informacje dotyczące zapobiegania i przygotowaniu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, czyli odniesieniu się do przedsięwzięć, które eliminują, redukują prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy lub ograniczają jej skutki, jak również przygotowują społeczeństwo do działania w sytuacjach mogących zagrozić ich zdrowiu lub życiu.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawowała nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz.U. z 2019 r., poz. 59), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn. zm.).

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności uzyskiwana jest wyłącznie z ujęć wody podziemnej. Wody podziemne charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym, kształtowanym przez procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Najczęściej występujące niepożądane w tych wodach związki to żelazo i mangan. Parametry te nie mają jednak znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla ludzi.

Studnie na ujęciach wodociągowych są oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, natomiast – w ocenie P.S.S.-E. – w roku 2018 ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Lp	Nazwa wodociągu	Nazwa obsługiwanych miejscowości	Ocena Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
1	publiczny Kwilcz	Kwilcz, Orzeszkowo, Rozbitek, Dąbrowa - Gajówka	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
2	publiczny Lubosz	Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
3	publiczny Daleszynek	Daleszynek, Niemierzewo, Józefowo, Pólko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
4	publiczny Mechnacz	Mechnacz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
5	publiczny Prusim	Prusim	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
6	publiczny Mościejewo	Mościejewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

7	publiczny Kurnatowice	Kurnatowice, Upartowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
8	publiczny Dąbrowa Nowa	Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
9	publiczny Wituchowo	Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

W gminie Kwilcz nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie objęto 9 wodociągów publicznych. Począwszy od 2015 r. wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości – zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia we sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w ramach kontroli urzędowej nad jakością wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej wodociągów w trakcie roku stwierdzono czasowe pogorszenie jakości wody w wodociągach w Kurnatowicach (przekroczenie parametrów bakteriologicznych) oraz w Prusimiu (przekroczenie parametrów bakteriologicznych). Przekroczenia te nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, a mogły jedynie powodować uciążliwości dla użytkowników z powodu pogorszenia właściwości organoleptycznych wody, takich jak mętność i barwa wody, a także jej zapach. Zaznaczyć należy, że oznaczane parametry mikrobiologiczne takie jak ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h, są parametrami wskaźnikowymi pozwalającymi na ocenę prawidłowości procesu uzdatniania i przy podjęciu szybkich działań naprawczych (dezynfekcji wody, płukanie sieci) nie powinny być czynnikami chorobotwórczymi. Przedstawione przez przedsiębiorcę wodociągowego wyniki badań wody z wodociągów publicznych Kurnatowice i Prusim, po działaniach naprawczych, przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej, potwierdziły, że woda odpowiada pod względem bakteriologicznym wymaganiom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn. zm.). Pozostałe przeprowadzone badania z wodociągów publicznych wykazały, że woda odpowiada wymaganiom sanitarnym określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody P.P.I.S. w Międzychodzie wydał na wszystkie wodociągi oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

2. Kąpieliska

W porównaniu do ubiegłych lat liczba kąpielisk została utrzymana, pomimo, iż ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.). wprowadziła istotne zmiany w funkcjonowaniu kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Od 1 stycznia 2018 r. poza kąpieliskami mogły funkcjonować wyłącznie miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, na utworzenie których rada gminy, w drodze uchwały, wyraziła zgodę (po złożeniu odpowiedniego wniosku przez organizatora tego miejsca). Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli mogły funkcjonować przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym.

Na terenie gminy Kwilcz funkcjonowały 3 kąpieliska raportowane:

- Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu,
- Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie,
- Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpeli. Wszystkie ww. kąpieliska posiadały pozwolenia wodno-prawne oraz opracowane profile wodne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie na podstawie oceny czteroletniej (za lata 2015-2018) jakości wody w kąpieliskach:

- Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu,
- Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie,
- Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu,

dokonanej zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz.U. z 2016 r., poz. 1602) sklasyfikował jakość wody jako doskonałą.

3. Warunki higieny pracy

Na terenie gminy Kwilcz w 2018 roku zewidencjonowano 28 zakładów pracy, z których 18 zostało objęte działalnością kontrolną.

<i>Nadzór nad zakładami pracy w latach 2014-2018</i>						
Rok	Zakłady pracy			Liczba kontroli	Pracownicy produkcyjni	
	Ogółem	Skontrolowane	% skontrolowanych		Ogółem	% Narażonych
<i>Powiat</i>						
2018	175	100	57,1	143	2456	29
<i>Gmina Kwilcz</i>						
2014	32	14	43,8	24	287	26
2015	32	14	43,8	23	211	45
2016	29	15	51,7	23	302	27
2017	29	15	51,7	22	316	18
2018	28	18	64,3	24	238	43

Pracownicy produkcyjni narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w gminie Kwilcz: 102 osoby.

	POWIAT	Gm. Międzychód	Gm. Sieraków	Gm. Kwilcz	Gm. Chrzypsko
2014	424	120	223	74	7
2015	590	150	341	96	3
2016	657	89	484	82	2
2017	768	120	589	56	3
2018	711	202	405	102	2

W gminie Kwilcz zwiększyła się liczba osób pracujących w warunkach przekraczających normatywy higieniczne (w odniesieniu do poprzednich lat), co jest spowodowane objęciem nadzorem małych i średnich zakładów pracy.

4. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych przez P.P.I.S. zakładów pracy w na terenie gminy Kwilcz

Na terenie gminy Kwilcz zewidencjonowano 28 zakładów pracy, zatrudniające 391 pracowników.

W 17 zakładach skontrolowanych w roku 2018 zatrudnionych jest ogółem 313 pracowników, w tym 238 produkcyjnych, ekspozowanych na czynniki szkodliwe i uciążliwe.

Pod względem struktury zatrudnienia przeważają zakłady małe zatrudniające:

- do 50 osób - 27 zakładów,
- od 50 do 250 osób - 2 firmy.

Ze względu na rodzaj działalności przeważają zakłady stolarskie - 4 i rolnicze - 5.

Przeprowadzono 24 kontrole sanitarne w aspekcie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy.

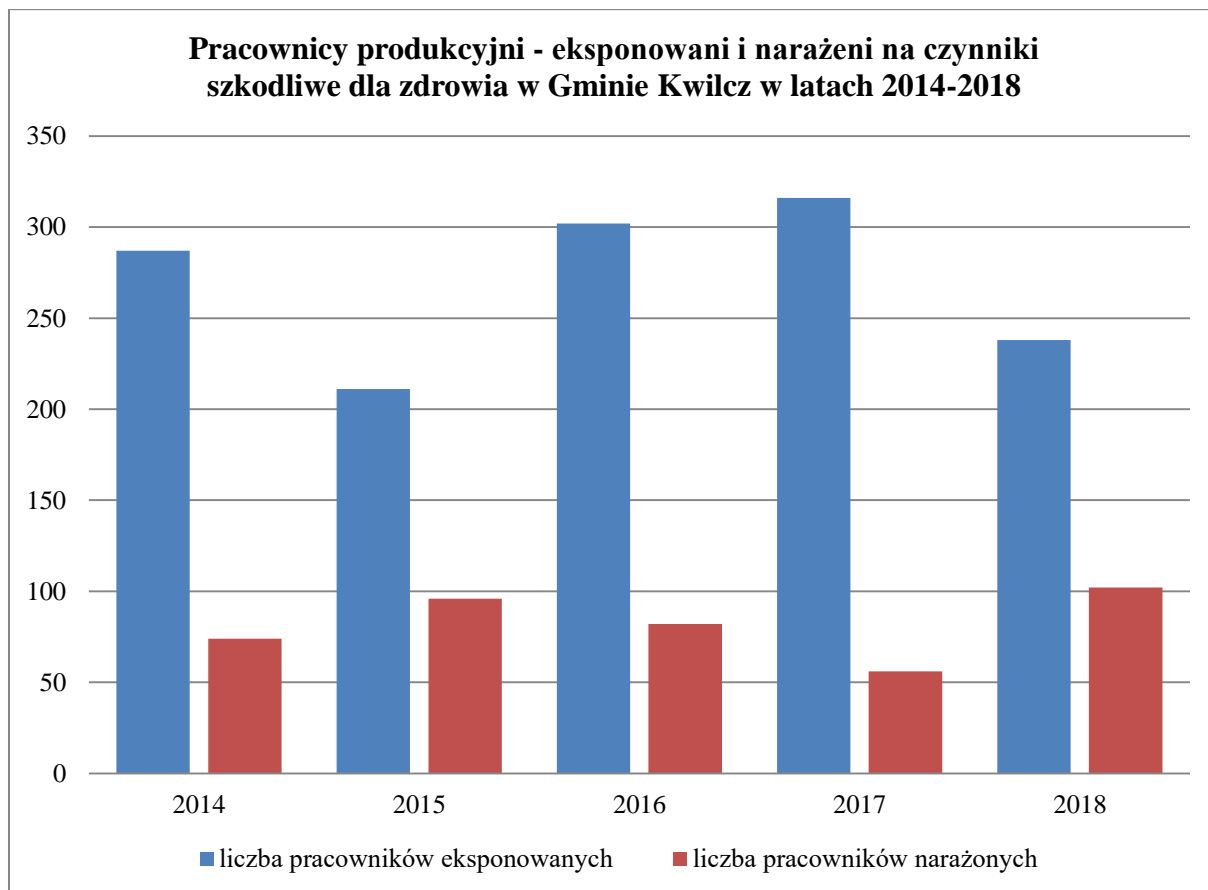
Zagadnienia podjęte w trakcie kontroli:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych mogących powodować bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia,
- czynniki szkodliwe w środowisku pracy,
- aktualne badania i pomiary tych czynników,
- dokumentacja oceny ryzyka zawodowego,
- badania profilaktyczne i szkolenia pracowników

W warunkach szkodliwych dla zdrowia pracują 102 osoby w 6 zakładach pracy dot. natężenia hałasu 97 osób i czynników chemicznych 6 osób.

Wydano 3 decyzje administracyjne – uchybienia dotyczą: obniżenia stężenia manganu i jego związki nieorganiczne oraz di-tlenku azotu na stanowisku spawania co najmniej do wartości normatywnej. Wydano także 7 zaleceń dot. obniżenia natężenia hałasu na stanowiskach

pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie obowiązującego normatywu – posiadania aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz zweryfikować ocenę ryzyka zawodowego związanego z narażeniem pracowników na hałas oraz przygotować i wdrożyć system ograniczenia ekspozycji na hałas.

Obserwowany w 2016 i 2017 roku spadek liczby narażonych pracowników w gminie Kwilcz wynika z likwidacji zakładów pracy. W roku 2018 liczba ta znacznie wzrosła, wynika to z objęcia nadzorem małych i średnich zakładów pracy.

5. Sytuacja epidemiologiczna

Analizując sytuację epidemiologiczną na terenie gminy oraz powiatu dotyczącą chorób zakaźnych można stwierdzić, że w latach 2014 – 2018 przedstawiała się bardzo różnie. W roku 2016 nastąpił nieznaczny spadek zachorowań w stosunku do roku 2015. W latach 2016 i 2017 liczba zachorowań utrzymywała się na podobnym poziomie. Natomiast w roku 2018 nastąpił wyraźny spadek liczby zachorowań w stosunku do lat ubiegłych.

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę zachorowań oraz współczynnik zapadalności (wz) na 100 tys. mieszkańców w okresie ostatnich 5 lat (wg Mz-56)

Rozkład zachorowań w powiecie międzychodzkiem (zgodnie z MZ-56)

Jednostka chorobowa	Gmina Międzychód	Gmina Sieraków	Gmina Kwilcz	Gmina Chrzypsko	Powiat międzychodzki
Zatrucia pokarmowe-salmonellozy	0	2	0	2	4 wz 10,83
Inne zakażenia jelitowe	2	0	1	0	3 wz 8,12
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	17	10	2	4	33 wz 89,35
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	13	9	1	2	25 wz 808,99
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez clostridium diificile	1	0	0	0	1 wz 2,71
Biegunka i zapalenia jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu(ogółem)	2	2	2	4	10 wz 27,07
Biegunka i zapalenia jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2	2	0	3	1	6 wz 674,16
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	3	4	0	0	7 wz 18,95
Borelioza z Lyme	0	2	0	0	2 wz 5,42
Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	9	1	0	1	11 wz 29,78
Ospa wietrzna	33	30	48	60	171 wz. 463,03
Płonica(szkarlatyna)	0	0	2	0	2 wz 2,71

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	0	1	0	4 wz 10,83
Inne wirusowe zapalenie mózguopryszczkowe	0	0	1	0	1 wz 2,71
Inne wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	0	0	0	1 wz 2,71.
zapalenie opon mózgowych-nie określone	1	0	0	0	1 wz 2,71.
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae -	2	1	0	0	3 wz 8,12
Wirusowe zapalenie wątroby C	1	1	1	0	3 wz 8,12
Wirusowe zapalenie wątroby B	1	0	0	0	1 wz 2,71
Grypa	0	2	1	0	3 wz 8,123
RAZEM					292

Finanse gminy za rok 2018

I. Opis sytuacji finansowej gminy Kwilcz

Budżet gminy Kwilcz na 2018 rok został uchwalony przez Radę Gminy Kwilcz w dniu 15 grudnia 2017 r. Uchwałą Nr XLI/280/2017 Rady Gminy Kwilcz w sprawie uchwały budżetowej na rok 2018 (Dz.U. Woj. Wlkp. z dnia 19 grudnia 2017 r. – poz. 8637).

Określał on dochody w wysokości 25.999.997,00 zł oraz wydatki w wysokości 26.094.894,12 zł. Zaplanowano deficyt w wysokości 94.897,12 zł, który miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek.

Uchwała budżetowa w 2018 r. zmieniana była ośmiokrotnie uchwałami Rady Gminy Kwilcz i jedenastokrotnie zarządzeniami Wójta Gminy na mocy udzielonego upoważnienia przez organ stanowiący do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu w zakresie przeniesień między rozdziałami i paragrafami z wyłączeniem przeniesień wydatków pomiędzy działami.

W wyniku wprowadzonych zmian budżetowych przez Radę Gminy i Wójta plan budżetu oraz wykonanie na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawiał się następująco:

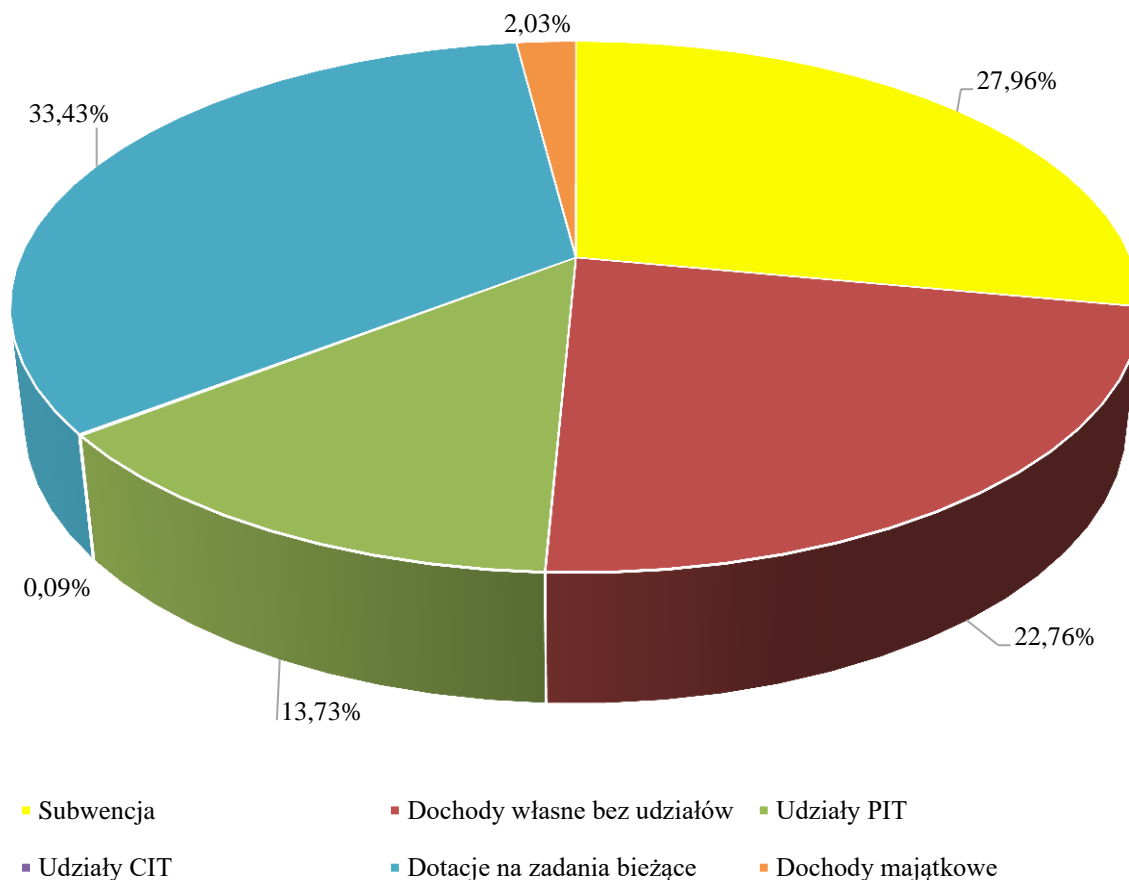
plan dochodów budżetowych	28.191.222,20 zł
dochody wykonane	28.562.917,81 zł
plan wydatków budżetowych	29.959.080,37 zł
wykonanie wydatków budżetowych	28.781.689,26 zł

Oznacza to procentową realizację dochodów budżetowych w wysokości 101,32% i wydatków budżetowych w wysokości 96,07 %.

Głównym źródłem dochodów gminy Kwilcz w 2018 roku były dochody własne, następnie dotacje na bieżące zadania zlecone i własne oraz subwencja. W 2018 r. dochody własne stanowiły 36,58% ogółu wykonanych dochodów, dotacje stanowiły 33,43% ogółu dochodów, subwencja stanowiła 27,96% wykonanych dochodów, a dochody majątkowe 2,03% ogółu dochodów.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu gminy Kwilcz w 2018 roku:

ŹRÓDŁA DOCHODÓW W 2018 ROKU

Ważnym źródłem dochodów w 2018 roku były podatki i wpływy z opłat lokalnych. Wpływ z podatków i opłat, które zostały zaplanowane na poziomie 5.703.338,02 zł zostały wykonane w 2018 roku w wysokości 5.745.786,13 zł, co stanowi 100,74% wykonania.

Największym źródłem podatków i opłat jest podatek od nieruchomości – jego realizacja stanowiła 59,16% ogólnej kwoty wykonania dochodów podatkowych i opłat lokalnych. Dochody zaplanowane z ww. podatku zostały wykonane w 2018 roku w wysokości 3.399.366,59 zł tj. w 99,90% do planu.

Podatkiem tym są objęte grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na ww. realizację dochodów miały wpływ systematyczne prowadzone czynności związane z właściwym informowaniem podatników o posiadanych zaległościach, wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych.

Dochody z podatku rolnego i leśnego zaplanowane w budżecie gminy na 2018 rok w wysokości 709.234,00 zł wykonano w 2018 roku w kwocie 717.576,22 zł tj. w 101,17%.

Przedmiotem opodatkowania podatkiem od środków transportowych są m.in. samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, ciągniki siodłowe i balastowe, przyczepy i naczepy oraz autobusy. Podatek ten na plan 297.000,00 zł wykonano w wysokości 305.275,58 zł tj. 102,78%.

Podatek od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn oraz podatek z karty podatkowej (zrealizowany w 146,87%) jest pobierany na rzecz Gminy przez Urząd Skarbowy. Wykonanie podatku od czynności cywilnoprawnych zależy od ilości i wartości zawartych przez mieszkańców transakcji podlegających opodatkowaniu w tym na rynku nieruchomości, również podatek od spadków i darowizn uzależniony jest od wartości spadków, które nabyły osoby fizyczne.

Opłata eksploatacyjna na plan 187.000,00 zł została wykonana w 2018 roku w wysokości 187.878,20 zł, tj. 100,47%. Jest ona uiszczana przez przedsiębiorców wydobywających kopalinę ze złoża – zależna od wielkości wydobywania. Zgodnie z zasadami obowiązującymi od 1 stycznia 2012 r. stosownie do art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2017, poz. 2126, ze zm.) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża jest obowiązany wносить opłatę eksploatacyjną za kopalinę wydobytą w okresie rozliczeniowym. Okresem rozliczeniowym jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do 30 czerwca i od dnia 1 lipca do 31 grudnia.

Opłata skarbową jest pobierana zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej – podlegają jej m.in. podania składane w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej, czynności urzędowe dokonywane na podstawie wniosku lub zgłoszenia zainteresowanego. Wysokość wpływów z tytułu opłaty jest uzależniona wyłącznie od zapotrzebowania interesantów na ww. dokumenty oraz czynności urzędowe. Na plan 28.000,00 zł zostało wykonane 25.273,00 zł, tj. 90,26%.

Dochody z tytułu opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są pobierane na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Opłatę wnoszą podmioty gospodarcze zajmujące się hurtowym i detalicznym obrotem napojami alkoholowymi. Osiągnięte przez budżet Gminy wpływy są w całości przeznaczane na wydatki związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii. Realizacja tej opłaty na plan 122.310,02 zł wynosiła 122.310,02 zł tj. 100,00%.

Rekompensata z tytułu utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych na plan 39.797,00 zł wyniosła w 2018 roku 39.824,00 zł, tj. 100,07%.

Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych uzyskiwanych przez budżet państwa od podatników posiadających siedzibę na terenie Gminy wyniosły 27.667,47 zł, co stanowiło 138,34% w stosunku do planu. Natomiast wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, osiągniętych przez budżet państwa zamieszkałych na terenie Gminy wyniosły 3.920.759,00 zł, tj. 123,89 % w stosunku do planu.

Dochody majątkowe w 2018 roku zrealizowano w 84,28%, w tym, m. in. wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w 74,77%, dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych w 100,00% w stosunku do planu.

W 2018 r. gmina Kwilcz otrzymała dotacje celowe na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych, w tym:

- dotacja celowa zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie Nr 89/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r. z Województwem Wielkopolskim w sprawie udzielenia dotacji celowej na pomoc finansową dla gminy Kwilcz na dofinansowanie budowy (przebudowy) dróg dojazdowych do gruntów rolnych o szer. 4 m, oznaczonych w ewidencji gruntów jako obręb: Augustowo i Kurnatowice – 118.500,00 zł,
- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa zgodnie z umową Nr 4/FB.I/2018 z dnia 22 maja 2018 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim na realizację zadania pn. „Modernizacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Kwilczu” – 50.000,00 zł,
- dotacja celowa z tytułu zwrotu części wydatków inwestycyjnych wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2018 roku za rok 2017 – 40.585,85 zł,
- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa zgodnie z umową Nr 2018/O/51/5942/SubA/DIS/Osa z dnia 26 lipca 2018 r. pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki na realizację zadania pn. „Budowa Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Lubosz” – 49.900,00 zł.

Plan i wykonanie dochodów gminy Kwilcz za 2018 rok wg źródeł przedstawia poniższa tabela:

PLAN I WYKONANIE DOCHODÓW GMINY KWILCZ ZA 2018 ROK WEDŁUG ŹRÓDEŁ

§	Wyszczególnienie	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
	DOCHODY OGÓLEM, w tym:	28 191 222,20	28 562 917,81	101,32
0010	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 164 700,00	3 920 759,00	123,89
0020	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	20 000,00	27 667,47	138,34
0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	3 402 874,00	3 399 366,59	99,90
0320	Wpływy z podatku rolnego	558 724,00	567 762,59	101,62
0330	Wpływy z podatku leśnego	150 510,00	149 813,63	99,54
0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	297 000,00	305 275,58	102,79

0350	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	500,00	679,40	135,88
0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	2 000,00	4 096,00	204,80
0410	Wpływy z opłaty skarbowej	28 000,00	25 273,00	90,26
0430	Wpływy z opłaty targowej	12 000,00	13 351,00	111,26
0440	Wpływy z opłaty miejscowej	3 900,00	3 615,10	92,69
0460	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	187 000,00	187 878,20	100,47
0470	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	3 158,00	3 001,03	95,03
0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	122 310,02	122 310,02	100,00
0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	583 860,00	582 311,43	99,73
0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	101 000,00	147 238,01	145,78
0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	4 290,00	4 159,25	96,95
0610	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	100,00	26,00	26,00
0630	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00	5 139,36	-
0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	3 820,00	8 563,00	224,16
0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	40 150,00	33 058,00	82,34

0670	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	169 862,00	152 581,40	89,83
0690	Wpływy z różnych opłat	36 100,00	38 850,54	107,62
0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	158 308,00	150 406,94	95,01
0830	Wpływy z usług	177 007,00	167 487,90	94,62
0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	428 000,00	320 000,00	74,77
0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	17 085,99	17 160,44	100,44
0920	Wpływy z pozostałych odsetek	70 932,00	73 199,44	103,20
0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	56 000,00	56 555,15	100,99
0950	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	13 896,78	16 583,36	119,33
0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	69 150,00	68 922,00	99,67
0970	Wpływy z różnych dochodów	85 359,00	131 697,62	154,29
2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 381 852,81	4 206 184,62	95,99
2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	460 779,54	460 567,37	99,95
2060	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	4 997 809,00	4 817 136,85	96,38

2320	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	12 111,00	12 111,00	100,00
2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	25 320,00	16 095,42	63,57
2440	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	53 737,20	53 737,20	100,00
2680	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	39 797,00	39 824,00	100,07
2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	7 985 633,00	7 985 633,00	100,00
2950	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	0,00	254,04	-
2990	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	7 600,00	7 600,00	100,00
6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	118 500,00	118 500,00	100,00
6330	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	140 485,85	140 485,85	100,00
6680	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	0,01	0,01	100,00

Plan zadań inwestycyjnych gminy Kwilcz na 2018 rok w uchwale budżetowej Nr XLI/280/2017 Rady Gminy Kwilcz z 15 grudnia 2017 r. wynosił 930.198,33 zł. W ciągu roku po dokonanych zmianach plan zadań inwestycyjnych wyniósł 2.598.666,31 zł, z czego wykonano 2.454.084,79 zł. Zaplanowane zadania inwestycyjne zostały wykonane w 94,44 %. Natomiast wydatki realizowane w ramach funduszu sołeckiego zostały wykonane w wysokości 303.596,23 zł, co stanowi 99,14%.

Wydatki były ponoszone zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869), na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Wydatkowanie środków następowało

w sposób szczególnie oszczędny, jednakże gwarantujący wykonanie obligatoryjnych zadań samorządu gminnego oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

Plan i wykonanie wydatków gminy Kwilcz za 2018 rok wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

**WYKONANIE WYDATKÓW GMINY KWILCZ ZA 2018 ROK
WG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ**

Dział	Opis	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	682 842,82	680 732,99	99,69
600	Transport i łączność	1 308 415,87	1 095 580,18	83,73
630	Turystyka	91 368,76	82 672,56	90,48
700	Gospodarka mieszkaniowa	168 074,00	153 204,04	91,15
710	Działalność usługowa	72 900,00	55 561,51	76,22
750	Administracja publiczna	3 153 438,98	2 975 493,75	94,36
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	44 791,00	38 804,29	86,63
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	740 010,20	733 514,61	99,12
757	Obsługa długu publicznego	82 318,82	79 437,49	96,50
758	Różne rozliczenia	114 207,00	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	9 200 992,51	9 132 082,95	99,25
851	Ochrona zdrowia	181 193,07	156 097,67	86,15
852	Pomoc społeczna	1 328 312,00	1 244 997,26	93,73
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 000,00	6 000,00	100,00

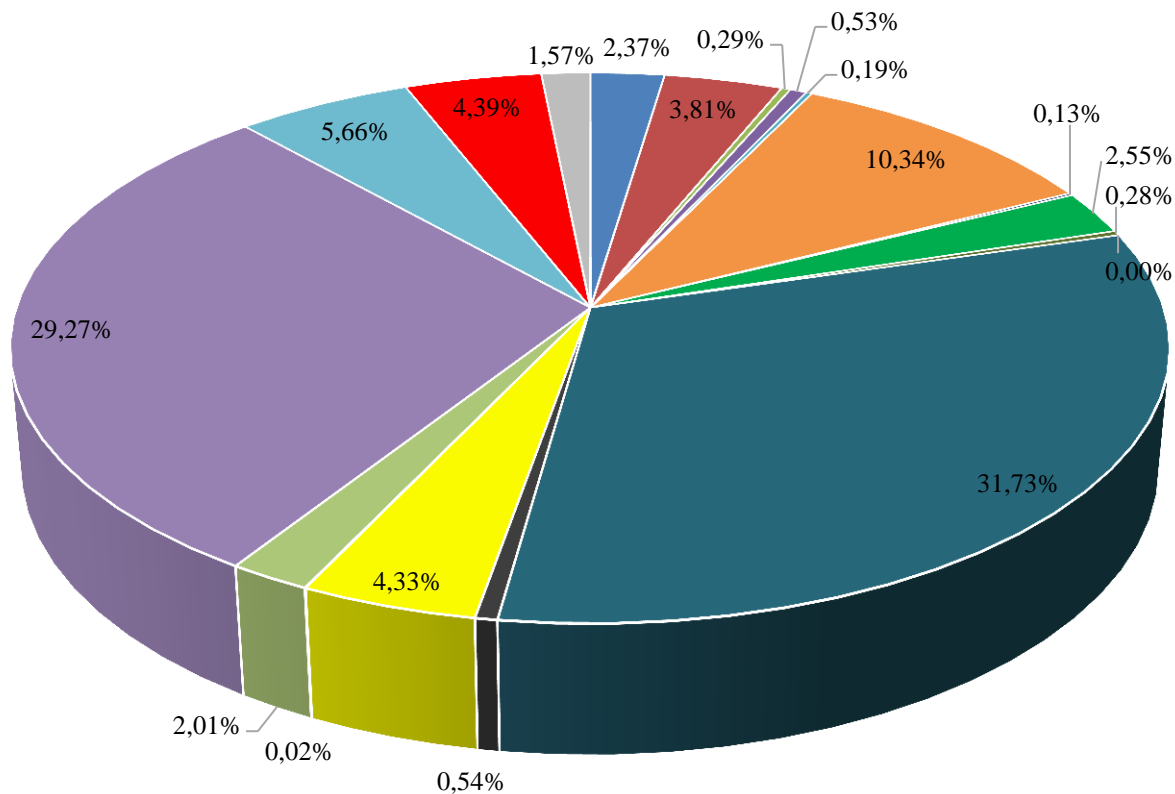
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	579 797,00	579 111,04	99,88
855	Rodzina	8 780 435,00	8 424 186,91	95,94
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 665 819,02	1 629 413,93	97,81
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 296 747,59	1 263 139,65	97,41
926	Kultura fizyczna	461 416,73	451 658,43	97,89
	OGÓLEM:	29 959 080,37	28 781 689,26	96,07

Procentowa struktura wydatków budżetowych (w odniesieniu do ogółu wydatków) w 2018 roku:

Dział	Opis działu	Wykonanie wydatków w zł	Struktura wydatków
010	Rolnictwo i łowiectwo	680 732,99	2,37%
600	Transport i łączność	1 095 580,18	3,81%
630	Turystyka	82 672,56	0,29%
700	Gospodarka mieszkaniowa	153 204,04	0,53%
710	Działalność usługowa	55 561,51	0,19%
750	Administracja publiczna	2 975 493,75	10,34%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38 804,29	0,13%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	733 514,61	2,55%
757	Obsługa długu publicznego	79 437,49	0,28%
758	Różne rozliczenia	0	0,00%
801	Oświata i wychowanie	9 132 082,95	31,73%
851	Ochrona zdrowia	156 097,67	0,54%
852	Pomoc społeczna	1 244 997,26	4,33%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 000,00	0,02%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	579 111,04	2,01%
855	Rodzina	8 424 186,91	29,27%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 629 413,93	5,66%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 263 139,65	4,39%
926	Kultura fizyczna	451 658,43	1,57%

Poniższy wykres przedstawia strukturę wydatków budżetu gminy Kwilcz za 2018 rok:

WYDATKI BUDŻETU GMINY KWILCZ W 2018 ROKU

- Rolnictwo i łowiectwo
- Transport i łączność
- Turystyka
- Gospodarka mieszkaniowa
- Działalność usługowa
- Administracja publiczna
- Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
- Obsługa długu publicznego
- Różne rozliczenia
- Oświata i wychowanie
- Ochrona zdrowia
- Pomoc społeczna
- Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej
- Edukacyjna opieka wychowawcza
- Rodzina
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
- Kultura fizyczna

Budżet 2018 roku zamknął się deficytem w wysokości 218.771,45 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 94.897,12 zł (stan na 01.01.2018 r.), a po zmianach przy planowanym deficycie w wysokości 1.767.858,17 zł (stan na 31.12.2018 r.).

Na dzień 31.12.2018 r. stan zobowiązań Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) wynosił 3.363.197,61 zł, w tym z tytułu kredytów 3.157.656,94 zł oraz zobowiązania wymagalne 205.540,67 zł, które dotyczą zakładu budżetowego - ZOMS w Kwilczu z tytułu dostaw towarów i usług.

Na dzień 31.12.2018 r. stan należności i wybranych aktywów finansowych Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) wynosił 4.987.374,00 zł, w tym: gotówka i depozyty 3.055.115,74 zł, należności wymagalne 1.681.881,83 zł, pozostałe należności 250.376,43 zł.

W 2018 r. gmina Kwilcz zaciągnęła kredyt długoterminowy na pokrycie planowanego deficytu budżetowego w: Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie Oddział w Kwilczu na kwotę 1.062.294,28 zł na okres 6 lat (umowa nr 783/2018 z dnia 28.12.2018 r.). W 2018 roku spłata zobowiązań z tytułu kredytów wyniosła 967.397,16 zł.

Podsumowując, realizacja budżetu w 2018 roku przebiegała prawidłowo, a wydatkowanie środków budżetowych następowało w sposób szczególnie celowy i oszczędny. Gmina realizowała zadania określone uchwałą budżetową zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i aktów wykonawczych. Ponadto gmina Kwilcz posiada płynność finansową i wszystkie jej zobowiązania były i są realizowane terminowo i zgodnie z przepisami i postanowieniami zawartych umów.

II. Analiza finansowa gminy Kwilcz

Analiza finansowa pozwala porównywać różne wielkości budżetowe w poszczególnych okresach. Aby ocena przyniosła pożądany efekt w postaci właściwych wniosków, powinna uwzględniać w swoim zakresie analizę wskaźnikową. Sprzyja ona dokładnemu zbadaniu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz ustaleniu zdolności kredytowej, płynności finansowej, a także określeniu kierunków polityki inwestycyjnej. Analiza wskaźnikowa pozwala również ocenić możliwość zaciągania zobowiązań oraz ułatwia podejmowanie decyzji o charakterze rozwojowym.

Podstawowe wskaźniki to:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Dochody własne (w zł)	9.149.568,27	10.473.462,72	10.448.307,87
Udział (w %)	36,13	37,10	36,57

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne. W 2018 roku dochody własne stanowiły 36,57% dochodów ogółem.

2. Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Dochody bieżące (w zł)	24.574.423,90	27.385.930,56	27.983.931,95
Udział (w %)	97,05	97,02	97,97

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące. W 2018 roku dochody bieżące stanowiły 97,97% dochodów ogółem.

3. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Nadwyżka operacyjna (w zł)	1.772.447,81	2.431.428,80	1.656.327,48
Udział (w %)	6,99	8,61	5,79

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Dodatnia wartość wyniku bieżącego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi), określona jako nadwyżka operacyjna, wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości Gminy do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów.

Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących. W 2018 roku udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem stanowił 5,79%.

4. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Wydatki ogółem (w zł)	25.109.349,59	28.155.026,84	28.781.689,26
Wydatki majątkowe (w zł)	2.307.373,50	3.200.525,08	2.454.084,79
Udział (w %)	9,18	11,36	8,52

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe. W 2018 roku wydatki majątkowe stanowiły 8,52% wydatków ogółem.

5. Zadłużenie gminy Kwilcz

Ocena zadłużenia w jednostkach samorządowych dokonywana jest na podstawie o wskaźników wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869). Pierwszy wskaźnik zadłużenia informuje o udziale zobowiązań ogółem w dochodach ogółem. Zgodnie z ww. ustawą, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% dochodów ogółem tej jednostki.

W analizowanych latach 2016–2018 wskaźnik zadłużenia dla gminy Kwilcz kształtował się korzystnie. W okresie 2016 – 2018 wskaźnik ten miał wartość ok. 11% (tab.5). Niski poziom wskaźnika informuje o tym, że Gmina Kwilcz niechętnie korzystała z kredytów i pożyczek.

Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia.

Wskaźnik zadłużenia w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Zadłużenie (w zł)	2.970.574,95	3.062.759,82	3.157.656,94
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Wskaźnik zadłużenia (w %)	11,73	10,85	11,05

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Poziom obsługi zadłużenia w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Raty + odsetki (w zł)	886.874,34	864.223,06	1.046.834,65
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Wskaźnik obsługi zadłużenia (w %)	3,50	3,06	3,00

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia obrazuje udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. Łączne koszty obsługi długu jednostki samorządowej przypadające do zapłaty w danym roku budżetowym oraz potencjalne spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, nie mogą przekroczyć 15% jej dochodów ogółem. W gminie Kwilcz wskaźnik obsługi zadłużenia kształtuje się na niskim, bezpiecznym poziomie (tab. 6). Najwyższa wartość wskaźnika wystąpiła w 2016 roku – 3,50%, a najniższa w 2018 roku – 3,00%. Niski poziom obsługi zadłużenia w każdym z badanych lat wskazuje na fakt, iż ryzyko niewypłacalności gminy Kwilcz jest bardzo małe.

Opisane wskaźniki zadłużenia nie wyrażają jednak rzeczywistej zdolności kredytowej jednostki. Należy zatem zastosować również inne miary kondycji finansowej oraz zdolności kredytowej. Znaczącym elementem tej oceny oprócz wysokości osiąganych dochodów jest poziom wolnych środków.

Wskaźnik pokrycia obsługi długu w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Wolne środki brutto (w zł)	2.518.966,31	3.272.852,69	2.235.313,34
Dług do spłaty w ciągu roku (w zł)	787.397,16	787.397,16	967.397,16
Koszt obsługi zadłużenia (w zł)	99.477,18	76.825,90	79.437,49
Współczynnik wolnych środków do obsługi zadłużenia (w %)	2,84	3,78	2,13

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wolne środki stanowią dodatnią różnicę między dochodami ogółem a bieżącymi wydatkami budżetowymi (tzw. wolne środki brutto). Wy gospodarowanie wolnych środków determinuje

zdolność jednostki do obsługi zobowiązań długoterminowych, które mogą być przez nie pokryte. Analizując poziom wskaźnika obsługi długu pierwszego stopnia w gminie Kwilcz należy stwierdzić, że w latach 2016–2018 przyjmował wartości większe od jedności (tab.7).

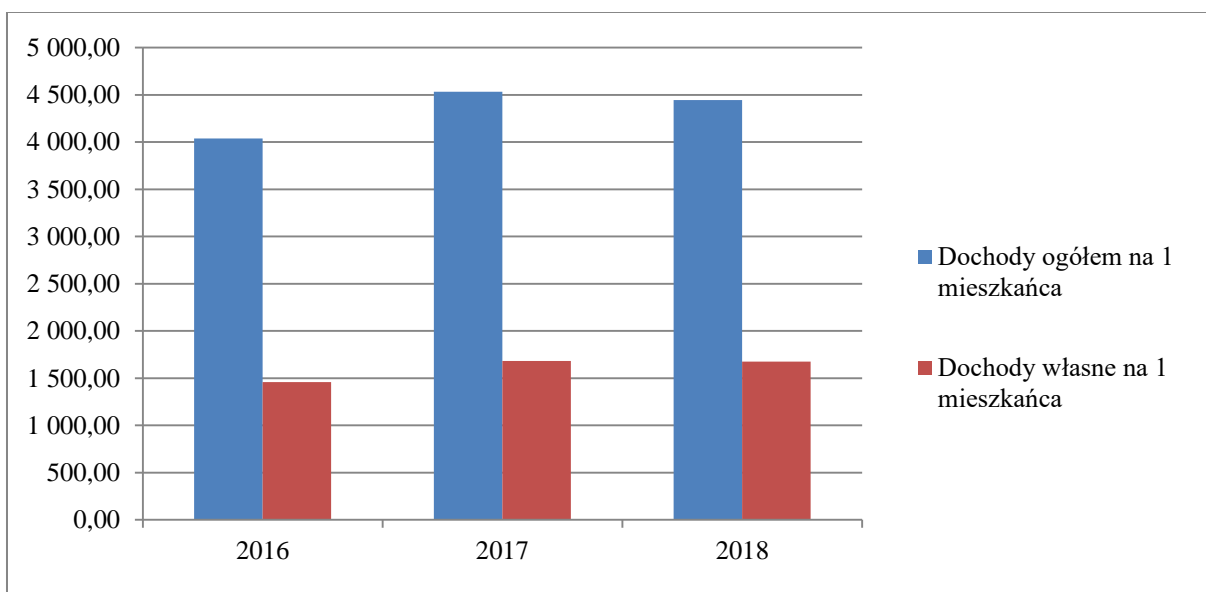
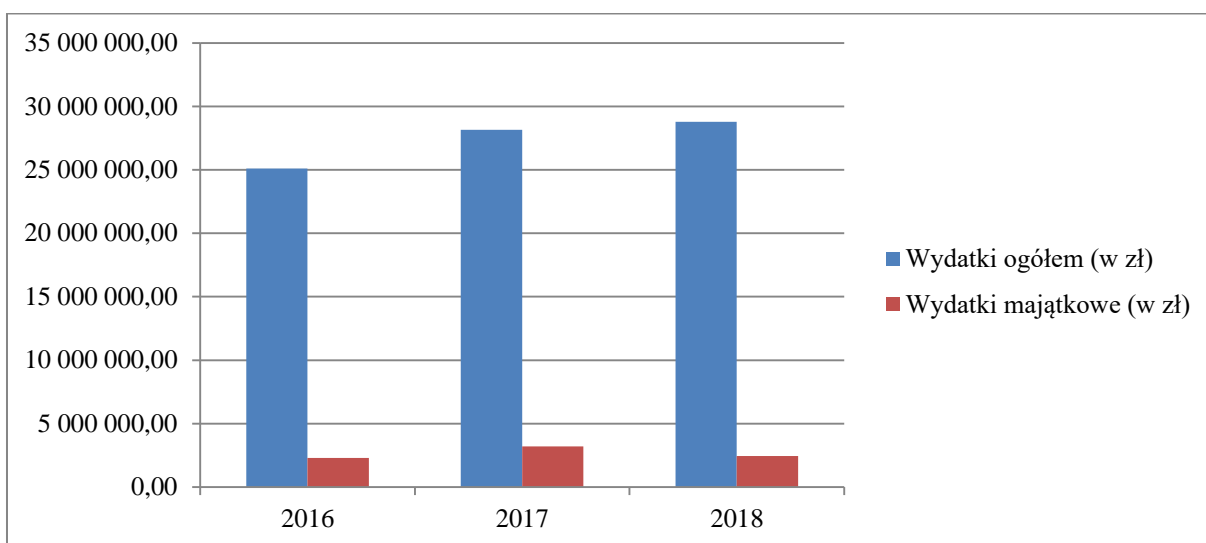
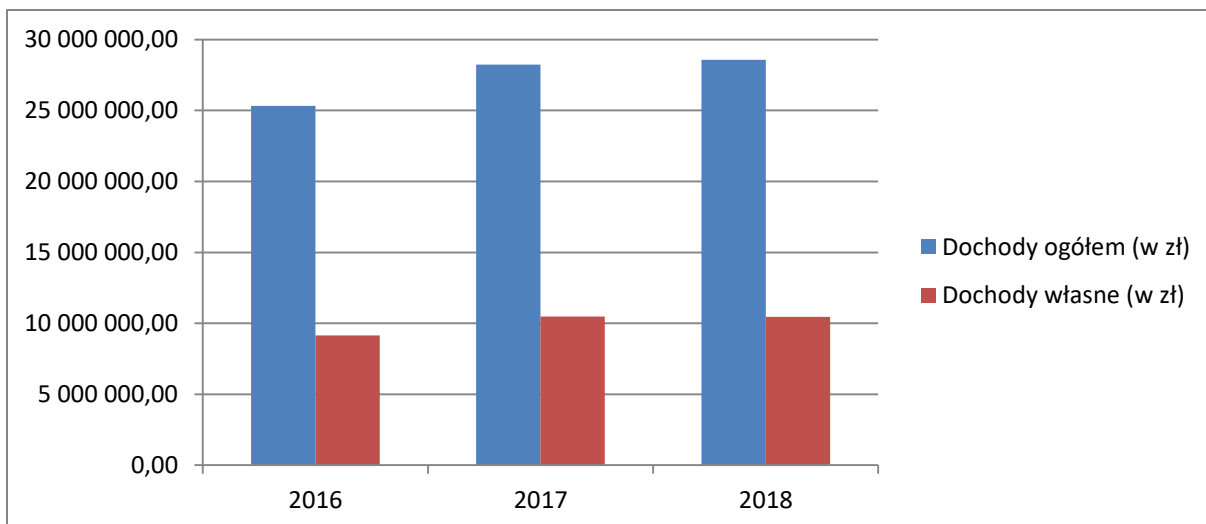
Wartości wskaźnika powyżej 1,0 wskazują na fakt, że wystąpiło pełne pokrycie kwoty długu i kosztów jego obsługi wyłącznie wolnymi środkami. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w 2017 roku – 3,78%, co oznacza, że w tym roku mógł być pokryty największy procent zadłużenia z wolnych środków.

6. Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca

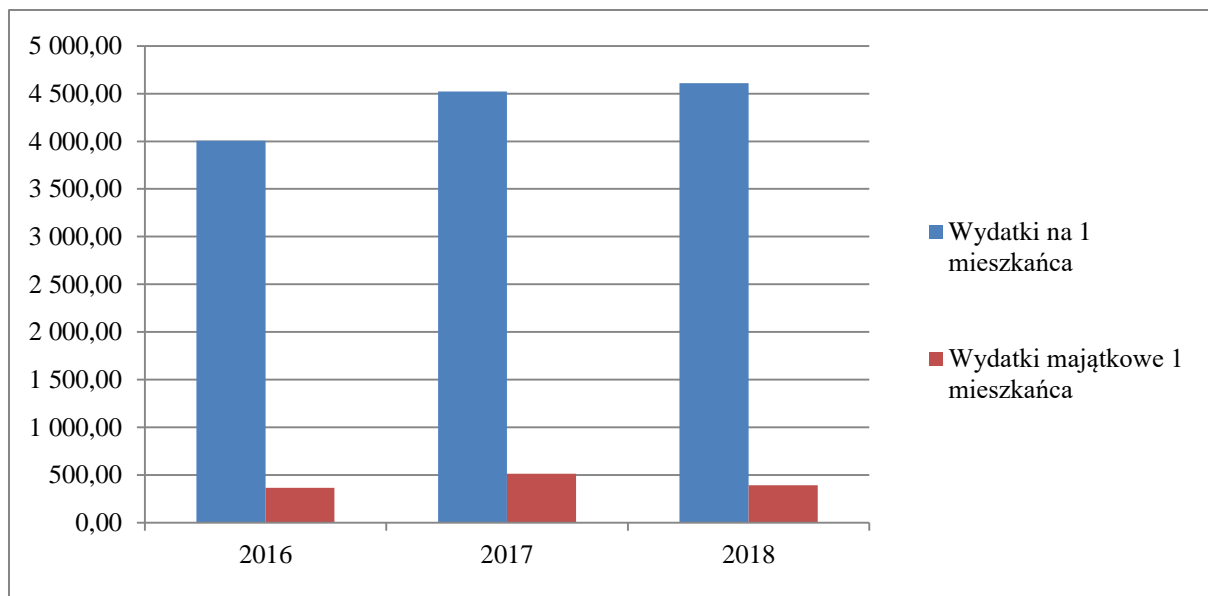
Dochody i wydatki na 1 mieszkańca gminy Kwilcz w latach 2016–2018 (w zł)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Dochody własne (w zł)	9.149.568,27	10.473.462,72	10.448.307,87
Wydatki ogółem (w zł)	25.109.349,59	28.155.026,84	28.781.689,26
Wydatki majątkowe (w zł)	2.307.373,50	3.200.525,08	2.454.084,79
Liczba mieszkańców stałych (os.)	6.271	6.225	6.242
Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł)	4.037,78	4.534,51	4.446,28
Dochody własne na 1 mieszkańca (w zł)	1.459,02	1.682,48	1.673,87
Wydatki na 1 mieszkańca (w zł)	4.004,04	4.522,89	4.610,97
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca (w zł)	367,94	514,14	393,15

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz oraz rejestru mieszkańców gminy Kwilcz.

7. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie oraz dynamika dochodów i wydatków w latach 2016–2018 (w zł)

Lata	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania	Dynamika %	Wzrost/ Spadek
DOCHODY BUDŻETOWE					
2016	25.362.473,83	25.320.942,40	99,84	106,91	+6,91
2017	27.503.164,52	28.227.354,45	102,63	111,48	+11,48
2018	28.191.222,20	28.562.917,81	101,32	101,19	+1,19
WYDATKI BUDŻETOWE					
2016	26.038.679,52	25.109.349,59	96,43	125,29	+25,29
2017	29.257.322,48	28.155.026,84	96,23	112,13	+12,13
2018	29.959.080,37	28.781.689,26	96,07	102,23	+2,23

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu w latach 2016–2018 (w zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)		
	2016	2017	2018
Dochody budżetowe, w tym:	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
- dochody bieżące	24.574.423,90	27.385.930,56	27.983.931,95
- dochody majątkowe	746.518,50	841.423,89	578.985,86
Wydatki budżetowe, w tym:	25.109.349,59	28.155.026,84	28.781.689,26
- wydatki bieżące	22.801.976,09	24.954.501,76	26.327.604,47
- wydatki majątkowe	2.307.373,50	3.200.525,08	2.454.084,79
Nadwyżka/deficyt	211.592,81	72.327,61	-218.771,45

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem w latach 2016–2018 (w %)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Wydatki majątkowe (w zł)	2.307.373,50	3.200.525,08	2.454.084,79
Dochody ogółem (w zł)	25.320.942,40	28.227.354,45	28.562.917,81
Wskaźnik (w %)	9,11	11,34	8,59

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych gminy Kwilcz.

Wydatki (w zł) na 1 mieszkańca wg działów klasyfikacji budżetowej (liczba stałych mieszkańców na dzień 31.12.2018 r. – 6.242 osoby)

Dział	Opis działu	Wykonanie wydatków	Wydatki / mieszk.
010	Rolnictwo i łowiectwo	680 732,99	109,06
600	Transport i łączność	1 095 580,18	175,52
630	Turystyka	82 672,56	13,24
700	Gospodarka mieszkaniowa	153 204,04	24,54

710	Działalność usługowa	55 561,51	8,90
750	Administracja publiczna	2 975 493,75	476,69
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej...	38 804,29	6,22
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	733 514,61	117,51
757	Obsługa długu publicznego	79 437,49	12,73
758	Różne rozliczenia	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	9 132 082,95	1 463,01
851	Ochrona zdrowia	156 097,67	25,01
852	Pomoc społeczna	1 244 997,26	199,45
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 000,00	0,96
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	579 111,04	92,78
855	Rodzina	8 424 186,91	1 349,60
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 629 413,93	261,04
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 263 139,65	202,36
926	Kultura fizyczna	451 658,43	72,36
	Razem:	28 781 689,26	4 610,97

Oświata i wychowanie

W gminie Kwilcz w 2018 roku działały następujące jednostki oświatowe, przedszkolne, szkolne – podstawowe oraz gimnazjalne, dla których Gmina była organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa w Kwilczu
- Gimnazjum w Kwilczu
- Szkoła Podstawowa w Luboszu
- Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Podstawowe informacje dotyczące jednostek na terenie Gminy ukazują poniższe tabele oraz wykresy.

1. Rok szkolny 2017/2018

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu – liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
20	1	14	1	32	2	31	2	31	2	21	1	15	1	164	10

W roku szkolnym 2017/2018 w 10 oddziałach naukę odbywało 164 uczniów.

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
38	2	6	1	71	3	73	3	49	2	32	2	44	2	313	15

W roku szkolnym 2017/2018 w 15 oddziałach naukę odbywało 313 uczniów.

3) Gimnazjum w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		Razem		Uwagi
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	
-	-	78	3	45	2	123	5	x

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
76	4	19	22	14	21	0

5) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
21	1	16	4	1	-	-

6) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
140	6	44	44	33	19	-

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Gimnazjum w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	164	313	123	21	76	160	857
Liczba oddziałów	10	15	5	1	4	6	41

Średnia uczniów na oddział	16,4	20,9	24,6	21,0	19,0	26,7	20,9
----------------------------	------	------	------	------	------	------	-------------

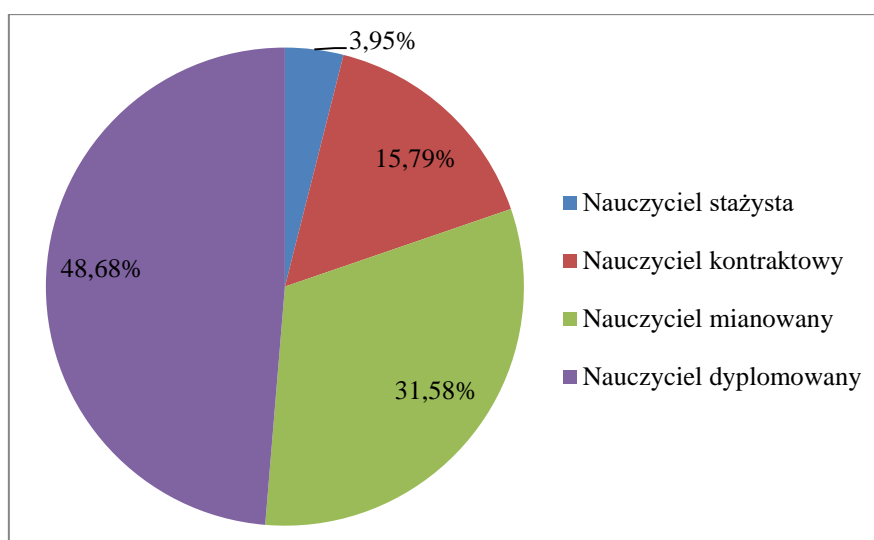
Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	0	0	2	2	7	7	11	11
SP Lubosz	1	0,50	7	7	9	6,86	11	10,22
Przedszkole w Kwilczu	2	1,21	0	0	2	2	7	5,41
Gimnazjum	0	0	3	1,91	6	5,39	8	8
Razem	3	1,71	12	10,91	24	21,25	37	34,63

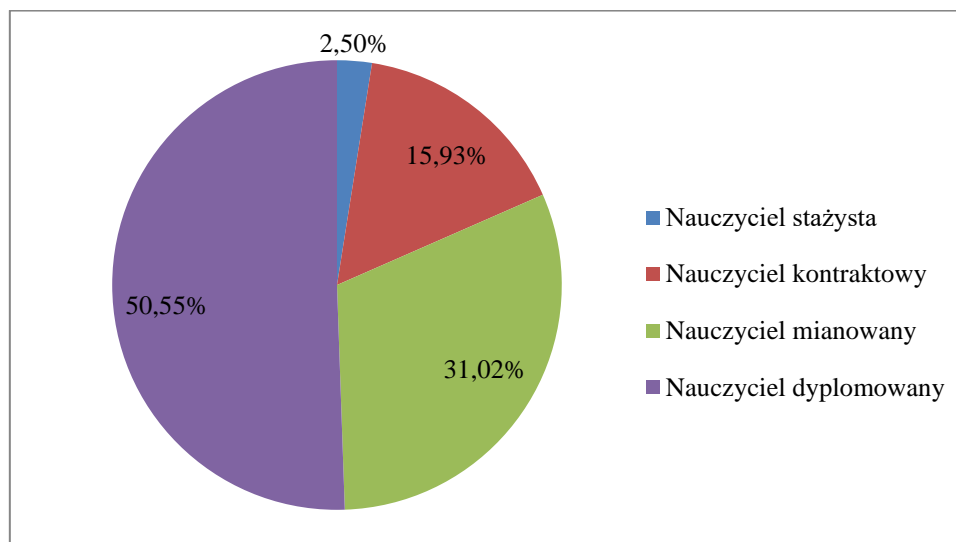
Nauczyciele – według liczby osób:

Nauczyciel stażysta	3	3,95%
Nauczyciel kontraktowy	12	15,79%
Nauczyciel mianowany	24	31,58%
Nauczyciel dyplomowany	37	48,68%

Nauczyciele – według liczby etatów:

Nauczyciel stażysta	1,71	2,50%
Nauczyciel kontraktowy	10,91	15,93%
Nauczyciel mianowany	21,25	31,02%
Nauczyciel dyplomowany	34,63	50,55%

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz + przedszkole		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2017	I-VIII 2018	IX-XII 2017	I-VIII 2018	IX-XII 2017	I-VIII 2018
Liczba etatów administracji	2	2	1	1	0,75	1,75
Liczba etatów obsługi	17,44	17,44	11,5	11,5	7,5	7,5
Razem	19,44	19,44	12,5	12,5	8,25	8,25

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,75

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 36,44

2. Rok szkolny 2018/2019:

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
20	1	19	1	10	1	32	2	30	2	31	2	19	1	15	1	176	12

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
58	3	39	2	8	1	70	3	73	3	49	2	32	2	45	2	374	18

3) Gimnazjum w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		Razem		Uwagi
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	
						73	3	
						73	3	

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
68	3	21	13	27	7	-

5) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
24	1	23	1			

6) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
132	6	24	40	34	32	2

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Gimnazjum w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	176	374	73	23	68	132	846
Liczba oddziałów	12	18	3	1	3	6	43
Średnia uczniów na oddział	14,7	20,8	24,3	23	22,7	22	19,7

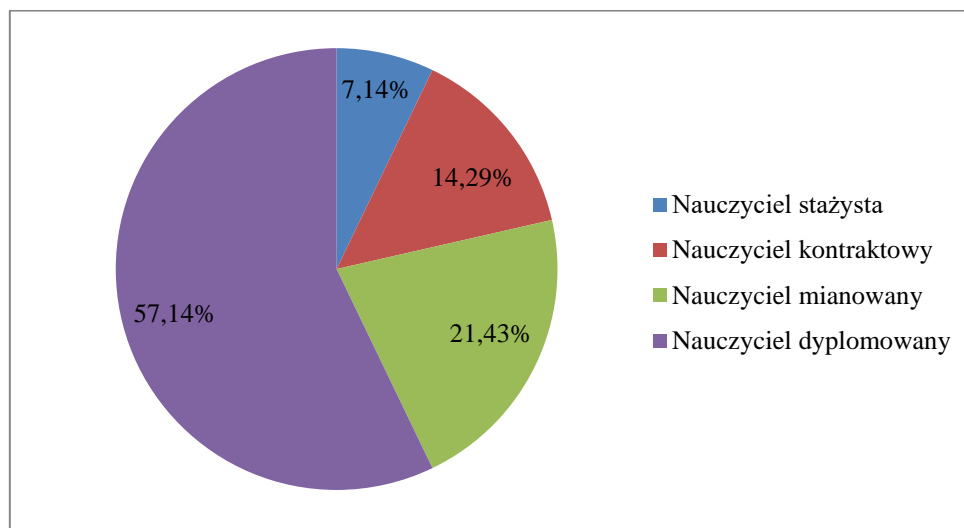
Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	2	0,93	1	1,00	5	4,78	21	21,00
SP Lubosz	4	3,12	8	8	6	5,28	12	10,94
Przedszkole w Kwilczu	0	0	2	1,2	2	2	7	5,4
Gimnazjum	0	0	1	0,69	5	5,00	8	7,58
Razem	6	4,05	12	10,89	18	17,06	48	44,92

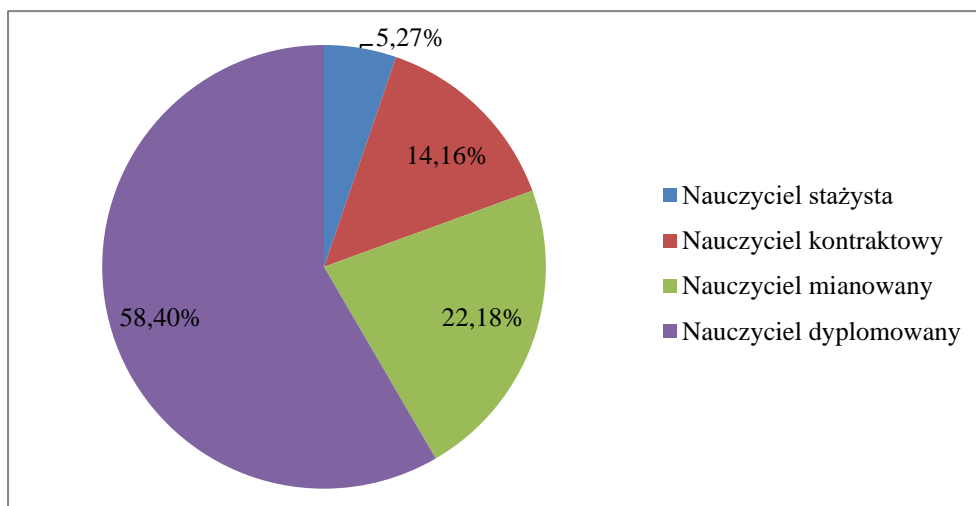
Nauczyciele – według liczby osób:

Nauczyciel stażysta	6	7,14%
Nauczyciel kontraktowy	12	14,29%
Nauczyciel mianowany	18	21,43%
Nauczyciel dyplomowany	48	57,14%

Nauczyciele – według liczby etatów:

Nauczyciel stażysta	4,05	5,27%
Nauczyciel kontraktowy	10,89	14,16%
Nauczyciel mianowany	17,06	22,18%
Nauczyciel dyplomowany	44,92	58,40%

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz + przedszkole		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2018	I-VIII 2019	IX-XII 2019	I-VIII 2019	IX-XII 2019	I-VIII 2019
Liczba etatów administracji	2	2	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	16,25	17,44	10,5	10,75	7,25	7,25
Razem	18,25	19,44	11,5	11,75	8	8

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,75

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 35,44

Zestawienie analityczne (według etatów)

1. Rok szkolny 2017/2018

	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk. i Gimnazjum)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	35,3	24,58	8,62
Nauczyciel stażysta	0	0,5	1,21
Nauczyciel kontraktowy	3,91	7	0
Nauczyciel mianowany	12,39	6,86	2
Nauczyciel dyplomowany	19	10,22	5,41
Pozostali pracownicy	19,44	12,5	8,25
Pracownicy administracyjni	2	1	0,75
Pracownicy obsługi	17,44	11,5	7,5
Razem pracownicy	54,74	37,08	16,87
% nauczyciele	64,5%	66,3%	51,1%
% pozostali pracownicy	35,5%	33,7%	48,9%
Ilość uczniów	457	240	160
Ilość oddziałów	21	14	6
Średnio: uczeń na oddział	21,76	17,14	26,67
Średnio: uczeń/pracownik	2,61	2,65	2,81
Średnio: pracownik/oddział	12,95	9,76	18,56
Średnio: nauczyciel/uczeń	1,68	1,76	1,44
Średnio: nauczyciel/oddział	21,76	17,14	26,67

2. Rok szkolny 2018/2019

	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk. i Gimnazjum)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	40,98	27,34	8,6
Nauczyciel stażysta	0,93	3,12	0
Nauczyciel kontraktowy	1,69	8	1,2
Nauczyciel mianowany	9,78	5,28	2
Nauczyciel dyplomowany	28,58	10,94	5,4
Pozostali pracownicy	19,44	11,75	8
Pracownicy administracyjni	2	1	0,75
Pracownicy obsługowi	17,44	10,75	7,25
Razem pracownicy	60,42	39,09	16,6
% nauczyciele	67,8%	69,9%	51,8%
% pozostali pracownicy	32,2%	30,1%	48,2%
Ilość uczniów	470	244	132
Ilość oddziałów	22	15	6
Średnio: uczeń na oddział	21,36	16,27	22,00
Średnio: pracownik/uczeń	7,78	6,24	7,95
Średnio: pracownik/oddział	2,75	2,61	2,77
Średnio: nauczyciel/uczeń	11,47	8,92	15,35
Średnio: nauczyciel/oddział	1,86	1,82	1,43

Realizacja „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”

Lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży został przyjęty uchwałą nr IV/24/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 stycznia 2015 r. Realizacja programu ma stworzyć sprzyjające warunki do rozwijania umiejętności i kompetencji szczególnie uzdolnionym uczniom poprzez przyznawanie stypendiów edukacyjnych.

Program realizowany jest poprzez przyznawanie stypendiów edukacyjnych, zgodnie z uchwałą nr IV/25/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie trybu postępowania oraz określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów edukacyjnych.

Stypendium przysługuje:

1. Za wyniki w nauce – uczniom, którzy:
  - a) otrzymali w wyniku klasyfikacji rocznej średnią ocen nie mniejszą niż 5,20 i co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania,
  - b) nie mają oceny dostatecznej lub niższej z poszczególnych przedmiotów na koniec roku szkolnego,
  - c) nie mają nieusprawiedliwionych nieobecności.
2. Za osiągnięcia w olimpiadach, turniejach, konkursach i zawodach i jednocześnie:
  - a) uzyskali tytuł laureata lub wyróżnienie w olimpiadach, konkursach, turniejach, zawodach o zasięgu co najmniej wojewódzkim,
  - b) są finalistami olimpiady, konkursu, turnieju, zawodów o zasięgu co najmniej wojewódzkim.
3. Za najwyższy wzrost średniej ocen z pierwszego semestru w odniesieniu do średniej na koniec roku szkolnego i jednocześnie:
  - a) mają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania na koniec roku szkolnego,
  - b) uzyskali na koniec pierwszego semestru średnią ocen nie mniejszą niż 4,0,
  - c) uzyskany wzrost średniej ocen wynosi, co najmniej – 0,50,
  - d) nie mają nieusprawiedliwionych nieobecności,
  - e) nie kwalifikują się do stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia w olimpiadach, konkursach, turniejach lub zawodach.

Stypendium ma formę jednorazowego świadczenia pieniężnego i wynosi: nie więcej niż 300 zł w przypadku ucznia szkoły podstawowej oraz nie więcej niż 500 zł w przypadku ucznia gimnazjum - w odniesieniu do stypendiów za wyniki w nauce oraz za osiągnięcia w olimpiadach, turniejach, konkursach i zawodach. W przypadku stypendiów za wzrost średniej ocen: nie więcej niż 150 zł w przypadku ucznia szkoły podstawowej i nie więcej niż 250 zł w przypadku ucznia gimnazjum. Środki finansowe na wypłatę stypendiów planowane są w dziale 854 (edukacyjna opieka wychowawcza), rozdziale 85416 (pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym), paragrafie 3240 (stypendia dla uczniów).

W roku 2018 wypłacono łącznie kwotę 20.250,00 zł, co w podziale na poszczególne jednostki przedstawia się następująco: w Szkole Podstawowej w Kwilczu 9.450,00 zł, w Gimnazjum 5.800,00 zł. i w Szkole Podstawowej w Luboszu 5.000,00 zł.

Programy i zadania realizowane w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019

1. Szkoła Podstawowa / Gimnazjum w Kwilczu

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” jest uchwalonym przez Radę Ministrów programem wieloletnim na lata 2016-2020, w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Cel ten realizowany będzie przez finansowe wsparcie modernizacji, budowy lub przebudowy placówek bibliotecznych w mniejszych miejscowościach, oraz bieżące uzupełnianie zbiorów bibliotek publicznych i szkolnych o nowości wydawnicze. W roku szkolnym 2017/2018 programem Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa objętych było 456 uczniów, korzystających z zakupionych nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej. W ramach Programu było 437 uczniów i zakupiono 837 książek do bibliotek szkolnych w ramach Programu, w tym 612 lektur (wartość zadania: 12.000 zł dotacja + 3.000 zł środki własne, razem: 15.000 zł).

„Aktywna tablica” to program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019. W ramach programu każda szkoła podstawowa w Polsce może zakupić: tablicę interaktywną, monitor interaktywny, projektor, nagłośnienie. W roku szkolnym 2018/2019 zakupiono trzy zestawy multimedialne (tablica, projektor, głośnik, uchwyt, przewody) o wartości 17.500 zł (14.000 zł wsparcie finansowe oraz 3.500 zł wkład własny organu).

„Program dla szkół” to unijny program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych. To kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”, które od roku szkolnego 2017/2018 stanowią jedno działanie. Program ma propagować wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych, tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. W ramach działania „Owoce w szkole” w roku szkolnym 2017/2018 z programu korzystało 226 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 z programu korzysta 248 uczniów. Celem programu „Mleko w szkole” jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych. W roku szkolnym 2017/2018 z programu korzystało 226 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 z programu korzystało 248 uczniów.

Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” jest adresowany do uczniów szkół podstawowych z klas I – III w całej Polsce. Zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych z zakresu nauki pływania. Program powszechnej nauki pływania jest propozycją uczestnictwa w dodatkowych zajęciach sportowych dla uczniów, którzy chcą podejmować aktywność fizyczną poza obowiązkowymi zajęciami wychowania fizycznego. Program będzie kierowany do dzieci – uczniów klas I – III

szkół podstawowych w całym kraju, bez selekcjonowania na mniej lub bardziej sprawnych czy uzdolnionych ruchowo uczniów. Metodycznie zorganizowane i powszechnie dostępne zajęcia nauki pływania, będą również stanowić atrakcyjną propozycję zagospodarowania wolnego czasu uczniów, w kontekście profilaktyki zapobiegania zjawiskom patologii społecznych. W roku szkolnym 2018/2019 w programie nauki pływania brały udział trzy grupy po 15 uczniów z klas I-III szkoły podstawowej pod opieką trzech nauczycieli.

Szkoła uczestniczyła także w programie „Szkolny Klub Sportowy”. Jest to wsparcie organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, który jest skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych, bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną oraz ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Program ten stanowi narzędzie stymulowania i podejmowania aktywności fizycznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej, rzadziej podejmujących aktywność fizyczną w czasie wolnym, nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej, np. treningami w klubie sportowym. Systematyczne pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży powinny być prowadzone w różnorodnych, nowoczesnych i atrakcyjnych formach. Powinny się one odbywać na obiektach sportowych (salach, halach, boiskach) przystosowanych do prowadzenia zajęć sportowych, w których można je bezpiecznie przeprowadzać. W roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 w programie brały udział dwie grupy po 15 uczniów z klas starszych SP I gimnazjum.

Szkoła przystąpiła do realizacji projektu „Edukacja przez szachy w szkole”. Wychowawcze wartości szachów wynikają ze struktury samej gry, której intelektualne i sportowe elementy mają pozytywny wpływ na charakter i umysł dziecka. Granie w szachy sprzyja wzmocnieniu takich cech osobowości jak: zdolność koncentracji uwagi, pobudzanie wyobraźni, umiejętność analizy i dedukcji złożonej sytuacji. Szachy uczą cierpliwości, samodzielności w podejmowaniu decyzji, podnoszą sprawność w planowaniu i realizacji operacji wymagających stosowania strategii i taktyki, to najlepszy trening dla doskonałej pamięci. Korzyści wynikające z umiejętności gry w szachy to: rozwój zdolności matematycznych, myślenia logicznego, umiejętności podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów. Kształtują komunikację, kreuja intelekt, wyrabiają zmysł obserwacji i pamięć. Uczą systematyczności, pilności i szacunku do przeciwnika. Dają pewność siebie, uczą odpowiedzialności, rozwijają kreatywność, wyobraźnię, koncentrację i skupienie. Kształtują poczucie dyscypliny, uczciwego współzawodnictwa, wyrabiają umiejętność osiągania wyznaczonych celów. Rozwijają umiejętność nauki na własnych błędach. Uczą myślenia strategicznego, determinacji, cierpliwości, zaangażowania, konsekwencji, planowania (strategicznego), prawidłowego oceniania sytuacji, radzenia sobie z niepowodzeniami i dodają odwagi. Rozwijają umiejętność czytania ze zrozumieniem. W programie brały udział w roku szkolnym 2017/2018 klasy I – 1h/tyg. a w roku szkolnym 2018/2019 klasy I i II – 1h/tyg. (dwóch nauczycieli).

2. Szkoła Podstawowa w Luboszu

W ramach programu „Aktywna tablica” oraz wykorzystania wsparcia finansowego w roku 2017 na zakup pomocy dydaktycznych w ramach projektu zakupiono jezdnię tablicę z projektorem ultrakrótkoogniskowym, tablicę interaktywną ścienną i rzutnik oraz zestaw nagłaśniający kwota wsparcia 14.000 zł ,wkład własny – organ prowadzący szkołę 3.500 zł. Liczba sal wyposażonych w pomoce dydaktyczne zakupione z dotacji: 2. Kwota przyznanego wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych 14.000 zł Finansowy wkład własny 3.500 zł

W ramach projektu nawiązano międzyszkolną sieć współpracy (ZSzP w Kamionnie, SP Chełmno, SP Chrzypsko, SP Pniewy). Rezultaty: Szkolenia, webinary, wymiana doświadczeń, lekcje otwarte miały istotny wpływ na podniesienie kompetencji w zakresie stosowania TIK w procesie kształcenia współpracy nauczycieli, co w znacznym stopniu przyczyniło się do zaangażowania w proces uczenia się uczniów. Podniesienie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, zwiększyło współpracę, relację, kreatywność, ciekawość i zainteresowania uczniów w procesie nowoczesnej edukacji. Wzrosła świadomość uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie bezpieczeństwa w sieci, stosowania praw autorskich do treści dostępnych w internecie. Uczniowie z zadowoleniem korzystają podczas codziennych zajęć z nowoczesnych technologii, wiedzą jak mądrze korzystać z zasobów internetowych. Nauczyciele prezentowali ciekawe formy pracy, korzystali z aplikacji internetowych, map interaktywnych, wirtualnych wizyt w ciekawych miejscach i muzeach. Wzrost zaangażowania uczniów wpływa pozytywnie na osiągane wyniki nauczania. Dzięki zajęciom z wykorzystaniem TIK wzrosło zainteresowanie i wykorzystywanie zdobytej wiedzy w różnego rodzaju konkursach szkolnych. Dzięki zastosowaniu TIK i umiejętności posługiwania się w zasobach internetowych zajęcia stały się ciekawsze i atrakcyjniejsze dla naszych uczniów.

W latach 2017/2018 - 129 uczniów szkoły brało udział w bezpłatnym programie „Owoce w szkole”. Program ten dla uczniów był bezpłatny. W ramach tych programów uczniowie otrzymywali sezonowe owoce i warzywa . Równocześnie prowadzone były zajęcia edukacyjne , plastyczne promujące zdrowe odżywianie.

W latach 2017/2018 - 129 uczniów szkoły brało udział w bezpłatnym programie „Szkłanka mleka”. Program ten dla uczniów był bezpłatny. W ramach tych programów uczniowie otrzymywali mleko i przetwory mleczne (kefir, jogurt naturalny, serek). Równocześnie prowadzone były zajęcia edukacyjne i plastyczne promujące zdrowe odżywianie.

Od września do połowy listopada 2018 roku uczniowie szkoły z klas I – III (50 dzieci) brali udział w programie „Umiem pływać”. Dzieci pod okiem instruktora pływania oraz nauczycieli zdobywały umiejętności pływackie a przy okazji dobrze się bawiły. Koszt wyjazdów i naukę pływania ponosiły gmina Kwilcz oraz Wielkopolskie Zrzeszenie LZS.

Realizowano Program „Uczymy Dzieci Programować” – jest to inicjatywa skierowana do szeroko rozumianej edukacji. I intencji było pokazanie, że programowania można, wpłatając go do codziennych aktywności dydaktycznych, niezależnie od realizowanych aktualnie treści.

Można programować na edukacji matematycznej, artystycznej, językowej czy artystycznej. W 2017/ 2018 roku programem zostały objęte dzieci z oddziałów przedszkolnych – zajęcia po realizacji podstawy programowej oraz uczniowie klasy 1 (I edycja). W 2018/2019 roku programem zostały objęte dzieci z oddziału zerowego oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych - zajęcia po realizacji podstawy programowej (II edycja).

Nauczyciele brali udział w bezpłatnych webinarach, bezpłatnym szkoleniu w Poznaniu prowadzonym przez firmę EDU SENS – do realizacji zajęć wykorzystywane są Photon – zakupiony przez sponsora, ozoboty współfinansowane przez organ prowadzący i Radę Rodziców. Maty do kodowania oraz inne pomoce dydaktyczne zostały wykonane przez nauczycieli prowadzących zajęcia.

Pierwsza edycja projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020 – podprojekt Uczniowskie Laboratoria Informatyczne. W ramach projektu, od grudnia 2018r., realizowane są pozalekcyjne zajęcia dodatkowe dla 18 uczniów klas 1-3 (64h do czerwca 2019r. finansowane przez ODN- Biuro projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolska 2020) .W ramach wsparcia nie otrzymano żadnego wsparcia finansowego. Szkoła otrzymała wsparcie w postaci szkoleń dla opiekuna grupy uczniowskiej, specjalisty IT oraz sprzęt do prowadzenia zajęć. Rozprowadzono okablowanie i założono routery WiFi w całej szkole (brak dostępu do powiatowego węzła powiatowego oraz sieci OSE). W listopadzie 2018 szkoła otrzymała 25 tabletów i jeden laptop do realizacji zajęć pozalekcyjnych w ramach realizowanego podprojektu.

Projekt „Niech wciąż trwa pamięć o Powstańcach Wielkopolskich”. W ramach przygotowaliśmy do 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Szkoła Podstawowa w Luboszu wspólnie z Sołectwem Lubosz zrealizowała projekt w ramach akcji „Powstańcom Wielkopolskim pamięć i serc naszych bicie” skierowany do środowiska lokalnego wsi Lubosz (dzieci, mieszkańcy, rodziny Powstańców Wielkopolskich). Projekt otrzymał wsparci finansowe z Fundacji Miedź (6.000 zł). Głównym rezultatem projektu była integracja społeczeństwa, współodpowiedzialność mieszkańców za kształtowanie postaw patriotycznych dzieci i młodzieży, pielęgnowanie tradycji i pamięci o Powstańcach, edukacja dzieci - świadomość historyczna Małej Ojczyzny, zachowanie pamięci o Powstańcach, na trwałe oznaczenie mogił Powstańców dla obecnych i przyszłych pokoleń. W ramach projektu zorganizowany był konkurs powiatowy (wiedza o powstaniu) oraz konkurs gminny plastyczny. Wyjazdy uczniów do Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Szkoła przystąpiła do projektu Szkolny Klub Sportowy. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu (wkład własny organu prowadzącego).

3. Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

W roku szkolnym 2017/2018 placówka uczestniczyła w międzynarodowy projekt szerzenia czytelnictwa „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”. Dzieci poznają literaturę dziecięcą poprzez codzienne czytanie przez nauczycieli w przedszkolu i rodziców w domu.

Realizowano ogólnopolski program edukacji zdrowotnej „Akademia Aquafresh”, którego celem jest pogłębianie wiedzy na temat higieny jamy ustnej oraz kształtowanie codziennych, prawidłowych nawyków mycia zębów oraz ogólnopolskim programie edukacji zdrowotnej i ekologicznej „Kubusiowi przyjaciele natury” edycja X. Budzenie zaangażowania w ochronę zasobów środowiska takich jak czysta woda, lasy. Zachęcanie dzieci do spożywania nieprzetworzonych warzyw i owoców oraz zachęcanie do picia czystej wody.

Realizowano program profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej „Czyste powietrze wokół nas”, którego celem jest budzenie świadomości odpowiedzialności za własne zdrowie oraz za czystość środowiska. Realizacja przez dzieci warsztatów tematycznych:

- Wycieczka- obserwacja kominów i spalin samochodowych,
- „Co i dlaczego dymi?”,
- „Jak się czuję, kiedy dymi papieros?”,
- „Co się dzieje gdy ludzie palą papierosy?”,
- „Jak unikać dymu tytoniowego”.

W roku 2018 realizowano międzynarodowy projekt szerzenia czytelnictwa „Mały Miś w świecie wielkiej literatury” moduły: „Mały Miś uczy samodzielności”, „100-lecie niepodległości. Pokaż radość przedszkolaku”, „Czytające przedszkolaki”, „Kulinarne warsztaty z Małym Misiem”, Dzień bezpiecznego internetu”, „Kuferek kreatywności Małego Misia”

Realizowano także program profilaktyki zdrowotnej „Moje dziecko idzie do szkoły”.

Realizowano także program profilaktyki zdrowotnej skierowanego do rodziców „Mamo, tato – co wy na to?” Przekonanie rodziców i opiekunów o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu.

Programy realizowane w oparciu o bezpłatnie pozyskane materiały od twórców i propagatorów w/w programów. Nauczyciele ujmują zadania programowe w miesięcznych planach zajęć i realizują w ramach swoich obowiązków.

Gospodarka

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Ewidencja jest rejestrem jawnym, co oznacza, że każdy zainteresowany może zapoznać się z informacjami w niej zawartymi. Do dnia 30 czerwca 2011 r ewidencja działalności gospodarczej była prowadzona przez Wójta Gminy Kwilcz, zgodnie z miejscem zamieszkania przedsiębiorcy. Od 1 lipca 2011 r funkcjonuje Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG), która prowadzona jest w systemie teleinformatycznym. Portal działa na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i jest nadzorowany przez Ministerstwo Rozwoju.

CEIDG jest spisem przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działającymi na terenie Polski. Głównym celem stworzenia internetowej ewidencji było ułatwienie przedsiębiorcom założenia własnej firmy. Zniesiono konieczność rejestracji przedsiębiorstwa w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania właściciela. Centralna ewidencja, działająca w sieci, pozwala na składanie wniosku bez wychodzenia z domu. Z takiego udogodnienia mogą także skorzystać przedsiębiorcy prowadzący działalność, którzy chcą wprowadzić zmiany, zawiesić, wznowić lub zlikwidować firmę. Dzięki CEIDG każdy, kto ma dostęp do Internetu może skorzystać z bazy danych, w której zawarte są informacje o przedsiębiorstwach prowadzonych przez osoby fizyczne, zarejestrowanych w Polsce.

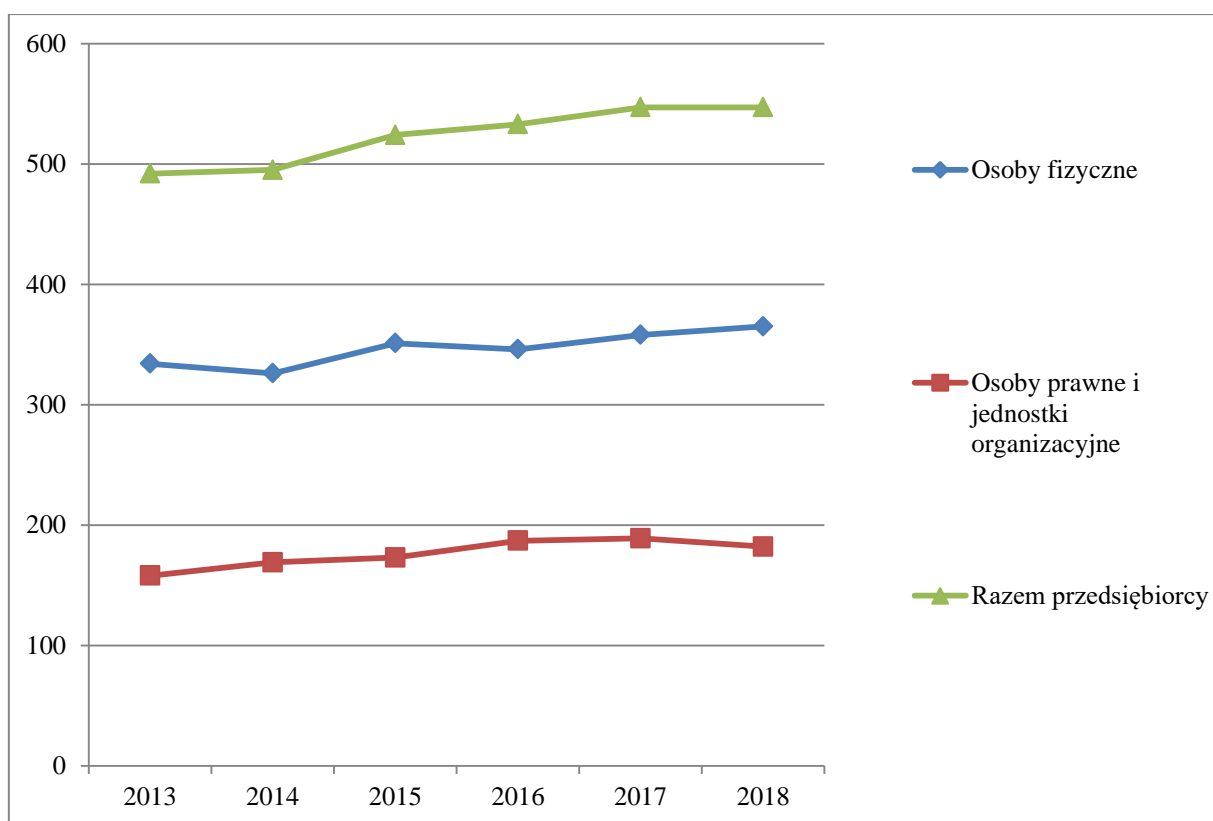
Aktywnych przedsiębiorców, dla których gmina Kwilcz jest głównym miejscem wykonywania działalności jest 547 podmiotów (liczba podmiotów gospodarki narodowej według danych rejestru Głównego Urzędu Statystycznego). Spośród tej liczby osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 365 podmiotów, natomiast pozostała grupa sklasyfikowana jest jako osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej – 182 podmioty.

Analiza ogólnej liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2013–2018 wykazuje stały przyrost. Pełne zestawienie danych za badany okres prezentuje tabela poniżej wraz ze wskazaniem na przyrost liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego.

Rok	Ilość zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Różnica
2013	492	-----
2014	495	+ 3
2015	524	+ 29
2016	533	+ 9
2017	547	+ 14
2018	547	0

Od roku 2013 liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Kwilcz stopniowo wzrastała.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	334	326	351	346	358	365
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	158	169	173	187	189	182
Razem	492	495	524	533	547	547

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru gminy Kwilcz jest zróżnicowana i opracowana została na podstawie PKD, czyli Polskiej Klasyfikacji Działalności, która została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie *Polskiej Klasyfikacji Działalności* (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.). Kody PKD są niezwykle istotne z punktu widzenia podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Podczas rejestracji działalności gospodarczej na druku CEIDG-1 przyszły przedsiębiorca musi określić zakres wykonywanej przez siebie działalności. Jeżeli w toku prowadzenia własnego biznesu dojdzie do poszerzenia zakresu działań firmy lub do ich zawężenia, również należy to zgłosić. Jednak główną rolą PKD jest rola statystyczna. Podstawowym podziałem jest podział na sekcje oznaczone symbolem jednoliterowym, które dzielą ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

W ramach sekcji wyróżniamy następujące podziały działalności:

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru gminy Kwilcz jest zróżnicowana. Wiodącymi gałęziami gospodarki w Gminie są:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 20,66%. Sekcja ta obejmuje: sprzedaż hurtową i detaliczną (tj. sprzedaż niewymagającą przetwarzania) wszystkich rodzajów towarów, świadczenie usług

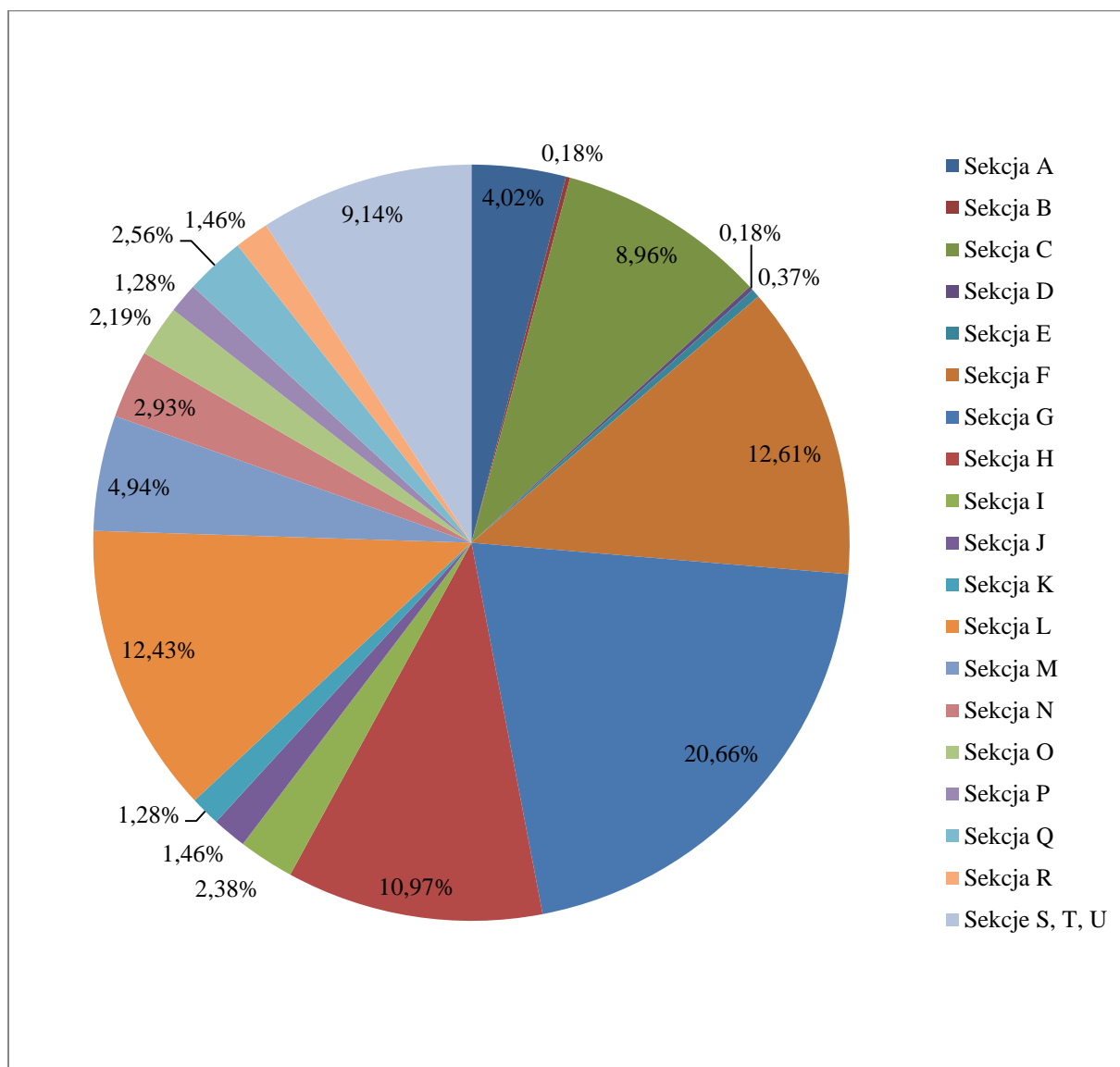
związanych ze sprzedażą towarów oraz naprawy pojazdów samochodowych i motocykli.

- Budownictwo – 12,61%. Sekcja ta obejmuje roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne w zakresie budownictwa i prac inżynierii lądowej i wodnej, które polegają na budowie (tzn. wznoszeniu obiektu budowlanego w określonym miejscu, odbudowie, rozbudowie i nadbudowie obiektu budowlanego) oraz obejmują prace polegające na przebudowie, remoncie, rozbiórce lub montażu obiektu budowlanego, włączając montaż budowli z elementów prefabrykowanych oraz konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym.

Przedmiot działalności podmiotów wg sekcji PKD 2007 w 2018 roku obrazuje poniższa tabela i wykres:

Sekcja wg PKD	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem	%
Sekcja A	12	10	22	4,02%
Sekcja B	1	0	1	0,18%
Sekcja C	42	7	49	8,96%
Sekcja D	0	1	1	0,18%
Sekcja E	0	2	2	0,37%
Sekcja F	64	5	69	12,61%
Sekcja G	103	10	113	20,66%
Sekcja H	49	11	60	10,97%
Sekcja I	9	4	13	2,38%
Sekcja J	7	1	8	1,46%
Sekcja K	6	1	7	1,28%
Sekcja L	2	66	68	12,43%
Sekcja M	22	5	27	4,94%
Sekcja N	13	3	16	2,93%
Sekcja O	0	12	12	2,19%
Sekcja P	3	4	7	1,28%
Sekcja Q	12	2	14	2,56%

Sekcja R	1	7	8	1,46%
Sekcje S, T, U	19	31	50	9,14%
Razem	365	182	547	

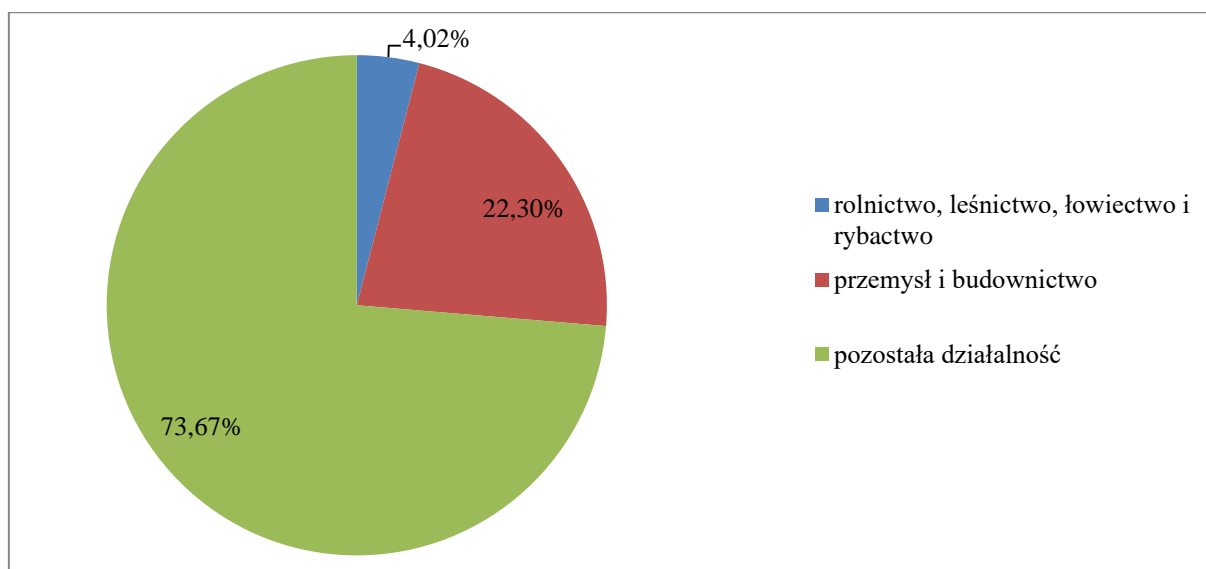

Podmioty działające w gminie Kwilcz to przede wszystkim przedstawiciele sektora prywatnego – 97,6% (sektor publiczny to 13 podmiotów), a w szczególności osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące blisko 67% działających na terenie gminy podmiotów.

Podział podmiotów według grup rodzajów działalności:

Ogółem:	547	%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	4,02%
przemysł i budownictwo	122	22,30%
pozostała działalność	403	73,67%

Analiza zamieszczonej poniżej tabeli wskazuje na dominację przedsiębiorstw małych – do 9 pracowników. Jedynie 2 firmy zatrudniają powyżej 50 osób.

Podmioty wg klas wielkości (klasyfikowane według kryterium liczby pracujących)	Ilość	%
0 - 9 pracujących	525	95,98%
10 - 49 pracujących	20	3,66%
50 - 249 pracujących	2	0,37%
Razem	547	

Ponadto w 2018 roku zarejestrowane było 29 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 4 fundacje oraz 7 spółdzielni.

W 2018 roku zarejestrowane zostały 44 nowe podmioty gospodarcze.

Podmioty nowo zarejestrowane:	44
w tym: przemysł i budownictwo	17
w tym: pozostała działalność	27

Nowo zarejestrowane podmioty według przedmiotu działalności:

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe	6	13,64%
Sekcja F - Roboty budowlane	11	25,00%
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6	13,64%
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	3	6,82%
Sekcja I- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	6,82%
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	2,27%
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	2,27%
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	6,82%
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	9,09%
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	2,27%
Sekcje S i T - Pozostała działalność usługowa oraz	5	11,36%

Niewątpliwie czynnikiem sprzyjającym zakładaniu firmy jest ułatwienie procedury samej rejestracji firmy. Od maja 2017 r. przedsiębiorcy - oprócz dokonania wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - mogą również zgłosić się do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego (ZUS), w jednym okienku. Mogą dokonać zarówno zgłoszenia, jak i wyrejestrowania się ze składek, zgłoszenia lub wyrejestrowania członków rodziny, a także aktualizacji swoich danych identyfikacyjnych. Zarówno wpis, jak i wszelkie zmiany we wpisie można dokonać bezpłatnie w dowolnym urzędzie na terenie całej Polski. Ważnym ułatwieniem dla przedsiębiorców zakładających własną firmę jest także niższa składka odprowadzana do ZUS, przysługująca przez pierwsze 24 miesiące aktywnej działalności.

Pomoc społeczna i rodzina

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców Gminy. Usługi społeczne w Gminie przyczyniają się do poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Główny cel pomocy społecznej to umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuacje osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym działaniem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobiega tym sytuacjom poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Potrzeby korzystających z pomocy są uwzględniane, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej zobowiązuje osoby i rodziny do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej poprzez wprowadzenie kontraktu socjalnego.

Główne zadania pomocy społecznej to: prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, praca socjalna realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, w sytuacji gdy:

- 1) Dochód nie przekraczał kryterium ustalanego kwotowo w zależności od struktury rodziny:
  - a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł (wysokość rewaloryzowana), zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
  - b) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
  - c) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej "kryterium dochodowym rodziny”.
- 2) Występowała co najmniej jedna z niżej wymienionych okoliczności:
  - a) sieroctwo,
  - b) bezdomność,
  - c) bezrobocie,
  - d) niepełnosprawność,
  - e) długotrwała lub ciężka choroba,

- f) przemoc w rodzinie,
- g) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- h) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- i) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 z późn. zm.),
- j) alkoholizm lub narkomania,
- k) trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- l) zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa.

Przyznawanie świadczenia z pomocy społecznej było poprzedzane przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub pobytu - stałego lub czasowego, osoby czy rodziny ubiegającej się o pomoc. Wywiad ma na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie. Wszelkie informacje, jakie uzyskał pracownik socjalny są objęte tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie dla celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. W postępowaniu o przyznanie świadczeń pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Dokumentem grupującym zadania w dziedzinie pomocy dla mieszkańców jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026. Podstawą prawną Strategii jest art 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.), gdzie wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym. Należy jednak zaznaczyć, że różnorodność problemów społecznych, występujących na terenie Gminy, determinuje konieczność uwzględnienia także innych obowiązujących aktów prawnych, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

GOPS w Kwilczu realizował w 2018 roku zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- prawo energetyczne,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,

- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W przedstawionych poniżej zestawieniach przedstawione zostały formy pomocy wraz z kwotami wydatkowanymi na realizację zadań własnych z pomocy społecznej w 2018 roku

Forma pomocy	Ilość osób objętych formą pomocy	Wydatkowana kwota środków w zł
Schronienie	5	25.422,00
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	130	38.370,00
Pogrzeb	-	-
Zdarzenie losowe	9	6.293,00
Zasiłki celowe	93	104.118,00
Opłacenie pobytu w domach pomocy społecznej	5	166.787,00
Zasiłek okresowy (w tym):	16	23.304,00
- środki własne Gminy	-----	7.616,00
- dotacja z budżetu państwa	-----	15.688,00
Zasiłek stały (w tym):	27	106.421,00
- środki własne Gminy	-----	18.089,00
- dotacja z budżetu państwa	-----	88.332,00
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (w tym):	-----	30.366,80
- środki własne Gminy	-----	454,44
- środki z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	-----	23.500,00
- dotacja z budżetu państwa	-----	11.412,36

W ramach przekazanych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2018 roku następujące Programy i Strategie:

- **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026,**
- **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020,**
- **Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz na lata 2017-2019.**

Obowiązek opracowania i realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz* nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, natomiast jednostką odpowiedzialną za koordynację i główną realizację strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu. Strategia wyznacza ogólne cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, natomiast w wielu obszarach są one szczegółowo określone w różnego rodzaju programach gminnych, w tym w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*, *Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* czy w *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie*. W ramach realizacji zadań wskazanych w Strategii zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz organizowanie opieki w ramach pieczy zastępczej należało do zadań powiatu, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyzdrojach. Natomiast rodziny, które wychowują małoletnie dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane były pracą asystenta rodziny.

G.O.P.S. w ramach swoich zadań proponował wsparcie m.in. poprzez zapewnienie usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu czy skierowanie do Centrum Integracji Społecznej. W 2018 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy Gminy skorzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak.: możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa, podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie, praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują czy poradnictwo prawne. W 2018 r. w Kwilczu dostępne były punkty udzielania nieodpłatnego poradnictwa prawnego i edukacji prawnej (dla wszystkich mieszkańców – finansowane przez Gminę oraz w ramach „Nieodpłatnej pomocy prawnej” dla osób uprawnionych)

Niezależnie od powyższego Urząd Gminy zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego. Także Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji w Kwilczu przygotowywało samodzielnie i współorganizowało wydarzenia o charakterze integracyjnym i kulturalnym.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą w ramach *Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) Ustawa *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, który ma wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta jest podjęcie działań na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności, kierownik ośrodka pomocy społecznej kieruje do pracy z rodziną asystenta rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Przy zleceniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony danej rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i zobowiązana jest do współpracy. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego.

Asystent rodziny w 2018 roku miał pod opieką 9 rodzin.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały usystematyzowane w *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020*. Problem przemocy w rodzinie dotyka wszystkie grupy społeczne, każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy status. Przemoc jest jednym z najbardziej destrukcyjnych zjawisk, którego efekty trwają przez długi czas i w sposób niekorzystny wpływają na losy człowieka. Powoduje skutki w wielu aspektach życia – rozpadają się więzi społeczne, pojawia coraz więcej zachowań autodestrukcyjnych, związanych choćby z uzależnieniami. Przemoc występuje w różnych formach, m. in. psychicznej, fizycznej, ekonomicznej czy seksualnej. Ta ostatnia jest szczególnie trudna do wykrycia, z uwagi na częstą zależność ofiary wobec sprawcy. Na przestrzeni kilku ostatnich lat udało się stworzyć system współpracy służb, m. in.: policyjnych, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty oraz powołać Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy. W jego ramach powoływane są grupy robocze, które pracują najbliżej mieszkańca na rzecz rozwiązania problemu. We współpracy z rodziną udaje się uruchomić wiele działań pomocowych, skierowanych do jej członków. Gdy to niemożliwe, ingerują sąd czy prokuratura. Zaangażowanie służb powoduje, że ofiary przemocy częściej

zgłaszają swoje problemy. Na terenie Gminy działa powołany przez wójta Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele zaangażowani na co dzień w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z różnych instytucji i organizacji. Realizowany jest *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020* zakładający cele, działania i zadania postawione do realizacji, zmierzające do ograniczenia negatywnego zjawiska w rodzinie. Przeciwdziałanie przemocy było realizowane w 17 rodzinach. W 2018 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 15 formularzy „Niebieska Karta” (NK). Problem występowania zjawiska przemocy dotyczył 17 rodzin. Przez funkcjonariuszy policji zostało założonych 12 NK, przez pedagoga szkolnego Zespołu Szkół Jedyńka w Międzychodzie założona została 1 NK, przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Międzychodzie została założona 1 NK przez pracownika socjalnego GOPS założona została 1 NK. Procedurę NK zakończono w 13 przypadkach. Powodem zakończenia procedury NK były: ustanie przemocy (w 9 przypadkach), brak zasadności podejmowania działań (w 4 przypadkach). W 2018 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania podczas, których poddano analizie działania prowadzone przez grupy robocze. Powołano 17 grup roboczych, które spotkały się 44 razy. W pracach grup roboczych uczestniczyli pracownicy socjalni, pedagog Szkoły Podstawowej w Kwilczu, pedagog Zespołu Szkół Jedyńka w Międzychodzie, kierownik świetlicy z dożywianiem Szkoły Podstawowej w Luboszu, przedstawiciele GKRPAiN, funkcjonariusze policji oraz asystent rodziny (w zależności od problemów jakie występowały w danej rodzinie). Członkowie grup roboczych proponowali ofiarom przemocy oraz osobom podejrzanym o stosowanie przemocy pomoc psychologiczną, prawną, medyczną, pracę socjalną, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii. Zaproponowano również pomoc poprzez uczestnictwo w programie edukacyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy, z której niestety nikt z osób podejrzanych o stosowanie przemocy nie skorzystał.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizuje rządowy program „Rodzina 500 Plus”. Rządowy program Rodzina 500 Plus ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Program w swoim założeniu poza poprawą sytuacji polskich rodzin ma również za zadanie przyczynić się do zwiększenia dzietności. Aktualnie współczynnik dzietności w Polsce wynosi ok. 1,3 urodzeń na kobietę. Ze świadczenia wychowawczego w gminie Kwilcz korzystały 583 rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował także rządowy Program „Dobry start”, funkcjonujący od 30 maja 2018 roku. Jest to jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł na jednego ucznia od 7 roku życia do ukończenia 20 lat. Rodziny otrzymają wsparcie bez względu na dochód. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Złożono 589 wniosków; przyznano i wypłacono 847 świadczeń na kwotę 254.100,00. zł.

Realizowano zadanie z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałym na terenie Gminy, stosownie do zapisów art. 90b ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.). Świadczeniami pomocy o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, a także gdy wystąpiło zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny świadczenie o charakterze jednorazowym przyznawane z powodu przejściowego zdarzenia losowego powodującego trudną sytuację materialną ucznia, w szczególności: śmierć jednego z rodziców, nagła choroba, kradzież, pożar, zalanie lub inne zdarzenie nadzwyczajne i nieprzewidywalne. W 2018 roku wypłacono 71 uczniom stypendia na kwotę 33.914,00 zł oraz zasiłek dla jednej rodziny w kwocie 620,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna (art. 2 pkt 11 ustawy). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. W 2018 roku 47 uprawnionym osobom wypłacono kwotę 190.850,00 zł.

Dodatki mieszkaniowe przyznawane i wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku *o dodatkach mieszkaniowych* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. *w sprawie dodatków mieszkaniowych* (Dz. U. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.). O dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się osoby, które spełniają jednocześnie trzy kryteria: posiadają tytuł prawny do lokalu, spełniają kryterium dochodowe oraz spełniają kryterium metrażowe. W 2018 roku wypłacono 260 świadczeń na kwotę 49.867,47 zł.

Od 1 stycznia 2014 r. ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.) wprowadziła dla tzw. odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej pomoc w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego. O przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego ubiegać się może osoba, która spełnia łącznie 3 warunki: ma przyznany dodatek mieszkaniowy, jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym oraz zamieszkuje w lokalu, do którego jest dostarczana energia elektryczna. W 2018 roku wypłacono 126 świadczeń na kwotę 2.335,19 zł.

Świadczenia rodzinne czyli zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe) czy świadczenie rodzicielskie regulowane są przepisami ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.)

W przedstawionym poniżej zestawieniu przedstawione zostały formy świadczeń rodzinnych wraz z kwotami wydatkowanymi na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2018 roku

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota środków w zł
Świadczenie rodzicielskie	244	227.278,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	58	58.000,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	81	43.279,00
Świadczenie pielęgnacyjne	550	812.208,00
Zasiłek pielęgnacyjny	3.441	543.817,00
Zasiłek rodzinny	9.084	1.069.220,18
Zasiłek dla opiekuna	36	19.320,00

Niepełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyka części mieszkańców Gminy ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczonej przez Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub też komisje działające np. przy Zakład Ubezpieczeń Społecznych czy Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmuje głównie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Gmina Kwilcz wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych m.in. poprzez wsparcie (materialne i finansowe) działających na terenie Gminy Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie jest udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, jak również udzielanie informacji w zakresie przepisów prawnych, rehabilitacji, zatrudnienia, szkoleń, przysługujących ulg i uprawnień oraz możliwości dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Informacja dotycząca udzielonej pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie:

L.p.	Udzielona pomoc	Liczba osób, które otrzymały pomoc
1	Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	23 osoby na kwotę 33.590,10 zł
2	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny	0
3	Likwidacja barier architektonicznych	0
4	Likwidacja barier technicznych	0

W ramach programu Aktywny Samorząd Moduł I - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej do posiadanego wózka o napędzie elektrycznym - 3 osoby na łączną kwotę 7.500,-zł

Na terenie gminy Kwilcz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie realizowało w 2018 roku zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zawarte ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Ustawa ta nakłada na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Na terenie gminy Kwilcz w 2018 roku funkcjonowało 0 rodzin zawodowych 0, oraz 3 rodziny zastępcze niezawodowe z liczbą dzieci 3 oraz 8 z 10 dziećmi

Na dzień 31 grudnia 2018 w pieczy zastępczej poza powiatem międzychodzkiem przebywa z gminy Kwilcz 5 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem. W powiecie międzychodzkiem z gminy Kwilcz jest 14 dzieci (w tym w rodzinach na terenie powiatu 11 dzieci, natomiast poza powiatem 5 dzieci) oraz 2 dzieci w PO-W Chrzypsko Wielkie .

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu psychologicznego. Ośrodki te powinny przeprowadzić diagnozę stanu osoby, ustalić plan pomocy, udzielić wsparcia i schronienia w sytuacji zagrożenia. Na tą chwilę w miarę swoich możliwości pomocy w formie interwencji kryzysowej udziela PCPR. Pomoc w zakresie interwencji kryzysowej jest świadczona przez czasowe umieszczenie dzieci całkowicie pozbawionych opieki będących w sytuacjach kryzysowych w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim.

Nowelizacja *Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy*, zgodnie z art. 16a, wprowadziła obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 r.

dotychczas przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej.

OZPS jest sporządzona w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a zasoby, o których mowa, w szczególności obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania z pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący (art. 16a, p.1 i 2 Ustawy). W dniu 26.04.2019 r. przygotowana została i przedłożona została OZPS za 2018 rok.

Drogi i transport

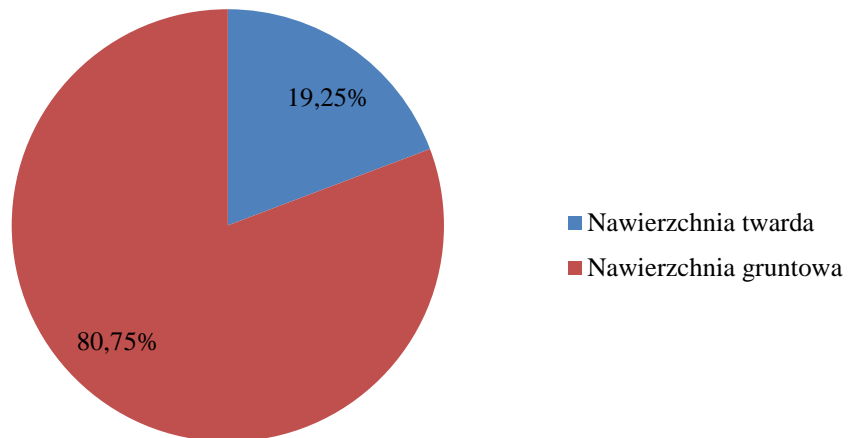
Sieć drogowa o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemieszczających się przez teren gminy. Dobrze rozwinięty układ drogowy jest podstawowym czynnikiem decydującym o dostępności zewnętrznej i wewnętrznej gminy. W układzie komunikacyjnym gminy Kwilcz funkcjonuje 4-stopniowa hierarchia dróg publicznych: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Na terenie gminy Kwilcz znajduje się 19,4 km dróg krajowych (DK24), 4,3 km dróg wojewódzki, 48,3 km dróg powiatowych. Ponadto sieć dróg uzupełniają drogi gminne wewnętrzne. Centralnie przez Gminę ze wschodu na zachód przebiega droga krajowa nr 24 Poznań – Gorzów, stanowiąc najważniejszy szlak komunikacyjny w Gminie, o największym natężeniu ruchu.

Drogi gminne stanowią aktualnie długość 105,462 km, z czego 19,25% stanowią drogi o nawierzchni twardej (drogi o nawierzchni bitumicznej, betonowej, utwardzone kostką brukową).

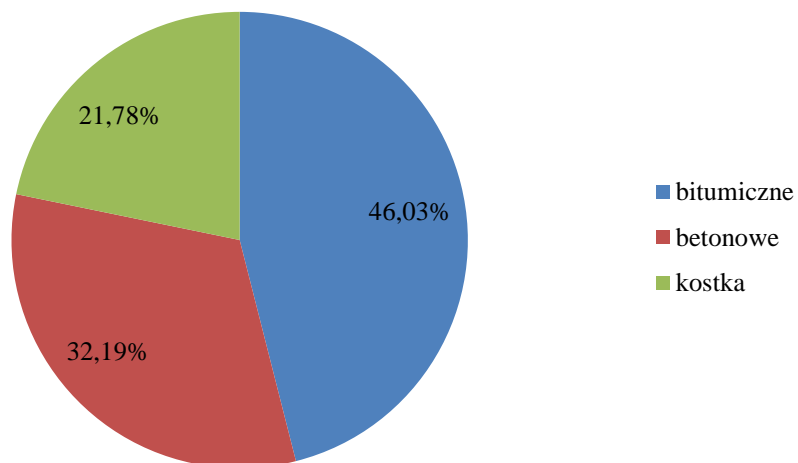
Podział dróg wg rodzaju nawierzchni:

Rodzaj/typ nawierzchni	Długość (w km)	Powierzchnia (w m ²)
Nawierzchnia twarda	20,303	101 081
bitumiczne	9,346	46 376
betonowe	6,536	30 622
kostka	4,421	24 083
Nawierzchnia gruntowa	85,159	433 350
wzmocniona żwirem, żuzłem itp.	16,15	79 600
naturalna	69,009	353 750
Razem	105,462	534 431

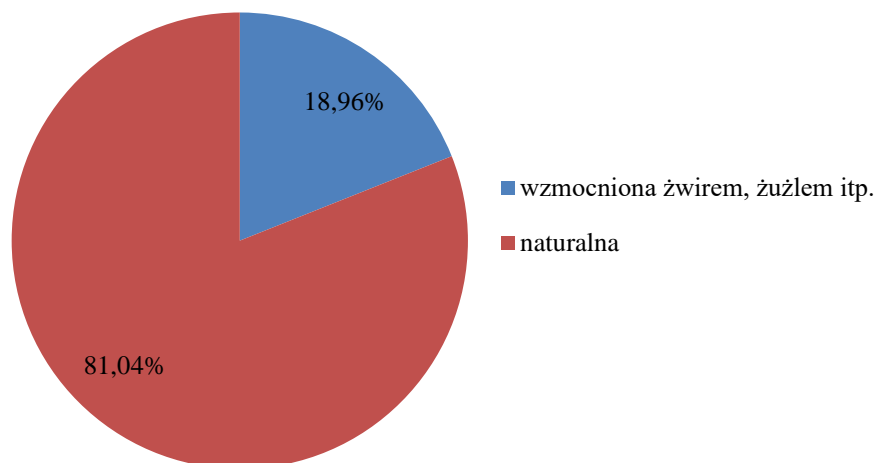
Podział dróg wg rodzaju nawierzchni

Podział dróg o nawierzchni twardej

Podział dróg o nawierzchni gruntowej

Zwrócić należy jednakże uwagę, że w okresie zimowo-wiosennych roztopów oraz po obfitych opadach deszczu są w gminie drogi w złym stanie, co utrudnia mieszkańcom jak i przyjezdnym poruszanie się po nich. Powyższe dotyczy zwłaszcza dróg gruntowych.

Zadania realizowane w zakresie bieżącego utrzymania dróg gminnych w roku 2018 objęły m.in.:

- naprawy cząstkowe bitumicznych, tłuczniowych i gruntowych nawierzchni jezdni,
- naprawy cząstkowe nawierzchni chodników i ciągów pieszych,
- utwardzenia nawierzchni dróg,
- uzupełnienia i naprawę oznakowania pionowego, montaż tablic z nazwami ulic,
- odnowienie oznakowania poziomego dróg – przejść dla pieszych,
- montaż oznakowania pionowego wg opracowanych projektów organizacji ruchu,
- odwodnienia dróg, konserwację i naprawę urządzeń odwodniających tj. rowy przydrożne,
- utrzymanie zieleni w pasach drogowych (przycinanie gałęzi ograniczających widoczność na drogach, wykaszanie poboczy),
- zakup materiałów w celu poprawienia przejezdności dróg,
- dokumentację dla realizacji zadań drogowych, mapy do celów projektowych, odbitki map, wypisy z ewidencji gruntów, uzgodnienia branżowe, prowadzenie ewidencji dróg gminnych.

Skala nakładów na utrzymanie oraz inwestycje drogowe w poszczególnych latach była różna i zależała od aktualnych możliwości finansowych Gminy. W 2018 roku podjęto następujące zadania w zakresie poprawy jakości nawierzchni dróg

1) wzmocnienie nawierzchni:

- a) Rozbitek dz. nr 51 — utwardzenie drogi gruntowej na długości ok. 1150 mb warstwą gruzu ceglano-betonowego i pospółki grubości 20 cm;
- b) Lubosz ul. Czereśniowa – utwardzenie drogi gruntowej na długości ok. 1150 mb warstwą gruzu ceglano-betonowego i pospółki grubości 20 cm — ok. 2000m²
- c) Chudobczyce dz. nr 13 – utwardzenie drogi gruntowej na długości ok. 1150 mb warstwą gruzu ceglano-betonowego i pospółki grubości 20 cm — ok. 2000m²,
- d) Prusim dz. nr 237 – utwardzenie drogi gruntowej na długości 1150 mb warstwą gruzu ceglano-betonowego i pospółki grubości 20 cm. Łączna powierzchnia ok. 720m².
- e) ul. Wojska Polskiego, Kwilcz — Wykonanie nakładki asfaltowej;

2) modernizacja dróg:

- a) Kurnatowice dz. nr 272 — wykonanie nawierzchni z płyt betonowych typu PDTP o długości ok. 0,91 km,
- b) Augustowo dz. nr 45 — wykonanie nawierzchni z płyt betonowych typu PDTP o długości ok. 0,45 km

Dokonano także wykupu działek pod drogi:

- wykup drogi stanowiącej działkę 6/1 – pow. 356 m² położona w obrębie Kubowo-Dąbrowa,
- wykup drogi stanowiącej działki 144/8 – pow. – 519 m², 144/13 - 250 m² położone w obrębie Kwilcz,
- wykup drogi stanowiącej działkę 159/71 - pow. 1030 m² ha położona w obrębie Kwilcz.

Realizując przepisy z zakresu numeracji porządkowej budynków w roku 2018 na wniosek inwestorów nadano na terenie Gminy Kwilcz 20 nowych numerów. O nadaniu nowych numerów zostały powiadomione odpowiednie służby, w szczególności: Policja, Urząd Statystyczny, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

W 2018r. utworzono w Kwilczu nową ulicę „Zielona” położoną na działkach 392/19, 391/23, 391/24, 391/25, 391/26, 391/27 obręb Kwilcz o łącznej długości ok 307m. Ponadto na podstawie art. 6 ust. 1 z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744) zmieniono nazwę ulicy „27 stycznia” na nazwę „6 stycznia 1919 r.”.

W corocznych wydatkach budżetowych przewidywano środki na opłaty bieżące, związane z poborem energii elektrycznej dla oświetlenia ulic gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie Gminy oraz na konserwację i eksploatację oświetlenia ulicznego, a także na budowę nowych odcinków oświetlenia ulicznego i montaż dodatkowych punktów świetlnych.

Informacja o organizacji publicznego transportu zbiorowego

Transport zbiorowy stanowi alternatywę dla komunikacji indywidualnej, stwarzając możliwość bardziej efektywnego wykorzystania dostępnych środków, w tym również środków transportowych, dróg publicznych i innych elementów, pozwalając na bardziej racjonalne korzystanie ze środowiska naturalnego, m.in. redukcję konsumpcji paliw, ograniczenie emisji spalin, hałasu itd. Możliwość sprawnego przemieszczania się mieszkańców stanowi o jakości ich życia, skracaniu czasu niezbędnego na dotarcie do miejsc zatrudnienia, kształcenia się, a także wypoczynku i w innych celach. Niestety sieć komunikacyjna jest systematycznie ograniczana, co uzasadniane jest przez operatorów transportowych względami ekonomicznymi.

Definicja organizatora publicznego transportu zbiorowego – zawarta w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o *publicznym transporcie zbiorowym* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 z późn. zm.) – stanowi, iż jest to właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym* Gmina nie ma obowiązku opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zaś gmina Kwilcz realizuje ustawowy obowiązek poprzez zapewnienie komunikacji w granicach administracyjnych Gminy w ramach przewozów stanowiących publiczny transport zbiorowy, łączonym z dowozem dzieci do szkół.

Na 2018 roku gmina Kwilcz zawarła trzy umowy z przewoźnikiem na realizację zadań w ramach publicznego transportu zbiorowego. Wykonawcę usług wyłoniono w ramach przetargu nieograniczonego:

- Umowa nr 169/2017 na dowóz uczniów z terenu gminy Kwilcz do Zespołu Szkół w Kwilczu oraz Przedszkola „Pod Topolą” w Kwilczu zawarta w dniu 15.12.2017r. w ramach regularnych przewozów osób; Wykonawca: Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. ul. Podmiejska 20, 66-400 Gorzów Wlkp.; Okres realizacji: rok szkolny 2017/2018 od dnia 01.01.2018 r., rok szkolny 2019/2019 do dnia 31 grudnia 2018r.
- Umowa 170/2017 na dowóz uczniów z terenu gminy Kwilcz do Szkoły Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Luboszu zawarta w dniu 15.12.2017r. w ramach regularnych przewozów osób; Wykonawca: Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. ul. Podmiejska 20, 66-400 Gorzów Wlkp.; Okres realizacji: rok szkolny 2017/2018 od dnia 01.01.2018 r., rok szkolny 2019/2019 do dnia 31 grudnia 2018r.
- Umowa nr 171/2017 na dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy Kwilcz do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Międzychodzie zawarta w dniu 15.12.2017r. w ramach regularnych przewozów specjalnych; Wykonawca: Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. ul. Podmiejska 20, 66-400 Gorzów Wlkp.; Okres realizacji: rok szkolny 2017/2018 od dnia 01.01.2018 r., rok szkolny 2019/2019 do dnia 31 grudnia 2018 r.

Na sieć komunikacji autobusowej składają się zarówno połączenia wykonywane przez przewoźników, którym zezwolenia wydał Wójt Gminy Kwilcz, Starosta Międzychodzki oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego. W przypadku gminnych przewozów pasażerskich dominującym przewoźnikiem jest P.K.S. Sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim. Na terenie Gminy swoje przewozy oferują także P.K.S. S.A. w Poznaniu a także w dziedzinie transportowej działają również prywatne przedsiębiorstwa. Dominującym kierunkiem docelowym dla tych przewozów jest Poznań, Gorzów Wlkp. i Międzychód.

Sieć kolejowa w gminie Kwilcz jest stosunkowo słabo rozwinięta i zniszczona, pomimo względnie wysokiego wskaźnika gęstości linii kolejowych – 6,3 km na 100 km² w województwie wielkopolskim (średnia dla kraju to 6,5 km). Wśród przewoźników, którzy zatrzymywali się na stacjach i przystankach kolejowych na terenie gminy były Polskie Koleje Państwowe. Obecnie na terenie powiatu międzychodzkiego nie funkcjonują pasażerskie przewozy kolejowe, zaś linia kolejowa nr 363 (linia kolejowa łącząca stację Rokietnica ze stacją Skwierzyna), zgodnie z informacją z listopada 2015 roku – linia miała zostać zdemontowana na 63 kilometrowym odcinku Międzychód – Rokietnica. Gmina Kwilcz

wspólnie z innymi gminami, powiatami i samorządem województwa (19 jednostek samorządu terytorialnego) przystąpiła do porozumienia w sprawie podjęcia działań zmierzających do wznowienia, ruchu pasażerskiego i towarowego na linii kolejowej nr 363 Rokietnica – Skwierzyna, nr 368 Szamotuły – Międzychód oraz na odcinku linii nr 364 Wierzbno – Międzyrzecz.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowymi zadaniami z zakresu gospodarki przestrzennej realizowane przez Urząd Gminy w Kwilczu są:

- 1) prowadzenie postępowań administracyjnych dla tych zamierzeń inwestycyjnych, które w szczególności powodują zmiany zagospodarowania terenu (nowa zabudowa, przebudowa obiektów istniejących, zmiana sposobu użytkowania obiektu lub jego części), które realizowane są m. in. przez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
- 2) tworzenie przepisów prawa miejscowego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalanych przez Radę Gminy w celu ustalenia przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody, dziedzictwa kulturowego, zasad kształtowania zabudowy, wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz innych warunków i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów.
- 3) sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jego zmian, oceny zmian w zagospodarowaniu, analiz realizacji planów miejscowych oraz potrzeb w zakresie ich sporządzania, ocen skutków prawnych uchwalenia planów miejscowych.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięcia są realizowane w drodze ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

W analizowanym okresie wydano łącznie 99 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym 95% stanowią decyzje o warunkach zabudowy, a pozostałe dotyczyły lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zdecydowana większość decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy budynków mieszkalnych, na wniosek osób fizycznych.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane są na wniosek, również na wniosek Gminy Kwilcz; w tym decyzje związane z realizacją kluczowych zadań budżetowych.

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla całego obszaru gminy, wydane w 2018 roku		
Wyszczególnienie	szt.	%
Budowa budynków mieszkalnych	57	57,6
Rozbudowa budynków mieszkalnych	7	7,1
Budowa i rozbudowa budynków gospodarczych i garażowych	7	7,1
Budowa i rozbudowa budynków usługowych	2	2,0
Inwestycje infrastrukturalne	5	5,0
Inne	21	21,2
Razem	99	100

Zestawienie zaświadczeń i opinii (z wyłączeniem decyzji) wydanych w 2018 roku

Rodzaj dokumentu	szt.
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	24
Zaświadczenia	31
Wypisy i wyrisy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

27 czerwca 2002 r. Uchwałą nr XXIX/265/2002 Rada Gminy Kwilcz uchwaliła *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Od tego czasu do chwili obecnej Rada Gminy dokonała kilkunastu zmian w studium.

W dniu 26 kwietnia 2017 r. Rada Gminy Kwilcz podjęła Uchwałę nr XXXII/222/2017 w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz. W wyniku przeprowadzonej

analizy stwierdzono, że zachodzi konieczność opracowania nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. W treści wskazano, iż „powodem uzasadniającym konieczność podjęcia prac nad zmianą studium jest konieczność uwzględnienia aktualnych przepisów odnoszących się do planowania przestrzennego a zwłaszcza aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 28 kwietnia 2004 r. Nowe akty prawne wprowadziły wiele nieobowiązujących do tej pory wymogów, z których najważniejsze dotyczą ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury, bezpieczeństwa, obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, terenów zamkniętych.”

Zgodnie ze Studium obszar użytków rolniczych zajmuje 52%, tereny zieleni i wód 40%, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i wielorodzinnego 2,9%, tereny techniczno – produkcyjne 2,6%, inne tereny 2,5%.

W 2018 roku Rada Gminy Kwilcz dokonała następujących zmian *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*:

- Uchwała nr XLIII/300/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 lutego 2018 roku

Plany miejscowe

Teren gminy Kwilcz w 9% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Od 1995 roku do chwili obecnej Rada Gminy Kwilcz uchwaliła 69 planów miejscowych o łącznej powierzchni około 1261 ha. Zabudowa mieszkaniowa stanowi 11,2%, zabudowa usługowa 9,2%, użytki rolnicze 69,9%, zabudowa techniczno – produkcyjna 5,8%, zieleń i wody 1,4%, komunikacja 0,1%, infrastruktura techniczna 2,4%.

W 2018 roku procedowano i uchwalono następujące plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XLIII/294/2018 z 27 lutego 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Kwilcz działki nr ewidencyjny 162/17, 162/10, 162/11, 162/12),
- Uchwała Nr XLIII/295/2018 z 27 lutego 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Kurnatowice działka nr ewidencyjny 111),
- Uchwała Nr XLIII/297/2018 z 27 lutego 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Mechnacz),
- Uchwała Nr XLIII/299/2018 z 27 lutego 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Prusim działka nr ewidencyjny 94/14),
- Uchwała Nr XLVI/316/2018 z 28 maja 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Prusim działka nr ewidencyjny 313/1),
- Uchwała Nr XLVII/322/2018 z 27 czerwca 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Orzeszkowo działki nr ewidencyjny 59/5, 59/8, 59/15, 59/12, 59/14, 57/23, 57/22, 57/25, 57/24, 57/26, 57/28, 57/29, 57/19, 57/18, 57/15),
- Uchwała Nr XLIX/331/2018 z 4 października 2018 roku (w obrębie geodezyjnym Lubosz działka nr ewidencyjny 306),

Gminny Program Opieki nad Zabytkami

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Celem Programu jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez Wójta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Gminy. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu.

Gminny program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe Gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców.

Gminny program opieki nad zabytkami, między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

W 2018 roku został opracowany projekt Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla gminy Kwilcz, opracowany na lata 2019 – 2022. Obecnie program został zaopiniowany pozytywnie przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu i przedłożony Radzie Gminy Kwilcz to zatwierdzenia

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.) formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze gminy Kwilcz funkcjonują jedynie dwie ze wskazanych powyżej form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Kwilcz znajdują się 72 zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie miasta. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* gminy mają dbać między innymi o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobiegać zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do obowiązków nałożonych przez ustawę należy uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta wójta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedną z form ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków na terenie gminy Kwilcz została opracowana w 2012 roku. Obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków ujętych zostało 237 obiektów.

Plan Ochrony Zabytków Na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych

W 2018 roku nie opracowano *Planu Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych*. W założeniu celem *Planu* jest ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polegająca na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem *Planu*.

Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna

Powierzchnia gminy Kwilcz wynosi 14.176 ha. Gmina Kwilcz zaliczana jest do większych obszarowo gmin Wielkopolski, a pod względem liczby ludności, do nieco mniejszych niż wynosi średnia wojewódzka. Jej poszczególne miejscowości rozrzucone są w dolinach morenowych jezior, zboczach łagodnych morenowych wzgórz oraz na śródleśnych polanach. Najniżej położone miejsca w gminie znajdują się na wysokości 56 m n.p.m., a najwyższe — 126 m n.p.m. Prawie 60% powierzchni Gminy zajmują użytki rolne, a lasy ponad 29%. Dominuje w nich drzewostan iglasty i mieszany: sosny, dęby, graby, brzozy i olchy. Podmokłe łągi i doliny strumyków porośnięte są olszyną, topolą białą i wierzbą wiciową oraz purpurową. Na terenie Gminy dominują gleby słabe i bardzo słabe (V i VI klasy) oraz gleby średnie (III i IV klasa), żyznych gleb praktycznie nie ma (I i II klasa). Struktura własnościowa gruntów Gminy ukazuje dominującą rolę własności prywatnej osób fizycznych, z czego gospodarstwa rolne stanowią większość. Znaczna część terytorium stanowi własność Skarbu Państwa, głównie jako grunty Lasów Państwowych oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

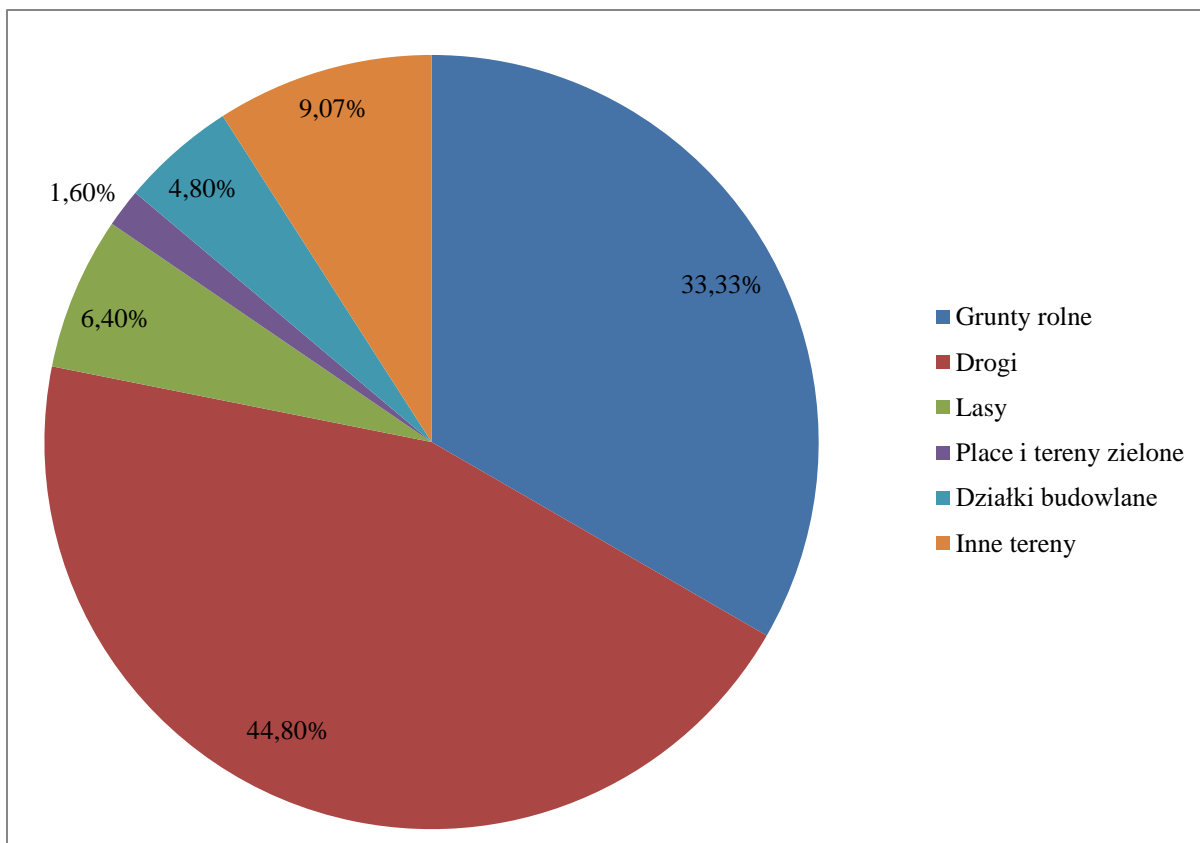
Struktura nieruchomości gminnych

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. gmina Kwilcz była właścicielem 375 ha gruntów. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 7,5577 ha jest w użytkowaniu wieczystym, pozostała część stanowi tzw. gminny zasób gruntów wykorzystywanych na realizację zadań publicznych lub zasób gruntów oczekujących na zagospodarowanie lub sprzedaż.

Grunty komunalne

Grunty komunalne	Powierzchnia w ha
Grunty rolne	125
Drogi	168
Lasy	24
Place i tereny zielone	6
Działki budowlane	18
Inne tereny (działki zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, kopalnie)	34

Gmina Kwilcz jest właścicielem 4 lokali socjalnych oraz właścicielem 33 lokali komunalnych, w których zamieszkuje ok. 102 osób.

Koszty utrzymania mieszkań komunalnych pokrywane są z wpływów z czynszów najmu. W roku 2018 stawka czynszu za wynajem mieszkania komunalnego wynosiła w przedziale 1,50 zł – 9,55 zł/m uwarunkowanych położeniem lokalu oraz ich stanem technicznym, natomiast stawka za wynajem mieszkania socjalnego 1,05 zł/m. Wpływy z czynszów nie pozwalają na szybką likwidację wieloletniej luki remontowej, ponieważ – zgodnie z ustawowymi wymogami – czynsze komunalne nie zależą od faktycznych kosztów utrzymania mieszkań, a ponadto wielu najemców zalega z opłatami za czynsz i media. W 2018 roku nie wszczęto żadnych postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach Gminy.

Majątek komunalny	2018 rok
Lokale użytkowe	<del> </del>
Lokale użytkowe – liczba:	24
Lokale użytkowe – powierzchnia w m2:	610,09
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych:	30.908,76 zł
Środki uzyskane ze sprzedaży lokali użytkowych:	264.450,00 zł

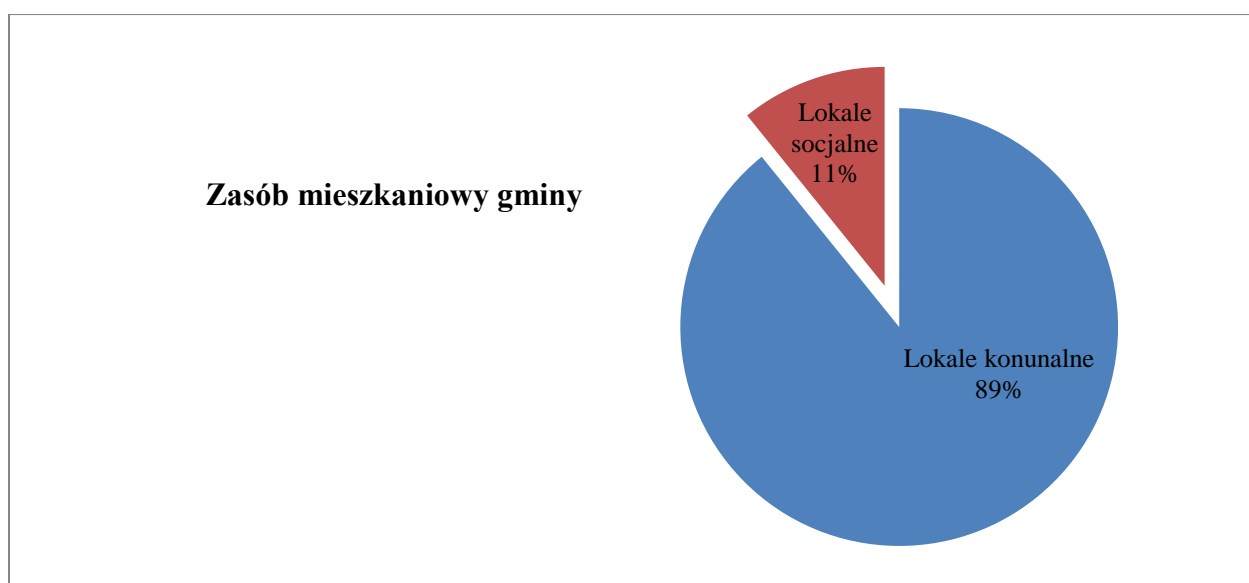
Mieszkania komunalne:	X
Budynki komunalne – liczba:	12
Mieszkania w budynkach komunalnych – liczba:	37
- w tym mieszkania komunalne:	33
- w tym mieszkania socjalne:	4
Podsumowanie:	X
Mieszkania komunalne – powierzchnia w m ² :	1671,68
Mieszkania socjalne – powierzchnia w m ² :	108,60
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań:	58.960,10 zł
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań:	101.000,00 zł
Ilość sprzedanych mieszkań:	1
Remonty - mieszkania komunalne – nakłady:	8.642,66 zł
Remonty - mieszkania socjalne – nakłady:	312,62 zł

Stan prawny budynku	Liczba budynków (szt.)	Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m²)	Liczba lokali socjalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m²)
Własność Gminy	11	28	1266,94	2	42,23
Współwłasność Gminy	3	9	404,74	2	66,37
Razem:	14	37	1671,68	4	108,60

Mieszkaniowy zasób Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Położenie	Ulica	Numer lokalu	Powierzchnia lokalu	Rodzaj (komunalne/socjalne)
1	Miłostowo		7/1	74,13	komunalne
2	Miłostowo		7A	44,23	komunalne
3	Chorzewo		16/1	20,46	socjalne
4	Chorzewo		16/2	21,77	socjalne
5	Prusim		23/1	78,93	komunalne
6	Kwilcz	Dworcowa	1/2	60,00	komunalne
7	Kwilcz	Dworcowa	1/3	97,50	komunalne
8	Kwilcz	Dworcowa	2C/1	61,65	komunalne
9	Kwilcz	Dworcowa	2C/2	50,30	komunalne
10	Kwilcz	Dworcowa	3/1	35,90	komunalne
11	Kwilcz	Dworcowa	3/2	39,75	komunalne
12	Kwilcz	Dworcowa	3/3	76,30	komunalne
13	Kwilcz	Wyszyńskiego	20	64,00	komunalne
14	Kwilcz	Miłostowska	12/3	58,20	komunalne
15	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/1	52,88	komunalne
16	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/2	42,41	komunalne
17	Kwilcz	Wojska Polskiego	4B/3	40,03	socjalne
18	Kwilcz	Wojska Polskiego	4D/1	26,34	socjalne
19	Kwilcz	Ogrodowa	2/1	52,20	komunalne
20	Kwilcz	Ogrodowa	2/2	39,43	komunalne
21	Kwilcz	Ogrodowa	2/3	50,80	komunalne
22	Kwilcz	Ogrodowa	2/4	64,20	komunalne
23	Kwilcz	Ogrodowa	2/5	42,10	komunalne
24	Kwilcz	Ogrodowa	2/6	44,92	komunalne
25	Chudobczyce		14/1	66,60	komunalne
26	Chudobczyce		14/3	29,82	komunalne
27	Chudobczyce		14/4	29,77	komunalne
28	Chudobczyce		14/5	30,71	komunalne
29	Chudobczyce		14/6	64,50	komunalne

30	Chudobczyce		14/7	29,80	komunalne
31	Chudobczyce		15/1	31,56	komunalne
32	Chudobczyce		15/2, 15/3	65,16	komunalne
33	Chudobczyce		15/4	32,70	komunalne
34	Chudobczyce		15/6	32,40	komunalne
35	Chudobczyce		15/7	31,40	komunalne
36	Chudobczyce		15/8	31,40	komunalne
37	Leśnik		3/1	66,03	komunalne

W roku 2018 kontynuowana była sprzedaż gminnych gruntów i nieruchomości. Wartość nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ustalona była zgodnie z operatami szacunkowymi, opracowywanymi przez rzeczoznawców majątkowych. Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości stanowią część dochodów budżetowych gminy. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowią dodatkowy stały dochód gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy.

W 2018 roku dokonano sprzedaży następujących nieruchomości:

- lokal mieszkalny nr 8 przy ul. Wojska Polskiego 15 – kwota 101.000,00 zł,
- lokal niemieszkalny nr 4 przy ul. Wojska Polskiego 4B – kwota 215.000,00 zł,
- działka nr 18/11 położona w Orzeszkowie – kwota 4.000,00 zł - wadium (pozostała kwota 33.371,00 zł została wpłacona w 2019 r.)

W celu realizacji zadań własnych Gmina dokonywała zakupów nieruchomości w formie zadania inwestycyjnego pn. „Zakup gruntów na drogi” związanego z wykupem dróg –

wydatkowano kwotę 14.000,00 zł (działka nr 6/1 obręb Kubowo-Dąbrowa, działka nr 144/8, 144/13, 159/71 obręb Kwilcz).

W omawianym okresie dokonano aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości. Operacja ta przyniosła wzrost wpływów finansowych do budżetu gminy.

W ramach gospodarki mieszkaniowej uzyskano dochody w kwocie 61.682,48 zł, w tym dochody z umów najmu lokali mieszkalnych w kwocie 58.960,10 zł. Zaległości na dzień 31.12.2018 r. wynoszą 109.421,34 zł (dotyczą dziewięciu najemców) i na bieżąco wysyłane są wezwania do zapłaty i prowadzone czynności egzekucyjne.

W ramach gospodarka gruntami i nieruchomościami osiągnięto dochody w kwocie 410.534,67 zł (80,35%), w tym wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 320.000,00 zł, dochody z tytułu dzierżawy gruntów w kwocie 54.208,20 zł (zaległości wynoszą 18.145,89 zł i dotyczą pięciu najemców), wpływy z opłat za trwałe zarząd w 3.001,03 zł oraz wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 4.159,25 zł. Dochody wnikające z odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty opłaty wieczystego użytkowania gruntów i czynszu dzierżawnego gruntów gminnych wyniosły w 2018 roku 15.145,04 zł.

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi związane jest z koniecznością ponoszenia opłat związanych z ich utrzymaniem w stanie nie pogorszonym. W 2018 roku m.in. wykonano:

- remont grzejników w lokalu pod adresem Wojska Polskiego 4D/1,
- remont instalacji wodno-kanalizacyjnej w lokalu pod adresem Prusim 23,
- remont instalacji elektrycznej w lokalu mieszkalnym pod adresem Chudobczyce 14/5,
- wykonano ocieplenie budynku przy ul. Miłostowskiej 12 w Kwilczu,
- dostawę i montaż drzwi zewnętrznych do budynku będącego własnością gminy – siedziba WTZ „TĘCZA” w Kwilczu.

W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących podziałów i rozgraniczeń nieruchomości wydano:

- 0 postanowień w sprawie rozgraniczenia nieruchomości
- 0 decyzji w sprawie rozgraniczenia nieruchomości
- 20 postanowień w sprawie podziału nieruchomości
- 30 decyzji w sprawie podziału nieruchomości

Szczegółowe informacje dotyczące mienia komunalnego dołączone zostały do sprawozdania w wykonania budżetu za 2018 rok.

Realizując założenia uchwały nr XLVII/355/2014 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 października 2014r. w sprawie „**Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Kwilcz na lata 2014-2019**” w okresie sprawozdawczym wykonywano następujące czynności:

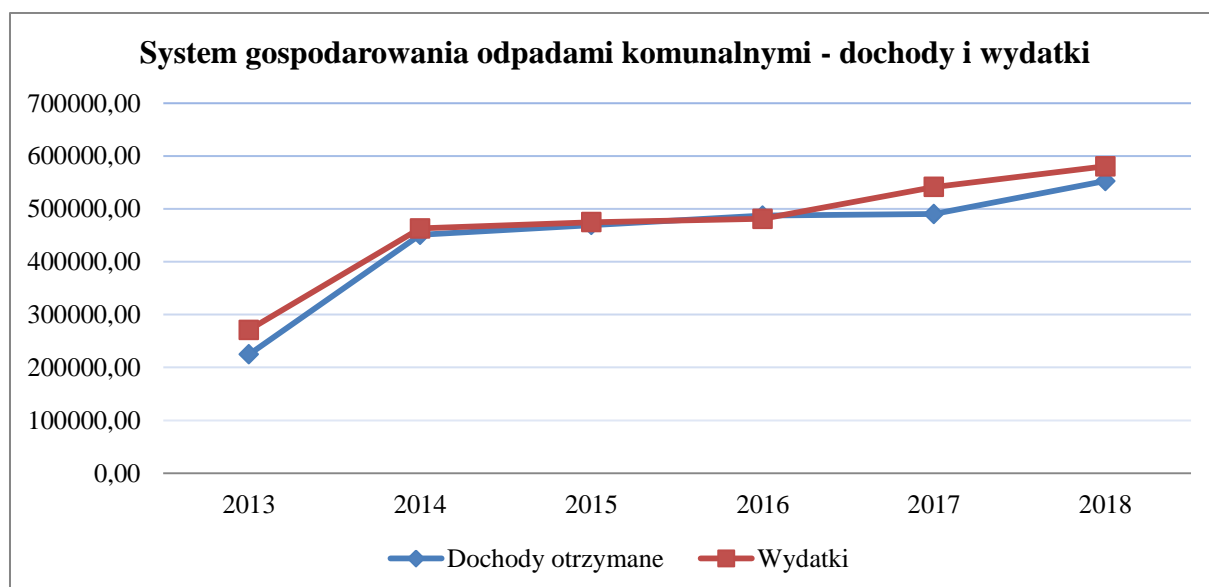
- w ramach posiadanych środków finansowych w budżecie Gminy na bieżąco dokonywane są najpilniejsze naprawy oraz remonty, które są konieczne aby nie powodować pogarszania się stanu technicznego posiadanych budynków mieszkalnych;
- Gmina sprzedając lokale mieszkalne kieruje się względami ekonomicznymi, funkcjonalnymi oraz zasadą aby wszystkie lokale mieszkalne w jednym budynku w całości należały do wspólnot mieszkaniowych bez udziału Gminy;
- Gmina sukcesywnie dokonuje podwyżek czynszu uwzględniając: położenie lokalu, jego wyposażenie, stan techniczny oraz powierzchnię, ażeby czynsze najmu mogły stanowić główne źródło finansowania kosztów utrzymania zasobu;
- Gmina w celu poprawy wykorzystania i racjonalnej gospodarki zasobem mieszkaniowym podjęła działania , którym jest m.in. pozyskiwanie nowych lokali uzyskanych w drodze nieodpłatnego przejścia lokali znajdujących się przy ulicy Dworcowej w Kwilczu i Leśniku, oraz uzyskał bezzwrotną pomoc finansową z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z przeznaczeniem na wykonanie remontu lokali znajdujących się w budynku pod adresem Chudobczyce 14;
- obecnie prowadzone jest postępowanie w sprawie uzyskania bezzwrotnej pomocy finansowej z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w celu wykonania remontu budynku położonego pod adresem Chudobczyce 15 , który jest w bardzo złym stanie technicznym;
- planuje się też nieodpłatne przejście wynajętych lokali mieszkalnych z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z bezzwrotną pomocą finansową z przeznaczeniem na ich remont co pozwoli powiększyć zasób mieszkaniowy o lokale mieszkalne nie wymagające nakładów finansowych.

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wykonuje samorządowy zakład budżetowy – Zakład Obsługi Mienia Samorządowego w Kwilczu. W roku Gmina inwestowała w rozwój i modernizację sieci celem objęcia możliwością korzystania z usług przez jak największą liczbę mieszkańców Gminy. Zgodnie z zawartym porozumieniem została przekazana dotacja celowa w 120.000,00 zł na realizację zadania „Budowa ujęcia wód podziemnych w Daleszynie i Mechnaczu” dla Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego w Kwilczu. W ramach dotacji opracowano projekty robót geologicznych na wykonanie otworów zastępczych na ujęciu wód w Mechnaczu i Daleszynie oraz wykonano studnie głębinowe na ujęciu wody w Daleszynie (przewiercenie warstwy wodonośnej rurami fi 457m, zabudowa kolumny filtrowej fi 315 mm DN 300mm PCV. Wykonanie pompowania oczyszczającego i próbnego pomiarowego, przeprowadzenie pomiarów wydajności, statystycznego i dynamicznego lustra wody) oraz ujęciu wody w Mechnaczu (przewiercenie warstwy wodonośnej rurami fi 406mm, zabudowa kolumny filtrowej fi 280/250 mm PCV. Wykonanie pompowania oczyszczającego i próbnego pomiarowego, przeprowadzenie pomiarów wydajności, statystycznego i dynamicznego lustra wody). Zadanie zostało zrealizowane. Warto podkreślić, że z usług wodociągowych korzysta 99,9% mieszkańców Gminy. Prace modernizacyjne sieci wodociągowej obejmowały działania, których celem było uzyskanie maksymalnie ciągłej dostawy wody mieszkańcom, nawet w sytuacji pojawiających się awarii.

Od 1 lipca 2013 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje gmina. W drodze postępowania przetargowego stosownie do przeprowadzonego zamówienia publicznego nie udało się wyłonić firmy świadczącej usługi w powyższym zakresie, natomiast zadanie realizowane było przez samorządowy zakład budżetowy – Zakład Obsługi Mienia Samorządowego w Kwilczu. Odpady komunalne z terenu gminy Kwilcz odbierane są w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło bezbarwne, szkło kolorowe odpady ulegające biodegradacji.

Zgodnie z zapisami Uchwały Nr XL/275/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. ustalono następujące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi: opłata za odpady komunalne segregowane wynosiła 8,00 zł miesięcznie na osobę zamieszkującą nieruchomość, natomiast przy deklarowanym braku selektywnej zbiórki odpadów opłata wynosiła 16,00 zł miesięcznie na osobę zamieszkującą nieruchomość.

Rok	Należności	Dochody otrzymane	Wydatki	Różnica
2013	236 184,00	224 514,99	270 907,30	-46 392,31
2014	473 148,00	450 812,98	463 025,71	-12 212,73
2015	461 251,00	469 305,45	474 693,54	-5 388,09
2016	521 544,00	486 970,84	481 013,55	5 957,29
2017	495 140,00	490 251,21	541 188,43	-50 937,22
2018	562 360,00	552 450,80	580 427,19	-27 976,39

Kultura, sport i rekreacja

Podmiotem odpowiedzialnym za „życie kulturalne” gminy Kwilcz jest Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu (CKiE). CKiE jest samorządową instytucją kultury, której celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańcom w sposób interdyscyplinarny i popularyzacja kultury. CKiE realizowało w 2018 roku zadania w dziedzinie upowszechniania, rozwijania i zaspokajania potrzeb społeczeństwa z zakresu kultury, a także oświaty, sportu, kultury fizycznej i rekreacji. CKiE prowadzi gospodarkę finansową i rozlicza się z budżetem Gminy na zasadach ustalonych dla instytucji kultury, w oparciu o plan finansowy obejmujący dochody i wydatki, przychody i koszty z tytułu całokształtu działalności. Oprócz dotacji, otrzymywanej na działalność kulturalną ze środków gminy Kwilcz, część środków na organizację imprez pozyskiwana jest od sponsorów, którymi są miejscowe firmy i osoby prywatne. Źródłem dochodów CKiE były także wpłaty (opłaty) od uczestników (beneficjentów) poszczególnych form działalności i organizowanych wydarzeń.

W 2018 roku gmina Kwilcz przekazała dotację podmiotową dla Kwileckiego Centrum Kultury i Edukacji w kwocie 486.300,00 zł. Szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2018 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiE w Kwilczu stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2018 rok. Ogółem dochody CKiE w 2018 roku wyniosły 640.093,75 zł, natomiast koszty działalności 639.878,99 zł. Pełne zestawienie imprez oraz wydarzeń organizowanych przez CKiE znajduje się w sprawozdaniu CKiE w Kwilczu stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2018 rok

CKiE było organizatorem lub współorganizatorem licznych imprez kulturalnych, m.in.: Dni Ziemi Kwileckiej, Feriada, Animacje filmowe OPLA. Stoły Wielkanocne, Wakacjada, Przegląd Teatrów Amatorskich czy Kwileckie Kolędziołki, kulturalne imprezy integracyjne w sołectwach gminy Kwilcz.

Życie kulturalne to także działalność lokalnych świetlic wiejskich, aktywizujących społeczności poszczególnych sołectw, funkcjonowanie grup sformalizowanych i nieformalnych.

Na terenie gminy Kwilcz w 2018 roku działały dwie placówki biblioteczne: Gminna Biblioteka Publiczna w Kwilczu oraz Filia w Luboszu (GBP). GBP była samorządową instytucją kultury zaspokajającą potrzeby edukacyjne, kulturalne i informacyjne społeczeństwa. Zadaniem biblioteki było przede wszystkim gromadzenie, opracowywanie i głównie udostępnianie materiałów bibliotecznych, promowanie czytelnictwa, upowszechnianie wiedzy, prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej. W 2018 roku gmina Kwilcz przekazała dotację podmiotową dla GBP w kwocie 230.000,00 zł. Szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2018 rok zawarte są w sprawozdaniu GBP stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2018 rok.

Ogółem wydatki ponoszone przez gminę Kwilcz w roku 2018 na działalność instytucji kultury, świetlic, klubów i bibliotek oraz wydatki na realizację zadań w zakresie kultury

i ochrony dziedzictwa narodowego (klasyfikowane w dziale 921) wyniosły 1.263.139,65 zł (co stanowi 4,39% ogółu wydatków budżetowych), w tym wydatki związane z utrzymaniem świetlic wiejskich w ramach środków budżetowych do dyspozycji jednostek pomocniczych gminy – 93.635,36 zł. Analizując powyższe wskaźniki należy, iż wydatki na jednego mieszkańca w tym dziale wyniosły 202,36 zł.

W roku 2018 podjęta została ostateczna decyzja w sprawie połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Kwilczu z Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu. Opracowany i przygotowany został projekt uchwały w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury: Gminnej Biblioteki Publicznej w Kwilczu oraz Kwileckiego Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu i utworzenia jednej instytucji kultury pod nazwą: „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu”.

Podstawą do jej opracowania były wcześniej uzyskane zgody:

- 1) Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu wydała pozytywną opinię w sprawie zamiaru połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Kwilczu z Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu;
- 2) Biblioteka Narodowa w Warszawie pozytywnie zaopiniowała wniosek w sprawie zamiaru połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Kwilczu z Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu;
- 3) Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyraził zgodę na połączenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Kwilczu z Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu.

Na sesji w dniu 28 sierpnia 2018 r. Rada Gminy Kwilcz przyjęła uchwałę nr XLVIII/327/2018 w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury: „Gminna Biblioteka Publiczna w Kwilczu” oraz „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu” i utworzenia jednej instytucji kultury pod nazwą: „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu”. Na sesji w dniu 7 listopada 2018 r. Rada Gminy Kwilcz przyjęła uchwałę nr L/332/2018 w sprawie statutu instytucji kultury „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna” w Kwilczu. Nowy podmiot - Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna rozpoczęło swoje funkcjonowanie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców gminy. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie. Obiektami służącymi zaspokajaniu potrzeb kultury fizycznej mieszkańców Gminy są ogólnodostępne boiska sportowe oraz sale sportowe (przy Szkole Podstawowej w Kwilczu oraz Luboszu), które udostępniane są mieszkańcom, w szczególności dzieciom oraz działającym na terenie gminy klubom sportowym na preferencyjnych warunkach (stawka opłaty dla dzieci oraz klubów wynosi 1,00 zł netto za

godzinę, natomiast mieszkańcy gminy mogą liczyć na preferencyjną stawkę – 50% kwoty bazowej).

Gmina Kwilcz stwarza warunki oraz wpływa na rozwój różnych form aktywności sportowej i rekreacyjnej, zapewniając na ten cel środki finansowe w budżecie Gminy. W 2018 roku na współrealizację zadania związanego z wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz wyodrębniono kwotę 70.000,00 zł. Podstawowymi jednostkami realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są stowarzyszenia kultury fizycznej. Główną formą pomocy, jaką Gmina udziela w ramach posiadanych środków w budżecie, służącą wsparciu rozwoju sportowego dzieci i młodzieży reprezentujących kwileckie kluby sportowe, jest dotacja. Organizacje sportowe po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych). W 2018 roku Gmina Kwilcz ogłosiła otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz. Złożono 4 oferty opiewająca na łączną kwotę dofinansowania 123.845,00 zł, z który 3 otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę 70.000,00 zł. Wartość wykorzystanej dotacji to kwota 60.759,17 zł. W dziedzinie aktywności fizycznej młodzieży oraz dorosłych najaktywniejszym podmiotem jest G.K.S. „Rzemieślnik” w Kwilczu.

Tereny gminy Kwilcz charakteryzują się urzekającymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. Składają się na to liczne jeziora, rozległe tereny leśne Sierakowskiego Parku Krajobrazowego i pofałdowany teren wzgórz morenowych. Walory przyrodnicze sprawiają, że Kwilcz ma warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego. Bogate atrakcje krajoznawcze można podziwiać przede wszystkim w okolicach Prusimia, Kurnatowic, Józefowa, Mościejewa i Lubosza. Spacerując po terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego napotkać można jenoty, dziki, sarny, bobry, borsuki, jelenie, lisy, a także dzikie gęsi, kaczki. Na terenie gminy aktywnie rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Baza gospodarstw agroturystycznych publikowana jest na samorządowym portalu informacyjnym www.kwilcz.pl/baza-agroturystyczna.

Na terenie gminy Kwilcz w 2018 roku funkcjonowały 3 kąpieliska, w tym 2 kąpieliska, których organizatorem była gmina Kwilcz: Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu, Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry, jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli, kąpieliska posiadały pozwolenia wodno-prawne oraz opracowane profile wodne, a zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2016 r., poz. 1602) jakość wody została sklasyfikowana jako doskonała. Kąpieliska funkcjonowały w okresie wakacyjnym (w miesiącach lipiec i sierpień), natomiast odwiedzający znajdowali się pod czujną opieką dwóch ratowników na każdym kąpielisku.

Gmina Kwilcz ma atrakcyjne położenie, ukształtowanie terenu oraz znaczny obszar terenów zielonych, w tym zalesionych, co daje duży potencjał do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez teren gminy przebiegają liczne szlaki turystyki rowerowej. Na szczególną uwagę zasługują Kwilecka Pętla Północna oraz Południowa czy Szlak Powstań Narodowych 1769-1919. Baza noclegowa w gminie w chwili obecnej opiera się w znacznej mierze na gospodarstwach agroturystycznych oraz miejscach noclegowych oferowanych przez ośrodek wypoczynkowy „Olandia” w Prusimiu czy „Babie Lato” w Prusimiu.

Rekreacja w gminie Kwilcz to m.in. ogólnodostępne place zabaw dla dzieci (m.in. place zabaw oraz siłownie zewnętrzne w Kwilczu, plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Luboszu, Daleszynie i Orzeszkowie, place zabaw w Rozbitku, Mechnaczu, Prusimiu, Kurnatowicach, Upartowie, Mościejewie, Niemierzewie) oraz tzw. Otwarta Strefa Aktywności wybudowana w 2018 roku w Luboszu.

Należy również podkreślić, że w roku 2018 gmina Kwilcz prowadziła lub współorganizowała szereg wydarzeń związanych z obchodem 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W końcu 2017 roku powołano 2 komitety: Komitet Honorowy oraz Komitet Organizacyjny Gminnych Obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej i Wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Gminie Kwilcz. Oba komitety: honorowy oraz organizacyjny zostały powołane, aby realizować zadania mające na celu uczczenie wydarzeń oraz osób związanych z odzyskaniem niepodległości przez Polskę oraz upamiętnieniem setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

Priorytetem dla komitetów stało się uchwalenie planu obchodów gminnych uroczystości oraz wydarzeń towarzyszących. Powstał kalendarz patriotyczny, którego realizacja rozpoczęła się 27 grudnia 2017 r. na cmentarzu w Luboszu od akcji Szkoły Podstawowej i Sołectwa Lubosz pn. „Powstańcom Wlkp. Pamięć i Serc Naszych Bicie”. W ramach tej akcji groby pochowanych na cmentarzu powstańców zostały oznaczone specjalnymi mosiężnymi tabliczkami.

W roku 2018, oprócz stałych uroczystości o charakterze świąt patriotycznych udało się zrealizować wiele nowych pomysłów. Są to w szczególności: modernizacja strony internetowej urzędu poprzez stworzenie zakładki „Niepodległa”, która zawiera opis wszystkich działań i uroczystości patriotycznych na terenie gminy, wykonanie bannerów poświęconych 100-leciu Odzyskania Niepodległości oraz 100-leciu wybuchu Powstania Wielkopolskiego, które zostały wywieszane na głównych drogach dojazdowych do poszczególnych miejscowości gminnych, zorganizowanie konkursu na logo komitetu i gminnych obchodów z wyłonieniem zwycięzcy, odnowienie grobu powstańców wielkopolskich na kwileckim cmentarzu, nakręcenie filmu o gen. Taczaku, odnowienie sztandarów różnych organizacji będących na przechowaniu w kwileckim kościele i otwarcie wystawy mającej na celu ich zaprezentowanie, wiele zawodów sportowych, gier i konkursów historycznych, jak: konkurs pod patronatem Wójta Gminy Kwilcz dotyczący Powstania Wielkopolskiego dla uczniów szkół z terenu naszego powiatu, konkurs „W hołdzie obrońcom Ojczyzny”, który odbył się pod patronatem Wójta Gminy oraz Starosty Międzychodzkiego

i kierowany był do uczniów szkół z terenu powiatu i spoza powiatu. Pod koniec 2018 r. (27 grudnia) odsłonięto Pomnik Pamięci - Skwer Powstańców Wielkopolskich w Luboszu „W Hołdzie Tym, którzy swe życie oddali za Ojczyznę”, a na początku 2019 r. oznaczono tabliczkami mosiężnymi groby powstańców wielkopolskich na cmentarzu w Mościejewie, a także została wydana pod kierownictwem Państwa Marcina oraz Moniki Pestki-Lehmann publikacja - pt. „Powstańcy Wielkopolscy Ziemi Kwileckiej”.

W dniu 17 stycznia 2018 r., podczas uroczystej XLII Sesji Rady Gminy Kwilcz, która odbyła się w Szkole Podstawowej w Kwilczu, radni nadali **tytuły „Zasłużony dla Gminy Kwilcz” panu Alojzemu Spychała oraz pośmiertnie pani Leokadii Kornaszewskiej**. Rada Gminy podejmując uchwały wyraziła uznanie dla wybitnych zasług uhonorowanych na rzecz rozwoju gminy, za najlepsze zasady i wzory pracy społecznej.

Nadanie tytułu „Zasłużony dla Gminy Kwilcz” jest wyrazem wyróżnienia i uznania indywidualnych zasług na rzecz gminy Kwilcz. Jak wskazano w Uchwale Nr X/61/2011 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie ustanowienia tytułów „Honorowy Obywatel Gminy Kwilcz” i „Zasłużony dla Gminy Kwilcz” oraz zasad i trybu nadawania tych tytułów godność „Zasłużony dla Gminy Kwilcz” nadawany jest za wybitne zasługi dla rozwoju gminy i tworzenia wspólnego dobra mieszkańcom gminy i osobom nie będącym mieszkańcami gminy, organizacjom, stowarzyszeniom i instytucjom, które w sposób widoczny i niepodważalny przyczyniły się do zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, szczególnie zasłużyły się gminie, przyczyniając się do jej rozwoju, pomnożenia dobrobytu lub popularyzowania osiągnięć.

Pan Alojzy Spychała urodził się 6 lutego 1920 r. w Zatomiu Starym. Był czwartym dzieckiem Ludwiki (z domu Kłosowska) i Macieja Spychały. Miał jedną siostrę i dwóch braci. Pochodzi z rodziny rolniczej. Rodzice posiadali gospodarstwo w Zatomiu Starym. Po ukończeniu 4 - letniego Gimnazjum Ogólnokształcącego w Międzychodzie, zakończonym tzw. „małą maturą”, do czasu wybuchu II wojny światowej w 1939 r. ukończył 2 klasy Liceum Pedagogicznego w Rogoźnie. Wojna przerwała jego edukację. Od lutego 1940 r. został skierowany do powiatowego biura aprowizacyjnego w Międzychodzie, gdzie pracował do końca wojny rozliczając kartki na żywność, robił zestawienia i wydawał zlecenia na zakup towaru (tzw. bezugschein). Po wojnie brał udział w organizowaniu starostwa powiatowego zostając jego sekretarzem. Nie został jednak urzędnikiem. Od grudnia 1945 r. uczęszczał do III klasy Liceum Pedagogicznego w Krotoszynie zakończone maturą. Jak otworzyła się tylko możliwość pracy w szkolnictwie, podjął się zorganizowania IV klasowej szkoły powszechnej w Zatomiu Starym. Kiedy armia wyzwolénca zajęła budynek szkolny na potrzeby swojego sztabu, przeniósł szkołę do swojego mieszkania i tu dzieci pobierały naukę. W maju 1945 roku przeniósł się do Prusimia i tu pracował jako nauczyciel. Od 1 września 1950 r. aż do 1 września 1979 r. pracował w Szkole Podstawowej w Kwilczu jako nauczyciel matematyki., fizyki i biologii. W międzyczasie ukończył Studium Nauczycielskie – kierunek historia z wychowaniem obywatelskim. Był wspaniałym, wymagającym nauczycielem, pedagogiem i wychowawcą i świetnym matematykiem. Spod jego ręki wyszło bardzo wielu nauczycieli oraz wielu wartościowych, piastujących ważne funkcje publiczne ludzi. Od

1976 do 1979 r. był zastępcą dyrektora ds. szkoły w kwileckiej szkole podstawowej, a przez wiele lat – opiekunem SKO biorąc udział w wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach oszczędzania, osiągając z młodzieżą najwyższe laury zarówno w województwie jak i kraju. Wraz z Florianem Mazurkiewiczem, Czesławem Rębaczem i innymi kolegami budował pracownię zajęć technicznych i toalety przy kwileckiej podstawówce.

Od 1952 roku udzielał się społecznie będąc członkiem, a później wiceprezesem Zarządu w Banku Spółdzielczym w Kwilczu przez blisko 30 lat.

Przez ćwierć wieku (w latach 1952-1977) był kierownikiem kina objazdowego w gromadzie Kwilcz i Kamionna. Razem z Witoldem Silskim, operatorem filmowym, byli dowożeni konnym wozem na wsie, jeździli także rowerami, gdzie krzewili kulturę i oświatę. Kino objazdowe było wówczas jedyną okazją obcowania ze sztuką filmową. Dostarczało rozrywki i niesło wartości edukacyjne. W Kwilczu seanse filmowe odbywały się w Domu Katolickim przy dzisiejszej ul. Wyszyńskiego (dawnej ul. 1 Maja).

Jego pasją od zawsze były pszczoły. Pierwszą pasiekę założył w 1946 r. w Prusimiu. Wszystko, co robił, robił z wielkim poświęceniem i zaangażowaniem. Tak więc nie bez przyczyny piastował funkcję prezesa w Polskim Związku Pszczelarskim – Kole w Kwilczu w latach 1969 - 1980.

Po przejściu na rentę inwalidzką II stopnia od 1 września 1979 r., a później na emeryturę od 1 lutego 1980 r. nadal udzielał się społecznie. Przez 20 lat był przewodniczącym Koła Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów na terenie gminy Kwilcz; pełnił także funkcję przewodniczącego sekcji Emerytów i Rencistów w Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kwilczu. Był członkiem Zarządu Wojewódzkiego Związku Emerytów i Rencistów ZNP w Poznaniu.

Za swoją sumienną i nienaganną pracę nie tylko na niwie oświaty otrzymał wiele odznaczeń, wyróżnień, medali i dyplomów. Najwyższe odznaczenie jakie posiada to Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Został także odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką za „Zasługi w Rozwoju Banków Spółdzielczych województwa poznańskiego”, „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”, odznaką za „Zasługi dla województwa poznańskiego”, Złotą Odznaką ZNP, Medalem Postępu Pedagogicznego, Medalem pamiątkowym w 110 - lecie powołania Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu 1871 -981, Honorową Odznaką Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Honorową Odznaką powiatu międzychodzkiego, odznaką Polskiego Związku Pszczelarskiego.

Pani Leokadia Kornaszewska urodziła się 13 sierpnia 1881 r. w Chylicach. Była córką Aleksandra Kornaszewskiego i Marianny (z domu Rowińskiej). Przed II wojną światową prowadziła ochronkę, czyli przedszkole dla dzieci pracowników majątku. Pochodziła z okolic Warszawy, skąd została sprowadzona do Kwilcza przez hrabinę Sobańską-Kwilecką. Była ochroniarką w duchu bł. Edmunda Bojanowskiego – do ochronki chodziły najmłodsze dzieci, których rodzice pracowali w majątku Kwileckich. Musiały mieć ze sobą kubek i posiłek (tj. śniadanie i podwieczorek), a na obiad wracały do domu. Na miejscu dostawały ciepłą kawę

lub mleko. Codziennie odbywały się inne zajęcia, np. rysowanie, które rozpoczynało się od stawiania wielu krzyżyków, aby dzieci „wyrobiły” sobie rękę.

Pani Leokadia Kornaszewska troskliwie opiekowała się dziećmi, chodziła w fartuchu z dużymi kieszeniami, w których zawsze miała chusteczki do nosa. Używała małego dzwoneczka i czytała dzieciom bajki z grubej książki. Potrafiła również stawiać bańki, gdy ktoś był chory. W czasie II wojny światowej potajemnie przygotowywała dzieci do Pierwszej Komunii Św., za co w czasie okupacji hitlerowskiej groził obóz koncentracyjny. Pierwszym rocznikiem, który w ten sposób przystąpił do sakramentu były dzieci urodzone w 1929 roku. Spotkania odbywały się w prywatnych mieszkaniach np. u państwa Kuchty lub u państwa Ceglarków, przeważnie u ludzi tzw. majątkowych, gdzie w okresie okupacji było bezpieczniej, ponieważ w miejscach tych rzadziej pojawiali się Niemcy. Komunia Św. była przyjmowana w Kwilczu (raz na trzy tygodnie Niemcy pozwalali na odprawianie mszy) lub w kościele w Luboszu, dopóki nie aresztowano ks. J. Bąka. Następnie uroczystości odbywały się w kościele w Łowyniu (dokąd Leokadia Kornaszewska prowadziła grupki dzieci polnymi drogami) lub w prywatnych domach w Kwilczu, gdy rodzinie udało się załatwić pozwolenie na przyjazd księdza z Łowynia, np. przy okazji pogrzebów.

Jest wiele spisanych świadectw o życiu i pracy pani Leokadii przez Jej uczniów, podopiecznych, ówczesnej młodzieży. Pani Janina Mączka (z domu Nowaczyńska) napisała o Niej jako o Świadku wiary: *„oddana wychowaniu i apostołowaniu wśród dzieci. Była osobą pogodną, pobożną, zrównoważoną, zwyczajną”*.

Zwrócić należy, że pani Leokadia Kornaszewska nie była hołubiona przez powojenną władzę, ale też i nie była prześladowana. Przez ówczesną administrację PGR Kwilcz została zmuszona przeprowadzić się do Orzeszkowa na trudniejsze warunki mieszkaniowe. Była otwartą na potrzeby innych, troszczyła się o życie religijne innych, szczególnie dzieci. Żyła zgodnie z wszystkimi, ubogo, organizowała ze swoją siostrą Franciszką recytacje i śpiewy na różne okazje. Wspomagała wysiłki duszpasterskie parafii, uczyła pieśni kościelnych. Dbała o swoje zdrowie i innych. Okazywała wdzięczność, gdy później, gdy była już w podeszłym wieku, choć trochę się Jej pomogło.

Po wojnie Leokadia Kornaszewska uczyła religii w Publicznej Szkole Powszechnej w Kwilczu. Mieszkała początkowo w budynku ochronki, który do dziś istnieje w centrum Kwilcza, przy skrzyżowaniu drogi Sieraków-Miłostowo z drogą krajową Poznań-Gorzów Wlkp. Potem została przeniesiona do Orzeszkowa i tam w budynku dawnego dworu mieszkała, aż do śmierci.

Zmarła tuż przed swoimi 90-tymi urodzinami, 9 sierpnia 1971 roku i została pochowana na cmentarzu parafialnym w Kwilczu, wraz ze swoją matką Marianną, która również była ochroniarką i zmarła w Kwilczu 3 maja 1932 roku (córka Feliksa Rowińskiego i Katarzyny, z domu Tumiłowskiej). Opierając się na licznych świadectwach pisanych i słownych obecnych i dawnych mieszkańców Kwilcza i okolic, należy uznać ogrom pracy nauczycielskiej, kulturowej, a przede wszystkim ewangelizacyjnej dla ówczesnych dzieci i młodzieży.

W ramach działalności informacyjnej gmina prowadzi samorządowy portal informacyjny www.kwilcz.pl, który jest nadrzędną platformą informacyjną o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez gminę. Prowadzony jest Biuletyn Informacji Publicznej bip.kwilcz.pl, zgodnie z wymaganiami prawnymi, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu.

Najważniejsze inwestycje realizowane w 2018 roku

Stworzenie jak najlepszych warunków bytowych mieszkańcom powinno być uznawane za nadrzędny cel rozwoju zarówno na szczeblach lokalnym, jaki i regionalnym oraz krajowym. Są one efektem działań, podejmowanych przez odpowiednie struktury władzy, w tym władze samorządowe, świadczącym o ich skuteczności i słuszności.

Gmina Kwilcz w 2018 roku przeznaczyła na realizację inwestycji (wydatki i zakupy inwestycyjne) kwotę 2.598.666,31 zł. Wydatkowano w ramach realizacji inwestycji kwotę 2.454.084,79 zł (plan wykonano w 94,44%) Wśród nich dominowały prace w zakresie infrastruktury drogowej oraz inwestycje w obiekty szkolne. Nie zabrakło jednak wielu przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców, takich jak m.in. budowa strefy aktywności. Część zadań została zrealizowana dzięki środkom zewnętrznym, o które Gmina aplikuje.

Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2018 roku należały:

1. Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Kwilczu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.
Etap II zadania został wykonany do stanu surowego zamkniętego. Z budżetu wydatkowano łącznie kwotę 500.596,71 zł.
2. Budowa (przebudowa) dróg dojazdowych do gruntów rolnych o szerokości 4 m w obrębie Augustowo i Kurnatowice
Realizacja zadania polegała na przebudowie istniejących dróg gminnych o nawierzchni gruntowej poprzez wykonanie dróg śladowych z płyt betonowych typu PDTP (droga z dzieloną nawierzchnią) w Augustowie i Kurnatowicach na odcinku łącznym 1,31 km i szerokości 4 m.
3. Remont ulicy Wojska Polskiego w Kwilczu
Prace budowlane obejmowały wykonanie utwardzenia poboczy, zabezpieczenie sieci uzbrojenia terenu, demontaż starego chodnika i ułożenie nowego z kostki brukowej typu domino, ułożenie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, czyszczenie i udrożnienie kanałów ściekowych, regulacja pionowa studzienek ściekowych.
4. Budowa ujęcia wód podziemnych w Daleszynku i Mechnaczu
(zadanie szczegółowo opisane w rozdziale „Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna”)
5. Przebudowa drogi gminnej Rozbitek – Urbanówko o szerokości 4 m.
W ramach zadania wykonano nawierzchnię z gruzu ceglano - betonowego o frakcji 0-63 mm na średniej głębokości 20 cm z zaklinowaniem wykonanego utwardzenia przy użyciu pospółki i walca wibracyjnego. Drogę utwardzono na odcinku 1150 mb.
6. Modernizacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Kwilczu
W wyniku realizacji zadania dokonano modernizacji elewacji oraz utwardzono teren kostką brukową i wybudowano parking przy szkole, o powierzchni ok. 450 m². Na wykonanie całości zadania wydatkowano kwotę 444.669,74 zł.
7. Budowa otwartej strefy aktywności w miejscowości Lubosz

Realizacja zadania w związku z rozstrzygnięciem programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym OSA. W ramach zadania zamontowane zostały elementy zestawów ćwiczeniowych i zabawowych (siłownia plenerowa, plac zabaw, strefa relaksu). Plac zabaw został ogrodzony, wykonano nawierzchnię bezpieczną z piasku, zasiano trawę i dokonano nowych nasadzeń w postaci jałowca o miękkich igłach.

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych (wydatki i zakupy inwestycyjne) w formie zestawienia tabelarycznego przedstawiono w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok.

Realizacja uchwał rady gminy

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* Wójt jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Gminy.

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2018 r. w sposób określony uchwałami.

W 2018 roku Rada Gminy obradowała na 12 sesjach zwyczajnych oraz podjęła 75 uchwały.

Wśród podjętych przez Radę uchwał większość dotyczyła koniecznych zmian budżetowych (w tym zmian W.P.F.) spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym, planów zagospodarowania przestrzennego gminy, pomocy społecznej, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy *o samorządzie gminnym* przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Wielkopolski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 z późn. zm.), wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

W podjętych przez Radę Gminy uchwałach organy nadzoru nie dopatrzyły się nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi.

Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Wielkopolski zarządzeń zastępczych w trybie woj. 98a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

L.p.	Nr i data uchwały	Przedmiot uchwały	Sposób wykonania uchwały
1.	Uchwała nr XLII/285/2018 z dnia 17 stycznia 2018 r.	w sprawie nadania tytułu "Zasłużony dla Gminy Kwilcz"	Uchwała deklaratoryjna
2.	Uchwała nr XLII/286/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 stycznia 2018 r.	w sprawie nadania pośmiertnie tytułu "Zasłużony dla Gminy Kwilcz"	Uchwała deklaratoryjna
3.	Uchwała nr XLII/287/2018 z dnia 17 stycznia 2018 r.	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargi wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Szamotułach	Uchwała została zrealizowana – przekazano odpowiedź na skargę.
4.	Uchwała Nr XLIII/288/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 marca 2018 r. – poz. 1868.
5.	Uchwała Nr XLIII/289/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana
6.	Uchwała Nr XLIII/290/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 marca 2018 r. – poz. 1869.

7.	Uchwała Nr XLIII/291/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych i ośrodkach wsparcia, udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym z terenu Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco (wg potrzeb przez G.O.P.S. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 marca 2018 r. – poz. 1870.
8.	Uchwała Nr XLIII/292/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkoli i szkół na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 marca 2018 r. – poz. 1871.
9.	Uchwała Nr XLIII/293/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 marca 2018 r. – poz. 1872.
10.	Uchwała Nr XLIII/294/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Kwilcz działki nr ewidencyjny 162/17, 162/10, 162/11, 162/12)	Procedura została zakończona. W 2019 roku uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działek 162/10, 162/11, 162/12
11.	Uchwała Nr XLIII/295/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Kurnatowice działka nr ewidencyjny 111)	Procedura została zakończona. W 2019 roku uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 111

12.	Uchwała Nr XLIII/296/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Kwilcz działki nr ewidencyjne 87/3, 86/3, 86/5, 86/7, 87/4, 86/6, 85)	Procedura planistyczna w trakcie.
13.	Uchwała Nr XLIII/297/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (w obrębie geodezyjnym Mechnacz)	Procedura została zakończona. W 2019 roku uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Mechnacz, w zakresie objętym planem
14.	Uchwała Nr XLIII/298/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Orzeszkowo działki nr ewidencyjne 79/8 i 79/9)	Odstąpiono od realizacji procedury planistycznej w związku ze śmiercią właściciela.
15.	Uchwała Nr XLIII/299/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Prusim działka nr ewidencyjny 94/14)	Procedura została zakończona. W 2019 roku uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 94/14
16.	Uchwała Nr XLIII/300/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz (działki o nr ewid. 29, 122 i 123/3, 44/2, 45, 47, 25, 26/1, 26/2, 27 w obrębie geodezyjnym Kubowo-Dąbrowa oraz działki o nr ewid. 57/22, 57/23, 57/24, 57/25, 57/26, 57/28, 57/29, 57/18, 57/19, 57/15 w obrębie geodezyjnym Orzeszkowo)	Procedura została zakończona.

17.	Uchwała Nr XLIII/301/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz dla działki nr ewid. 203/3, obręb Kwilcz	Procedura została zakończona – uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 203/3
18.	Uchwała Nr XLIII/302/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zaopiniowania projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bukowy Ostrów”	Uchwała została wykonana – opinię przesłano do R.D.O.Ś.
19.	Uchwała Nr XLIII/303/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz na rok 2018	Uchwała porządkowa – realizowana przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy
20.	Uchwała Nr XLIII/304/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Kwilcz na rok 2018	Uchwała porządkowa – realizowana przez Komisje stałe Rady Gminy
21.	Uchwała Nr XLIV/305/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie podziału Gminy Kwilcz na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym	Uchwała zrealizowana przy wyborach samorządowych. Uchwałę podano do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty ora przesłano Wojewodzie Wielkopolskiemu oraz Komisarzowi Wyborczemu w Poznaniu. Wyborcy nie wnieśli skargi do Komisarza Wyborczego w Poznaniu. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2018 r. – poz. 3701
22.	Uchwała Nr XLIV/306/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie utworzenia stałych obwodów głosowania na obszarze Gminy Kwilcz, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Uchwała zrealizowana przy wyborach samorządowych. Uchwałę podano do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty ora przesłano Wojewodzie Wielkopolskiemu oraz

			Komisarzowi Wyborczemu w Poznaniu. Wyborcy nie wnieśli skargi do Komisarza Wyborczego w Poznaniu. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2018 r. – poz. 3701
23.	Uchwała Nr XLIV/307/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2018 r. za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolu prowadzonych przez Gminę Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
24.	Uchwała Nr XLIV/308/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2018 rok	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 marca 2018 r. – poz. 2759
25.	Uchwała Nr XLIV/309/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2018 na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała została uchylona Uchwałą Nr XLV/313/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r.
26.	Uchwała Nr XLIV/310/2018 z dnia 26 marca 2018 r.	w sprawie powołania komisji doraźnej do spraw statutowych	Uchwała została zrealizowana.
27.	Uchwała Nr XLV/311/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2018 r. – poz. 3703.

28.	Uchwała Nr XLV/312/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana w zakresie objętym WPF na 2018 rok.
29.	Uchwała Nr XLV/313/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r.	w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2018 na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2018 r. – poz. 3704.
30.	Uchwała Nr XLVI/314/2018 z dnia 28 maja 2018 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Kwilcz za 2017 rok	Uchwała deklaratoryjna
31.	Uchwała Nr XLVI/315/2018 z dnia 28 maja 2018 r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kwilcz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok	Uchwała deklaratoryjna
32.	Uchwała Nr XLVI/316/2018 z dnia 28 maja 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz dla działki nr ewid. 313/1 obręb Prusim	Procedura została zakończona – uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 313/1. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 czerwca 2018 r. – poz. 4477
33.	Uchwała Nr XLVI/317/2018 z dnia 28 maja 2018 r.	w sprawie zaopiniowania projektu Uchwały Rady Powiatu Międzychodzkiego w sprawie podziału Powiatu Międzychodzkiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym	Uchwała została zrealizowana.

34.	Uchwała Nr XLVII/318/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 lipca 2018 r. – poz. 5272
35.	Uchwała Nr XLVII/319/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu	Uchwała została zrealizowana.
36.	Uchwała Nr XLVII/320/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
37.	Uchwała Nr XLVII/321/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Kwilcz”	Uchwała została zrealizowana. – przekazano Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
38.	Uchwała Nr XLVII/322/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz dla działek nr ewid. 59/5, 59/8, 59/15, 59/12, 59/14, 57/23, 57/22, 57/25, 57/24, 57/26, 57/28, 57/29, 57/19, 57/18, 57/15 obręb Orzeszkowo	Procedura została zakończona – uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 lipca 2018 r. – poz. 5243.
39.	Uchwała Nr XLVII/323/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVIII/258/2017 Rady Gminy Kwilcz w sprawie: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 lipca 2018 r. – poz. 5244.

40.	Uchwała Nr XLVIII/324/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6606.
41.	Uchwała Nr XLVIII/325/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6607.
42.	Uchwała Nr XLVIII/326/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie ustalenia na terenie Gminy Kwilcz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6608.
43.	Uchwała Nr XLVIII/327/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury "Gminna Biblioteka Publiczna w Kwilczu" oraz "Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza w Kwilczu" i utworzenia jednej instytucji kultury pod nazwą: "Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu"	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6609.
44.	Uchwała Nr XLVIII/328/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie Statutu Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6610.
45.	Uchwała Nr XLVIII/329/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.	w sprawie przyjęcia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa

		na terenie Gminy Kwilcz"	Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. – poz. 6611. Wojewoda Wielkopolski rozstrzygnięciem nadzorczym Nr KN-14131.1.393.2018.7 z dnia 26 września 2018 r. orzekł nieważność §11 ust.1 oraz §13 ust.6 uchwały.
46.	Uchwała Nr XLIX/330/2018 z dnia 4 października 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 października 2018 r. – poz. 7769.
47.	Uchwała Nr XLIX/331/2018 z dnia 4 października 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz dla części działki nr ewid. 306 obręb Lubosz	Procedura została zakończona – uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 306. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 października 2018 r. – poz. 7770.
48.	Uchwała Nr L/332/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie statutu instytucji kultury „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna” w Kwilczu	Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8896.
49.	Uchwała Nr L/333/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok”	Uchwała realizowana w bieżącym roku.

50.	Uchwała Nr L/334/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVII/255/2010 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8897.
51.	Uchwała Nr L/335/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie ustalenia wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych przy drodze powiatowej	Uchwała została zrealizowana.
52.	Uchwała Nr L/336/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie przyjęcia zadań Powiatu Międzychodzkiego w zakresie bieżącego utrzymania ulic: Miłostowska, Gumna, Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kwilczu	Uchwała realizowana w bieżącym roku.
53.	Uchwała Nr L/337/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały Nr XLIII/294/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 lutego 2018 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kwilcz (Kwilcz działki nr ewidencyjne 162/10, 162/11, 162/12)	Procedura została zakończona. W 2019 roku uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego dla działek 162/10, 162/11, 162/12
54.	Uchwała Nr L/338/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8898.

55.	Uchwała Nr L/339/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019	Uchwała realizowana w bieżącym roku. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8899.
56.	Uchwała Nr L/340/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości i zwolnień z podatku od nieruchomości	Uchwała realizowana w bieżącym roku. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8890.
57.	Uchwała Nr L/341/2018 z dnia 7 listopada 2018 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Uchwała realizowana w bieżącym roku. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2018 r. – poz. 8891.
58.	Uchwała Nr I/1/2018 z dnia 21 listopada 2018 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
59.	Uchwała Nr I/2/2018 z dnia 21 listopada 2018 r.	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
60.	Uchwała Nr II/3/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 10 grudnia 2018 r. – poz. 9777.
61.	Uchwała Nr II/4/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji
62.	Uchwała Nr II/5/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie zmiany Uchwały nr XVI/103/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie zasad otrzymywania i wysokości diet przysługujących radnym	Uchwała w trakcie realizacji

63.	Uchwała Nr II/6/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
64.	Uchwała Nr II/7/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie wyboru Komisji Skarg, Wnioseków i Petycji Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
65.	Uchwała Nr II/8/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie wyboru Komisji Finansowo- gospodarczej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
66.	Uchwała Nr II/9/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.	w sprawie wyboru Komisji Samorządowo - oświatowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa
67.	Uchwała Nr III/10/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji
68.	Uchwała Nr III/11/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2019	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 stycznia 2019 r. – poz. 21.
69.	Uchwała Nr III/12/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018	Uchwała została zrealizowana. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 stycznia 2019 r. – poz. 22
70.	Uchwała Nr III/13/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018	Uchwała w trakcie realizacji

71.	Uchwała Nr III/14/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie zmian w Statutach Sołectw Gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 stycznia 2019 r. – poz. 23.
72.	Uchwała Nr III/15/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie wieloletniego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 grudnia 2018 r. – poz. 10428.
73.	Uchwała Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwała w trakcie realizacji.
74.	Uchwała Nr III/17/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie wieloletniego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 grudnia 2018 r. – poz. 10429.
75.	Uchwała Nr III/18/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie określenia przedmiotu i zakresu działania stałych Komisji Rady Gminy Kwilcz	Uchwała porządkowa. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 stycznia 2019 r. – poz. 23.

Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów, strategii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W 2018 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu (GKRPA PiN) realizowała opisane zadania, które zostały określone w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok* oraz *Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok*, przyjętych Uchwałą Nr XL/270/2017 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2017 roku oraz Nr XL/271/2017 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2017 roku.

W poszczególnych blokach tematycznych wskazanych w założeniach programowych w 2018 roku zrealizowano następujące zadania:

- 1) Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

W punkcie konsultacyjnym specjalista – instruktor terapii uzależnień, pełnił dyżur w każdy wtorek w godz. 18 – 21. W ramach dyżuru w 2018 r. instruktor terapii uzależnień udzielił 219 konsultacji i porad motywujących do podjęcia leczenia i uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających, członkom rodzin osób uzależnionych, osobom doświadczającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc. Wśród osób zgłaszających się na dyżur w 2018 r. znalazło się: 5 osób uzależnionych od alkoholu skierowanych do Zakładu Lecznictwa uzależnień w Charcicach (leczenie trwało 6 tygodni), 1 osoba uzależniona od narkotyków skierowana do Zakładu Lecznictwa uzależnień w Charcicach (leczenie trwało 6 tygodni), oraz 11 osób, którym pierwszy raz udzielono porad motywujących do leczenia (w tym: 1 osobę niepełnoletnią, zagrożoną uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, 1 osobę stosującą przemoc, 3 osoby, które utraciły prawo jazdy kierując pod wpływem alkoholu oraz 4 osoby współuzależnione). Przy wsparciu instruktora terapii uzależnień działa Grupa Anonimowych Alkoholików, która spotyka się w każdy wtorek w godz. 20:00-21:00. Na mityngi AA przychodzi każdorazowo od 4 – 8 osób uzależnionych od alkoholu. Dodatkowo dyżury w punkcie konsultacyjnym pełnił specjalista psychoterapii uzależnień. W 2018 r. pełnił dyżur dwa razy w miesiącu, każdorazowo po 2 godziny. W 2018 r. udzielono 21 konsultacji, w tym 9 konsultacji z osobami uzależnionymi od alkoholu i 12 konsultacji z osobami współuzależnionymi. Konsultacje miały na celu motywowanie do utrzymania abstynencji i podjęcia pomocy terapeutycznej w poradni bądź ośrodka leczenia uzależnień. wsparcie otrzymały również osoby współuzależnione. Każda osoba zgłaszająca się ustalała strategię adekwatną do jej indywidualnej sytuacji, potrzeb i możliwości oraz otrzymała pełną informację o miejscu, do którego może się zgłosić po dalszą pomoc.

Dodatkowo skierowano 1 osobę do Ośrodka Leczenia Uzależnień. Wśród osób z problemem alkoholowym przeważali mężczyźni. Osobami współuzależnionymi były kobiety (matki i partnerki uzależnionych). Udzielono również kilku porad i konsultacji telefonicznych, w tym kilka interwencji kryzysowych.

Punkt konsultacyjny zaopatrywano w materiały profilaktyczne i edukacyjne, w tym fachową i specjalistyczną prasę (miesięcznik „Świat Problemów”) oraz informacje o dostępnych formach pomocy i miejscach jej udzielających. Pełnomocnik oraz członkowie GKRPAiN w Kwilczu współpracowali bezpośrednio z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin tj. przyjmowali zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, stosowania przemocy, zapraszali i wzywali na rozmowy indywidualne, spotkania z instruktorem terapii uzależnień oraz specjalistą psychoterapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym, informowali o możliwości skorzystania z porad psychologa zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i radcy prawnego świadczącego usługi prawne dla mieszkańców gminy Kwilcz oraz innych instytucji świadczących pomoc w przedmiotowym zakresie.

W 2018 r. GKRPAiN w Kwilczu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie współpracowała ściśle z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu, Policją, Sądem (w tym Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej) i Prokuraturą Rejonową w Szamotułach.

- 2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

W 2018 r. prowadzono dziesięć świetlic środowiskowych w miejscowościach: Mościejewo, Lubosz, Chudobczyce (świetlica czynna do maja ze względu na zwolnienie lekarskie i urlop opiekuna świetlicy), Daleszynek, Kwilcz, Miłostowo, Rozbitek, Mechnacz, Kurnatowice i Upartowo (zajęcia rozpoczęły się w maju). Łączna tygodniowa liczba godzin pracy wszystkich świetlic na koniec 2018 roku – 40,5 h, łączna liczba opiekunów wszystkich świetlic, z którymi zawarte były umowy w 2018 roku – 14. Działalność świetlic wspierano poprzez dofinansowywanie kosztów organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć podejmowanych wspólnie przez opiekunów i dzieci we współpracy z sołtysami i radami sołeckimi (Mechnacz – spotkanie integracyjne, Rozbitek – Ognisko z okazji Pierwszego Dnia Wiosny, Święto Pieczonego Ziemniaka), zakup sprzętu sportowego, materiałów biurowych, szkolnych oraz innych niezbędnych do prowadzenia zajęć. W grudniu zakupiono artykuły spożywcze (słodycze) z okazji Świąt Bożego Narodzenia, które przekazano do świetlic. Do świetlic środowiskowych przekazywano również prasę dziecięcą – dwutygodnik „Świerszczyk” (wszystkie świetlice) oraz kwartalnik „Zagraj to sam” (świetlica środowiskowa w Luboszu).

W 2018 roku podjęto również działania w jednostkach oświatowych Gminy tj.

- co miesiąc przekazywano do Szkoły Podstawowej w Luboszu oraz w Kwilczu 1 egz. miesięcznika „Remedium” (profesjonalny miesięcznik, prezentujący aktualne i wiarygodne informacje z zakresu wychowania i profilaktyki) w celu wykorzystania przez kadrę pedagogiczną szkół w pracy z dziećmi,
- przeprowadzono warsztaty profilaktyczne w dniu 6 kwietnia z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz alkoholizmowi w Szkole Podstawowej w Kwilczu oraz w Luboszu, warsztaty przeprowadził specjalista ds. profilaktyki
- zakupiono multimedialne materiały profilaktyczne (płyty z konspektami zajęć dla uczniów i filmami), ulotki oraz plakaty, które przekazano do obu szkół,

W dniu 12 kwietnia uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kwilczu uczestniczyli w akcji profilaktycznej pt.: „Mam odwagę iść przez życie moją własną drogą” w Ostrorogu - zostały pokryte koszty transportu. Zorganizowano także obóz socjoterapeutyczny dla 45 dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy, rodzin ubogich i wielodzietnych w Murzasichle k. Zakopanego w terminie 9 – 14 lipca 2018 r. Została podpisana kompleksowa umowa na zorganizowanie wypoczynku profilaktycznego, która obejmowała: transport, ubezpieczenie NNW, opiekę kadry pedagogicznej, pomoc medyczną, noclegi wraz z wyżywieniem, program socjoterapeutyczny oraz zagospodarowanie czasu wolnego na miejscu wypoczynku. W ramach wyjazdu dzieci zwiedziły: Tatrzański Park Narodowy, Morskie Oko, Dolinę Chochołowską, Zakopane (wejście na Gubałówkę, Stary Cmentarz na Pęksowym Brzyzku, Krupówki, Sanktuarium na Krzeptówkach), Małe Ciche. 29 lipca został zorganizowany III Festyn Bezalkoholowy „Postaw na Rodzinę” połączony z XXVII Maratonem Pływackim o Puchar Wójta Gminy Kwilcz oraz Piknikiem Hawajskim. Na uczestników czekało mnóstwo atrakcji m.in.: gry i zabawy, zumba, pokaz ratownictwa medycznego, pokaz kulinarny przygotowany przez Olandię, warsztaty bębniarskie, trampoliny, dmuchane zjeżdżalnie oraz słodkie owoce. Odbyla się również pogadanka profilaktyczna o szkodliwym wpływie używek na nasze zdrowie. Informowano jak w ciekawy i bezpieczny sposób można spędzić wolny czas wspólnie z rodziną, z dala od wszelkich zagrożeń.

W grudniu opracowana została diagnoza problemów społecznych, mająca na celu ukazanie skali problemów uzależnień na terenie gminy Kwilcz. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii: zidentyfikowania problemów uzależnień wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców, sprzedawców napojów alkoholowych), zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe, określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień, zidentyfikowania skutków występujących problemów, pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków. Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów: problemu alkoholowego (alkoholizmu), problemu narkotykowego (narkomania), problemu nikotynowego (nikotynizm), a także zjawiska przemocy na terenie szkoły oraz domu. Diagnoza stanowi bazę do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kolejne lata.

W kwietniu członkowie GKRPA PiN wraz z pełnomocnikiem uczestniczyli w szkoleniu wyjazdowym nt.: „Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach pomocy osobom uzależnionym i doznającym przemocy w rodzinie” oraz w lipcu wraz z Radnymi Gminy Kwilcz w szkoleniu stacjonarnym dotyczącym m. in. zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowego Programu Zdrowia.

- 3) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

W 2018 r. GKRPA PiN przekazała materiały papiernicze dla SP ZOZ Lecznictwa odwykowego w Charcicach w realizacji działań terapeutycznych poprzez zakup materiałów papierniczych oraz artykułów biurowych, które są wykorzystywane podczas terapii.

Pozostałe działania GKRPA PiN w Kwilczu w 2018 r.:

GKRPA PiN wydała 20 postanowień o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Kwilcz Nr XXV/175/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Kwilcz miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uchwałą Nr XVII/106/2016 z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Kwilcz oraz po zmianach z uchwałą Rady Gminy Kwilcz Nr XLVIII/325/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie gminy Kwilcz, w tym:

- 15 postanowień dotyczących zezwoleń dla placówek sprzedaży detalicznej,
- 5 postanowień dotyczących zezwoleń dla placówek gastronomicznych.

Pełnomocnik w I kwartale 2018 r. złożył dwa sprawozdania roczne za 2017 r. tj. PARPA-G1 Roczne sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku oraz Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku.

Sprzedaż napojów alkoholowych może odbywać się na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta. Zasady wydawania zezwoleń określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.)

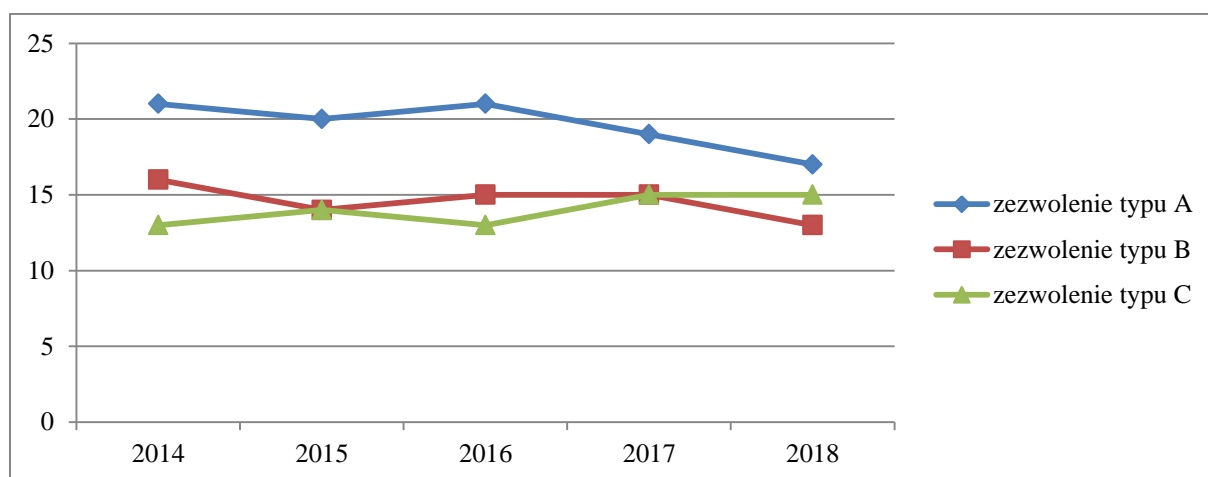
Ustawa przewiduje trzy kategorie zezwoleń:

- zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – zezwolenie typu A,
- zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – zezwolenie typu B,
- zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu – zezwolenie typu C.

Zezwolenia wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

Rodzaj sprzedaży	Typ	2014	2015	2016	2017	2018
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	21	20	21	19	17
	B	16	14	15	15	13
	C	13	14	13	15	15
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	9	7	5	6	6
	B	3	1	3	3	3
	C	3	1	1	1	2

Od 2016 roku odnotowano spadek ilości wydawanych zezwoleń typu A i B, natomiast ilość zezwoleń typu C utrzymała się na poziomie roku 2017.

Limity dotyczące ilości miejsc sprzedaży

Rodzaj sprzedaży	Typ	Limit	Ilość zezwoleń
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	25	17
	B	19	13
	C	19	15
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	12	6
	B	12	3
	C	12	2

**Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności
pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok**

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok stanowił podstawę współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2018 r. Wskazywał cele, zasady, przedmiot, obszary i formy współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jej terenie lub na rzecz jej mieszkańców. Zawierał wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Współpraca gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2018 r. obejmowała zarówno finansową jak i pozafinansową formę. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

1. zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych gminy Kwilcz w trybie otwartego konkursu ofert oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w ustawie,
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
3. informowania o zadaniach publicznych przeznaczonych do realizacji w 2018 r. wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu Gminy na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz o sposobach rozstrzygnięć i o sposobie ich realizacji,
4. tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
5. doradztwa oraz współpracy przy pozyskiwaniu przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego środków finansowych z innych źródeł,
6. informowanie oraz promowanie wspólnych przedsięwzięć Gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz działalności i osiągnięć ww. organizacji i podmiotów prowadzonej na rzecz mieszkańców gminy Kwilcz, w tym informowanie o realizowanych projektach,
7. prowadzenia na stronie internetowej gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie Gminy,
8. użyczanie i udostępnianie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu.

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w postaci zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych w formie wspierania oraz powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W 2018 roku gmina Kwilcz ogłosiła otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców gminy Kwilcz.

OTWARTY KONKURS OFERT				
Lp.	Nazwa zadania	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba ofert, które nie otrzymały dofinansowania
1.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców gminy Kwilcz.	4	3	1
Razem		4	3	1

Złożono również 2 oferty w trybie art. 19a z pominięciem otwartego konkursu ofert, dotyczące:

- wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - Kompleksowa organizacja imprezy środowiskowo-kulturalnej w plenerze pod nazwą: Dzień Dziecka „Mama, Tata i Ja” w Luboszu.
- Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym oraz działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – Kompleksowa organizacja imprezy środowiskowo – kulturalnej w plenerze pod nazwą: Festyn „Postaw na rodzinę”.

OTWARTY KONKURS OFERT				
Lp.	Nazwa zadania	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba ofert, które nie otrzymały dofinansowania
1.	Kompleksowa organizacja imprezy środowiskowo-kulturalnej w plenerze pod nazwą: „Czerwcowka” w Luboszu.	1	1	0
2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym oraz działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – Kompleksowa organizacja imprezy środowiskowo – kulturalnej w plenerze pod nazwą: Festyn „Postaw na rodzinę”.	1	1	0

Razem	2	2	0
--------------	----------	----------	----------

W ofertach stowarzyszenia łącznie złożyły zapotrzebowanie na kwotę: 136.845,00 zł. W drodze otwartych konkursów ofert gmina Kwilcz przyznała stowarzyszeniom 70.000,00 zł.

**Zestawienie środków finansowych przeznaczonych
dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność
pożytku publicznego w 2018 roku**

Zakres	Kwota przeznaczona w budżecie gminy	Kwota wnioskowana	Kwota przyznana	Kwota wykorzystana
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców gminy Kwilcz	70.000,00 zł	123.845,00 zł	70.000,00 zł	60.759,17 zł
wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	8.000,00 zł	8.000,00 zł	8.000,00 zł	8.000,00 zł
przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym oraz działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	6.500,00 zł	5.000,00 zł	5.000,00 zł	4.997,72 zł
Razem	84.500,00 zł	136.845,00 zł	83.000,00 zł	73.756,89 zł

Zestawienie dotacji uzyskanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2018 roku

Zakres	Organizacja pozarządowa	Kwota wnioskowana	Kwota przyznana	Kwota wykorzystana
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców gminy Kwilcz	GKS „Rzemieślnik” Kwilcz	44.080,00 zł	44.080,00 zł	44.080,00 zł
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kwilczu	4.800,00 zł	4.800,00 zł	4.796,28 zł
	Klub sportowy SOKÓŁ Lubosz	21.120,00 zł	21.120,00 zł	11.882,89 zł

wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Ziemi Luboskiej	8.000,00 zł	8.000,00 zł	8.000,00 zł
przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym oraz działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	Stowarzyszenie Kulturalne „Stara Szkoła 19”	5.000,00 zł	5.000,00 zł	4.997,72 zł
Razem	5	84.500,00 zł	84.500,00 zł	73.756,89 zł

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom społeczności lokalnej. Zadania publiczne zlecane są podmiotom biorącym udział w otwartym konkursie ofert na podstawie umów określających szczegółowe zasady realizacji zadań oraz sposób wykorzystania i rozliczenia przyznaných dotacji.

W ramach finansowej współpracy samorządu z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, poza otwartym konkursem ofert, gmina angażuje środki budżetu w organizację ważnych wydarzeń kulturalnych, społecznych i sportowych w ramach ich współorganizowania.

W 2018 r. w ramach współpracy o charakterze pozafinansowym organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zgłaszały swoje potrzeby, przekazywały uwagi dotyczące realizacji zadań, zgłaszały pomysły i propozycje na realizację przyszłych działań. Gmina Kwilcz udzielała organizacjom niezbędnych informacji na temat zadań publicznych przeznaczonych do realizacji w 2018 r. wraz z określeniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na ich realizację, o ogłaszanych otwartych konkursach ofert oraz ich wynikach. Gmina Kwilcz wspierała organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty poprzez promowanie ich działalności i osiągnięć, w tym informowanie o realizowanych projektach, poprzez prowadzenie na stronie internetowej gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy, użyczanie i udostępnianie organizacjom sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu, a także przekazywanie pucharów, dyplomów, materiałów promocyjnych itp. oraz udzielanie innych form wsparcia podczas organizowanych przedsięwzięć.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Uchwałą nr XLIV/308/2018 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 26 marca 2018 r. *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2018 rok.*

Program miał na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie gminy Kwilcz oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w graniach administracyjnych gminy Kwilcz.

Głównymi celami Programu było:

- zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Kwilcz,
- odławianie bezdomnych zwierząt z terenu gminy Kwilcz,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

W ramach realizacji Programu zapewniono opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w miejscu tymczasowym (do czasu umieszczenia w schronisku). Bezdomnym zwierzętom (psom) zapewniono opiekę w schronisku dla zwierząt (Schronisko Zwierzakowo w Posadówku). Podejmowano także działania mające na celu poszukiwanie właścicieli zwierząt bezdomnych lub zaginionych poprzez udostępnianie informacji o zwierzętach odłowionych (na stronie internetowej gminy Kwilcz). Bezdomnym zwierzętom (psy, koty) zapewniano całodobową opiekę weterynaryjną (na podstawie zawartej umowy – Prywatna Lecznica dla Zwierząt, Czesław Węgrzyn).

W 2018 roku oddanych do schroniska z terenu gminy Kwilcz zostało 12 psów, z czego 6 psów zostało adoptowanych. W Schronisku Zwierzakowo w Posadówku nadal znajduje się 6 psów z terenu gminy Kwilcz.

Program ochrony środowiska

Program ochrony środowiska został przyjęty Uchwałą nr XVIII/120/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy Kwilcz, a cele w nim wyznaczone i realizowane były z zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi na szczeblu wojewódzkim oraz powiatowym. Realizacja założeń programu ochrony środowiska to poprawa stanu środowiska poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych w zakresie jakości powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, hałasu, ochrony przyrody i krajobrazu.

Głównym założeniem jest osiągnięcie jakości powietrza spełniającej standardy poziomów dopuszczalnych i docelowych, ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń na warunki życia ludzi. Cel realizowany został w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej a także poprzez działania o charakterze informacyjnym na platformie internetowej www.kwilcz.pl oraz „Informatorze Kwileckim”. W ramach eliminacji zagrożenia hałasem podjęto działania na rzecz zapewnienia klimatu akustycznego odpowiadającego obowiązującym standardom i dokonano budowy oraz modernizacji dróg (więcej informacji dotyczących budowanych oraz remontowanych dróg zawarto we wcześniejszych działach Raportu). W ramach zachowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w odpowiedniej ilości i jakości wykonano czyszczenie rowu melioracyjnego w ramach prac konserwacyjnych i regulacyjnych. W ramach realizacji założeń Programu dotyczących gospodarki wodno – ściekowej przekazano dla samorządowego zakładu budżetowego – ZOMS dotację w kwocie 120.000,00 zł na wykonanie studni głębinowej na ujęciu wody w Daleszynie oraz ujęciu wody w Mechnaczu. Realizując cele związane z gospodarką odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów podejmowani czynności związane z utrzymaniem czystości na terenie gminy (likwidacja zalegających śmieci i odpadów). Zawarto także porozumienie w Powiecie Międzychodzkim i partycypowano w realizacji „Powiatowego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Międzychodzkiego” (zdemontowane i unieszkodliwione wyroby – 23,029 ton, zrealizowano 24 wnioski) – sfinansowano z budżetu gminy koszty utylizacji odpadów azbestowych z nieruchomości położonych na terenie Gminy Kwilcz – 9.174,80 zł. Urząd Gminy w Kwilczu wspierał także akcję „Sprzątanie świata” przez sołectwa gminy Kwilcz oraz wspierał konkurs związanych z tematyką ochrony środowiska. W ramach eliminacji zagrożeń poważnymi awariami (minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnej awarii) w 2018 r. założenie to realizowano poprzez szkolenie strażaków i udział w akcjach ratowniczych oraz dofinansowanie z Ministerstwa Sprawiedliwości na sprzęt ratownictwa.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Kwilcz opracowany został w 2016 roku i przyjęty uchwałą nr XXVIII/187/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz na lata 2016-2020.”

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla Gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport (prywatny, publiczny) w tym transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo zwiększenie efektywności energetycznej czy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie do gminy Kwilcz. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez Gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie Kwilcz w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz było

przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy. Cel główny miał zostać osiągnięty poprzez realizację zadań, m.in. promowanie gospodarki niskoemisyjnej, efektywne gospodarowanie energią, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję gazowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂ czy podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

W ramach realizacji założeń PGN w 2018 roku dokonano modernizacji oświetlenia drogowego na terenie gminy Kwilcz (na lampy typu LED) oraz poprawiono stan techniczny dróg (remonty istniejących dróg asfaltowych, utwardzanie dróg gruntowych płytami PDTP oraz kostką brukową – redukcja wtórego unosu pyłu z drogi). Gmina prowadziła także działania promocyjne i edukacyjne poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej www.kwilcz.pl (w tym informacje o dostępnych programach wsparcia, np. program „Czyste powietrze”, informacje związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną) oraz w publikatorze „Informator kwilecki”. Kontynuowano także organizację selektywnej zbiórki odpadów oraz regularnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych.

Wskazać należy, że także mieszkańcy Gminy wpisują się w realizację założeń PGN: mieszkańcy dokonują wymiany kotłów na nowoczesne kotły spełniające normy klasy 5 lub (w przypadku możliwości podłączenia do sieci gazowej) kotły gazowe, montują OZE, kolektory słoneczne czy pompy ciepła (bez konieczności informowania Urzędu Gminy, stad brak danych) ze środków własnych lub dofinansowania z WFOŚiGW. Także w 2018 roku mieszkańcy gminy Kwilcz mieli możliwość pozyskania środków na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Budżet obywatelski

Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy.

W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada Gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego.

W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, w pozostałych gminach instytucja ta ma charakter fakultatywny.

W roku 2018 roku w gminie Kwilcz nie funkcjonował budżet obywatelski.

Wykorzystane zewnętrzne źródła danych

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

Statystyki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

System Informacji Oświatowej

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwilczu